

LOS HECHOS

Túini Espíritu ã jũúwát pínah yeó jáapdih Jesús ã jéihya naáwát

¹⁻² Teófilo, weém, Lucas, meemdih wã jwúub daác wahna caá, páant muntih. Wã jwíih daácni núodih Jesús ded pah ã chãjatdih, ded pah ã bohéatdih, jeáboó ã púuh laab béjatjidihbut wã naóh péanap be.* Nin baácboó jum jwuhna, Jesús ã bohénitdih ñíonit, cáacwãdih áih doonádih átát naáwát túutap wut jĩ. Pánihna, ã púuh laab béjat pínah játih, ã naáwát túutnit ded pah ĩ chãjat pínahdih Túini Espíritu ã wēpatjih queétdih át wutap wut jĩ. ³ Jesús cruzboó ã wunat túttimah, ã jwúub bootjidih ĩ jéihyat pínah niijná, cuarenta yeó jáap pohba, dawá láa ã bohénitdih át jwúub jíghop wut jĩ. Pánih jíghonit, “Dios nihat cáacwã ĩ maáh ã jumuchah, caandih ded pah caá cáacwãdih jepahat náahap”, queétdih apí niij naáwáp wut jĩ.

⁴ Bíic láa Jesús ã bohénit bíicdih jeémpna, queétdih nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

—“Túini Espíritudih yeebdih wã wahbipna caá’, wã íp ã niijnídh Jerusalén tútchidih ñi pái jwuhúú. Caán ã niijnídh yeebdih wáát naáwáp be.* ⁵ Juan yeebdih mahjih ã daabánap jĩ. Obohjeéhtih, wã íp yeebdih Túini Espíritudih wahna, caán daabáát panihni ã wēpat yeebdih búdí ã wūhbipna caá, át niijíp wut jĩ.*

Jesús jeáboó át púuh laab béjat

* 1:1-2 Lc 1.1-4 * 1:4 Lc 24.49 * 1:5 Mt 3.11; Mr 1.8; Lc 3.16; Jn 1.33

⁶ Biíc yeó jáap Olivo jee jína Jesús ã bohénit biíc dih ã jumuchah, caandíh nin pah ít niíj uúbh joyóp wut jĩ:

—¿Maá, Romano maátadih yohnit, bæ jwiít judíowã jwĩ maáh ma waadmí niít? ít niijíp wut jĩ.

⁷ Páant ĩ niijíchah joinít, Jesús nin pah át niíj jepahap wut jĩ:

—Jwĩ íip ã ñíoni yeó jáapdihjeh weemdíh maáh ã waadábipna caá. Caán yeó jáapdih yeéboó jéihnit pínah nihcan caá. ⁸ Obohjeéhtih, Túini Espíritu yeebdíh ã waadáchah, Dios ã wēpatdih ã wūhbirna caá. Caán wēpatjĩh Jerusalén tútchidih moón, nihat Judea baácdih moón, Samaria baácdih moón, yuáboó baácnadih moondíh yuh bæca wíih túini doonádih ñi wēp naóhbirna caá, át niijíp wut jĩ.*

⁹ Páant niíj péanit, jeáboó Jesús át púuh laab béjep wut jĩ. Caandíh ĩ chéi en ñuun ñúhuchah, mah tólihdih yap púuh laab béjna, át buadáh bejep wut jĩ.* ¹⁰ Páant Jesús ã púuh laab béjehah, ĩ chéi en ñuun ñúhuchah, chéne ángelwã baabní yégueh duonít Jesús ã bohénitji cātíh ít jígoh ñuhup wut jĩ.

¹¹ Pánih jígoh ñuhnit, queétdih nin pah ít niíj uúbh joyóp wut jĩ:

—¿Yeéb Galilea baácdih moón, dépanihna jeáboó chéi en ñuh tigaá ñi cháj? Caán Jesús, jeáboó púuh laab béjni, ã púuh laab béjatji pahjeh tih ã jwúub dei jūóhbirna caá, ít niijíp wut jĩ.

Judasjidih jwúub túut nuumní pínahdíh ĩ níwat

¹² Jesús ã naáwát túutnit Olivo jee jímant jwúub dei bejnit, Jerusalén tútchina ít jwúub juibínap wut jĩ. Caán jeé Jerusalén pehbhitjeh át jumap wut jĩ. ¹³ Jwúub juibínit,

* 1:8 Mt 28.19; Mr 16.15; Lc 24.47-48

* 1:9 Mr 16.19; Lc 24.50-51

queét chahboó ĩ jumni tólihdih ĩt páuh laab béjep wut jĩ. Nin caá queét ĩ wũtna: Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, bíh Santiago Alfeo wũáh, Simón Celote wũt jumni, Judas bíh Santiago wũáh ĩt jumup wut jĩ.* ¹⁴ Queét oncewãjeéh, biquína yaádh, María Jesús ín, mi weh bícdih, míc wáacnit, ĩt jumup wut jĩ. Nihat bíc yoobó jenah joinít, Diosdih búdí ĩpí wúbup wut jĩ.

¹⁵ Bíc yeó jáap Jesúhwa caán tólihdih míc wáacnit, ciento y veinte ĩt jumup wut jĩ. Páant ĩ jumuchah, Pedroboó queét cãtĩh ñhñit, nin pah át niij naáwáp wut jĩ: ¹⁶ “Wã déewãá, Dios jon jãtĩh ã niijãtji pah bũã ã yapna caá. Túini Espiritu Davidjidih ded pah Judasji ã yapat pínahdih át naóh daacát túutup tajĩ. Judasji beé Jesúsdihtonit pínahdih ã waáwáp jĩ. ¹⁷ Pãnih chãjni pínah jwĩjeéh Jesús ã tewatdih chãjni ã jumup yuh be”, át niijíp wut jĩ.

¹⁸ Judasjiboó Jesúsdihtonit tewat pínah naáwát jíibdihtonit ã jwũubãhichah yuhna, queét sacerdotewãboó ĩt teocap wut jĩ. Pãnihna, caán jíibjĩh bainí baácdih ĩt jíib chãjap wut jĩ. Caán baácdih Judasboó míc jõp wái wũnniji wálãhñit, dúuc jéen bejna, át páah yoh ñajap wut jĩ. Pãnih páah yoh ñajna, áih wũdah át búuh yoh bejep wut jĩ. Áih jónóp tõpna nihat át bac peét bejep wut jĩ. ¹⁹ Judas ã yéejãtji jíibdihtonit nihat Jerusalén tútchidih moón ĩt jéih beedép wut jĩ. Pãnihna, caán ĩ jíib chãjni baácdih Acéldama wũt ĩt búudhdup wut jĩ. “Acéldama”, niijná, “Meép jumni baác”, niijná ĩt chãjap wut jĩ.*

²⁰ Túttimah, nin pah queédih Pedro át jwũub niij naáwáp wut jĩ: “Jon jãtĩh ĩ daacãtji pahjeh tibeé Judasji

* ^{1:13} Mt 10.2-4; Mr 3.16-19; Lc 6.14-16 * ^{1:19} Mt 27.3-8

ã yapap be. Davidji ã daácní Salmos ï niijní tólihdiñ nin pah át niíj daacáp tajĩ:

‘Á tewatji yohñi ã jum̃ naáh, niíj daácnit, (Sal 69.25)
Biíh ã tewatjidih jwúub túut nuumnít, ã tewe naáh’, át niíj
daacáp tajĩ. (Sal 109.8)

²¹⁻²² “Páant ã niíj daacátjidih jéihñit, Judasjidih jwúub túut nuumní pínahdih jwiít dih bidat caá náahap. Juan Daabánijeéh jumñit biquína Jesúsjeéh ï bejep jĩ. Íjeéh jumñi biíc dih ñíwat caá náahap, jwíjeéh ã jum̃at pínah niijná.* Jesúsjeéh jwí jum̃chah, jwíjeéh páant péeni, Jesús ã púuh laab béjatjidih jwíjeéh ennidiñbut ñíwat caá náahap.* Páant jwí ñíwichah, Jesús ã jwúub bootjidih jwíjeéh naóhñi ã jum̃bipna caá”, Pedro queét Jesúsíhwãdih át niijíp wut jĩ.

²³ Páant ã niijíchah joinít, chénewãdih ït ñíwip wut jĩ. Biíc José Barsabás wüt jumñidih ït ñíwip wut jĩ. Caán Justo ï niíj wüt ejni wut jĩ. Biíh Matías wüt jumñidihbut ït ñíwip wut jĩ. ²⁴⁻²⁵ Queétdih ñíonit, Diosdih nin pah ït niíj uúbúp wut jĩ: “Maá, niñat cáacwã ï jenah joyát dih ma túi jéihna caá. Judasjidih túut nuumní pínah, nit chénewã jwí ñíonit dih, ded meém ma náahnidih jwiít dih ma júutú. Jesús dih cádahni Judasji iiguípna át bejep taga. Caandíh túut nuumní, jwiít Jesús ã naáwát túutnit biíc dih jumñi pínahdih ma júutú”, Diosdih ït niijíp wut jĩ.

²⁶ Páant niijnáñeh, bidat túut niijná, ï ñíwat naanádih ït púudanap wut jĩ. Matíah naá ã jwíih buúg jéenechah, caánboó Jesús ã naáwát túutnit oncewãjeéh át waadáp wut jĩ.

2

Túini Espíritu ã wēpat queétdih ã wūhat

* ^{1:21-22} Mt 3.16; Mr 1.9; Lc 3.21 * ^{1:21-22} Mr 16.19; Lc 24.51

¹ Pentecostés wūt jumni yeó jáapdih* nihat Jesúíhwā biíc mūdih it jwúb míc wác juyúp wūt jī. ² Neohjeh bádí johlit yáaat panihni jeámant júóhnit, i jumni mūdih át yeéj yáanap wūt jī. ³ Nihat íih wao cháh tū oopát tōpna panihni át jígohop wūt jī. ⁴ Pánihna, Túini Espíritu queétdih ā waadáchah, ā wēpatjīh bitáih wéheatna i beh joíca naáhjīh it wéhe jwíhip wūt jī.

⁵ Caán láa, nihat baácna bej peétnitji judíowā Dios ā wutatdih jepahnit, Jerusalén tútchina itát wác juyúp wūt jī. ⁶ Pánihna, japboó yáanachah joinít, Jesúíhwā i jumni múná dawá it míc wác juibínap wūt jī. Pánih juibínit, cáacwā yoobó i wéheatnajīh Jesúíhwā i wéhenachah, beh joiná, joí wáhi bejnit, nin pah it míc níj wéhenap wūt jī:

⁷⁻⁸ —¿Dépanih tiguaá nit Galilea baácdih moon yúhna, jwíh wéheatnajīh i túi wéhenachah, jwí beh joí? ⁹ Nihat jwíh wéheatnajīh buu wéhena caá i chājap: Partia baác, Media baác, Elam baác, Mesopotamia baác, Judea baác, Capadocia baác, Ponto baác, Asia baác, ¹⁰ Frigia baác, Panfilia baác, Egipto baác, África baác, Cirene tútchi, Roma tútchidih moonbút jwiít jwí jumap. ¹¹ Biquína judíowā jwí jumna caá. Bitá judíowā nihcannit yúhna, Dios naáwátdih bohénitbut jwíjeéh i jumna caá. Bitá Creta quewadih moón, Arabia baácdih moonbút jwíjeéh i jumna caá. Pánihna, nitboó i wéhenachah, jwiít nihat jwí beh joiná caá. Queét jwíh wéheatnajīh Dios ā wēp chājatdih naóhna caá i chājap, it míc níjíp wūt jī.

¹² Páant níj joí wáhi bejna, i ennidih i joinídihbut ded pah ā yapatdih it jéhicap wūt jī.

—¿Nit dépanih tiguaá bitáih wéheatnajīh Dios ā wēp chājatdih i túi wéhe? yeéb ñi jenah joyóchah, queétjeh it míc níjíp wūt jī.

* 2:1 Lv 23.15-21; Dt 16.9-11

¹³ Obohjeéhtih, bita ijeéh jumnit nin pah it niijíp wut jī:
—¡Dépah nit cheha náahdih babh máihnit, wéhena caá
ī chājap! it niij deoh naáwáp wut jī.

Pedro cáacwādhī ā naáwát

¹⁴ Pánihna, Pedro once Jesús ā naáwát túutnit biícđih
ñũhñit, cáacwādhī nin pah āt niij naáwáp wut jī: “Wā
déewāá, biíh baácmant jũóhñit, Jerusalén tútchiboó jum-
nitbut, **ũũ** ā yapatdih jéihyat túut niijná, nin wā naáwát
pínahdih ñi túi joyoó. ¹⁵ ‘Queét máihnit caá’, ñi niij jenah
joyát yoobópđih nihcan caá. Jwiít judíowā cheibitjeh
jwĩpĩ máihcan caá. **ũũ** cheibitjeh las nuevejeh caá.
Pánihna, jwĩ máihcan caá. ¹⁶ Dios jon játih ā niijátji pahjeh
ũũ ā yapna caá. Dios naáwátđih naóh yapani Joel nin pah
āt niij daacáp tajī:

¹⁷ ‘Péeni yeó jáap tóah jũúwúchah, nin pah ā yapbipna caá:
Wíih Túini Espíritu ā wēpatdih nihat cáacwādhī
búdí wā wũhbiḡna caá, **ũũ**ca. Pánihna, ñi weh,
ñi weh yatábut wā naáwátđih ī naóh yapabipna
caá. Jáap beh tóahñit oo jummat jígohat panihñidih
ī enbipna caá. Behñit ī oo jumuchah, queétđih wā
naóhbiḡna caá.

¹⁸ Weemdíh teo wũhñit neoná, yaádhđihbut wíih Túini
Espíritu ā wēpatdih búdí wā wũhbiḡna caá. Queét-
but wā naáwátđih ī naóh yapabipna caá.

¹⁹ Wā wēpatjīh úum náah jumnidih jeáboó baácboobút wā
wahachah, ñi enbipna caá. Baácboó meép panihni,
iigát panihni, **ũũ** jei pánihni ā jumbipna caá.

²⁰ Jeáboó yeó dupúátđih ā túut **ũũ**mbipna caá. Chei
bóo widhbut meép panih **ũũ**ni ā túut **ũũ**mbipna
caá. Páant ā yapbipna caá, ñi Maáh Cristo ā jwũũb
dei jũóhni yeó jáap pínah játih. Caán yeó jáapđih

nihat cáacwā ĩ en wúhi bejbipna caá. Pánihna, oboh jumni yeó jáap ā nihcan níft bŭca. Yéejnitdih úum náah jumni yeó jáap jumna yuhna, yéejat yohnitboodíh caán yeó jáap túini yeó jáap ā jum-bipna caá.

²¹ Ded jwĩ Maáhdih ā yéejat yohat túutni, caán iiguípna ā bejat déeji ā túi yapbipna caá', āt níj daacáp tajĩ.
(*Jl 2.28-32*)

²² “Yeéb wā déewáá, nindih wā naáwáchah, ñi túi joyoó. Jesús Nazaret tútchidih bóo Dios ā wēpatjĩh ā chāj júutŭp jĩ, caandíh Dios ā wahatjidih cáacwā ĩ jéihyat pínah niijná. Yeéb caandíh ennitji ñi jéihna caá. ²³ Jesúsdi h mawat náahna, ñi maátadih ñi wūhŭp jĩ. Pánih wūhnit, yeejépwādih cruzboó ñi mawat túutŭp jĩ.* Dios jon játih caandíh ā niijátji bíc yoobó ā yapap be.* ²⁴ Obohjeéhtih, Jesús ñi maonijidih Diosboó āt jwúub booanap tabe. Túttimah, ā jwúub wuncan níft bŭca. Chah wēpni jumna, wunnidih yuhna, āt jwúub booanap tabe, páant muntih. Pánihna, bŭu páantjeh báadhni caá.* ²⁵ Davidjiboó jon játih nin pah Jesucristo ā jwúub boo pŭd jŭúwát pínahdih āt níj daacáp tajĩ:

‘Wā Maáh wājeéh āpĩ jumna caá. Yeó jáap jummat pah Dios wā Maáh wā pebh ā jumuchah, enna, wā úumcan níft.

²⁶⁻²⁷ Dios, weemdíh oina, wunnit ĩ jumŭpboó wíih caolidih ma yohcan níft. Wíih bácahdihbŭt ma moopát túutcan níft. Páant ma chājat pínahdih jéihna, wā túi wēi naóhna caá. Míih jumna, úumcanjeh, wā túi jumbipna caá.

* 2:23 Mt 27.35; Mr 15.24; Lc 23.33; Jn 19.18 * 2:23 Lc 24.26 * 2:24 Mt 28.5-6; Mr 16.6; Lc 24.5

28 Pánihma, weemdíh jwúub boonit, wãjēéh ma jumuchah, wã túi wěina caá', át niíj daacáp tajī.
(Sal 16.8-11)

29 "Wã déewãá, jwī nwo Davidji ded pah ã jumatdih yoobórdih wã naóhna caá. Caán ã wunuchah, ít yohop wut jī. Caandíh ī yohni ítji páantjeh ã jumna caá. Pánihma, 'Wíih bácahdih ma moopát túutcan niít', niíj daácna, caanjéh áih pínahjeh át nihjican tagaá. 30-31 Davidji Dios naáwát dih naóh yapani ã jumuchah, Dios caandíh nin pah át niijíp wut jī: 'Yoobórdih meemdíh wã naóhna caá. Ma jumima jwúub boonit, meém maáh ma jumatji dée pah, nihat nin baác dih moondíh maáh ã jumbipna caá', át niijíp wut jī.* Cristodih Dios maáh ã waadáat pínah, ã boo pud jūúwát pínahdihbut nin pah át niíj daacáp wut jī: 'Caán wunnit ī jumupboó páantjeh ã jumcan niít. Áih bácahbut ã moópcan niít', David át niíj daacáp tajī.* 32 Caán Jesús dih beé Dios át boonap be. ã jwúub boonidih jwíit nihat jwī enep be. 33 Caán Dios ã jéihyepmant bóo búwámant jumni maáh caá. Pánihma, 'Túini Espíritudih noónboó ma wahaá', ã íp Dios caandíh ã niijíchah, nin Túini Espíritudih át wahap taga. Bwú jwuh Túini Espiritu ã chájatdih ennit, joiná caá ñi chájap. 34 Davidji Dios pebhboó át púuh laab béjcap wut jī. Pánihma, áih pínah nihjican tagaá. Nin pah ã niíj daácni Jesús íh pínahji tagaá: 'Wã Maáhdih Dios nin pah ã niíj naáwáp be: "Wã jéihyepmant bóo búwámant chúudnit, maáh ma jumúú."
35 Páant maáh ma jumuchah, meemdíh eníhcannitdih wã yohbipna caá. Meém queétdih chah wēpni ma jumbipna caá", ã niijíp be', Davidji át niíj daacáp tajī.
(Sal 110.1)

* 2:30-31 Sal 132.11; 2S 7.12-13 * 2:30-31 Sal 16.10

³⁶ “Pánihna, wã déewãá, nindih ñi túi jéihyeé: Caán Jesús yeéb cruzboó ñi mao yohat tútnijidih Diosboó maáh ã waadánap be. Caán Jesússeh jwĩpí páini Dios ã wahni Cristo beé”, Pedro cáacwãdih át niijíp wut jĩ.

³⁷ Páant ã niijíchah joinít, búdí jígah úmmit, Pedrowãdih nin pah ít niij úubh joyóp wut jĩ:

—Jwĩ déewãá, ded pah tigaá jwĩ chãjbi? ít niijíp wut jĩ.

³⁸ —Yeéb ñi yéej chãjatdih cádahnit, túiniboodíh ñi jwúub túut nuumú. Páant ñi túut nuumúchah, Dios ñi yéejatdih ã yohbipna caá. Pánih túut nuumnít ñi jumuchah, Jesús ã wēpatjĩh ñi daabáát túutú. Páant ñi chãjachah, Dios yeebdíh Túini Espíritudih ã wūhbirna caá. ³⁹ Jon játihseh Dios yeéb pínahdih, ñi weh pínahdih, ñi juméná pínahdihbut, nihat caán ã ñionit pínahdih nin pah át niij naáwáp wut jĩ: ‘Nihat weemdíh jepahnitdih Túini Espíritudih wã wūhbirna caá’, Dios át niijíp tají,* Pedro queétdih át niijíp wut jĩ.

⁴⁰ Páant niij péanit, queétdih nin pah át jwúub niij wēp naáwáp wut jĩ, páant muntih:

—Nin baácdih moón yeejép ĩ chãjatji jíib Dios búdí ã peéh chãjbipna caá. Pánihna, queét pah ñi jumca bojoó. Ñi yéej chãjatdih cádahnit, ñi túut nuumú. Páant ñi chãjachah, yeebdíh ã peéh chãjcan niít, át niijíp wut jĩ.

⁴¹ Páant ã niijíchah joinít, dawá jepahnit, ít daabáát túutup wut jĩ. Pánihna, Jesúíhwãjeéh caán yeó jáapjeh tres mil cáacwã chah dawá ít jumup wut jĩ. ⁴² Yeó jáap jummat pah queét jáap jepahnit Jesús ã naáwát túutnit ĩ bohénachah, ít túi joyóp wut jĩ. Íih jeémátdih míic pãáh wūhñit, Diosdih úubhñit, bíicdih ĩpí túi jumup wut jĩ.

Jesúíhwã ded pah ĩ jummat

* 2:39 Is 57.19

⁴³ Jesús ã naáwát túutnitboó Dios ã wēpatjīh wunnitdih ĩpí booa júutap wut jī, Dios ã wēpatdih cáacwã ĩ jéihyat pínah niijná. Páant ĩ chājachah ennit, nihat ĩt en wáhi bejep wut jī. ⁴⁴ Jesúh wã ĩih bíí déedih míic pãáh wūhnit, bíícdih túinijeh ĩpí jumap wut jī.* ⁴⁵ ĩih bíí déedih jíib chāj wūhnit, nihat bíih pah bóo wihcannitdih queét ĩ jumap yoobó ĩpí wūh wáacap wut jī. ⁴⁶⁻⁴⁷ Pánih chājna, yeó jáap jumap pah Dioíh munná míic wáacnit, “Dios túini caá”, ĩpí níj wēi naáwáp wut jī. ĩih munnáboobút míic wáacnit, bíícdih ĩpí túi numah wēi jeémép wut jī. Páant ĩ chājachah ennit, “Queét túinit caá”, nihat cáacwã ĩpí míic níjíp wut jī. Pánihna, yeó jáap jumap pah bita jáap jepahnitdih túi unnit, jwíih jepahnitjeéh Dios át waadánap wut jī. Jáap jepahnitbut ĩjeéh ĩt míic wáacap wut jī.

3

Jéih bejcannidih Pedro Juanjīh ĩ booaat

¹ Bíic yeó jáap, cheyeh, las tres jumuchah, judíowã Diosdih ĩpí uúbát horadih Pedro, Juanjīh Dioíh munná ĩt bejep wut jī. ² Yeó jáap jumap pah Túini Jēc wūt jumapdih ã chéenwã jéih bejcannidih ĩpí ub juibí chūd jwejep wut jī. Jáap cáac jumnijeh caán jéih jibcanni átát jumap wut jī. Caan jécdih chūdnit, caanjīh waadnítdih dinero ãpí uúbáp wut jī. ³ Pánihna, Pedro, Juanjīh caán munná ĩ waadát túut chājachah ennit, queétdih jéih jibcanni dinerodih át uúbáp wut jī. ⁴ Pedroboó caandíh ennit,

—Jwiítdih ma túi eneé, át níjíp wut jī.

⁵ Páant ã níjíchah joinít, queétdih en behnit, “Queét bainí dinero weemdíh ĩ wūhbirna caá”, caanjéh át níj jenah joyóp wut yuh jī. ⁶ Obohjeéhtih, páant ã níj jenah

* 2:44 Hch 4.32-35

joyóchah yuhna, Pedro caandíh nin pah át niíj naáwáp wut jī:

—Weém dinerodih wā b́bohcan caá. Obohjeéhtih, caandíh wūhcan yuhna, chah túnidih meemdíh wā chājbipna caá. Jesucristo Nazaret tútchidih bóo ā wēpatjīh meemdíh wā booana caá. Ma ñah ñuhúú. Ñah ñuhnit, ma yáac chūi bejeé, át niijíp wut jī.

⁷ Páant niijnít, áih jéihyepmant bóo téihyadih teonit, caandíh át wái ñahanap wut jī. Páant ā wái ñahanachah-jeh, caán jéih jibcanniji áih wio wēpép nahna át jumup wut jī. ⁸ Pánihna, caán ñah ñuhnit, át yáac chūi bej jwíhip wut jī. Pánih yáac chūi bejnit, ñaáp táamp chūinit, “Dios túini caá. Wā túi jéih bejna caá”, niíj wēinit, Dioíh mūúdíh át waad béjep wut jī. ⁹ Pánih yáac chūi bejnit, “Dios túini caá”, ā niijíchah, nihat cáacwā ít enep wut jī. ¹⁰ Caandíh ennít, “Caán Dioíh mūú Túini Jēcdih chúudni dinero úúbhni caá”, ít niíj jéihyep wut jī. Páant ā jibichah ennít, caandíh ded pah ā yapatdih ít en wúhi bejep wut jī.

Dioíh mūúná Pedro cáacwādh ā bohéat

¹¹ Jéih bejcanniji Pedrowādh ā teo ñūún péenachah, nihat cáacwā en wúhi bejnit, Dioíh mūú Salomón ā chājat túutni coahjina ñáo ñah bejnit, Pedrowā pebhna ít míc wáacap wut jī. ¹² Páant í míc wáacachah ennít, Pedro nin pah queétdih át niíj naáwáp wut jī. “¿Wā déewáá, dépanihna nindih ñi en wúhi bej? ¿Dépanihna jwítdih ñi en ñūún? ‘Queétboó Diosdih túi joinít jumna, íih wēpatjīh-jeh nindih í jéih yáac chūi bejat túutna caá’, ñi niíj jenah joiná yah caá. Obohjeéhtih, páant ñi niíj jenah joyát yoobópdih nihcan caá. Jesús ā wēpatjīh beé caandíh jwí boanap be. ¹³ Abraham, Isaac, Jacob jon játih moón jwí nūowā Diosdih ít túi weñep wut jī.* Caán

* 3:13 Ex 3.15

Diosjeh beé, caandíh teo wūhni Jesús ā wūt chah yáaat pínah niijná, nindih ā jibanap be.* Yeéboó Jesúsdi h en jūihnitdih wūhni t, Pilato caandíh nemat mūmánt ā bacaíhichah yūhna, yeéb ā bacaat déedih ñi jepahcap be. ¹⁴ Pilato caandíh ā bacaíhichah yūhna, Jesús túini, túi chājni ā jumuchah yūhna, yeéboó caandíh ñi náahcap be. Páni h náahcan, cáac maonidih ñi bacaat túutup be.* ¹⁵ Jwiít dih túi ubni Jesúsboodí h yeéb ñi mawat túutup be. Obohjeéhtih, wūnnidih ĩ yohochah yūhna, Dios caandíh ā jwúub boonidih jwiít jwī enep be. ¹⁶ Páni hna, caandíh túi jenah joinít, nin ñi jéihni, ñi ennidih Jesús ā wēpatjī h jwī boonanap be.

¹⁷ “Wā déewáá, yeéb jwī maátajī h Jesús Dios ā wahnī ā jumatdih jéihcan, caandíh ñi mawat túutup be. Páant ñi chājatjidih weém wā jéihna caá. ¹⁸ Obohjeéhtih, jon játih Dios naáwát dih naó h yapanit, ñi chājat pínahdih nin pah ĩt niīj daacáp tajī: ‘Cristo yeejép ā yapbipna caá’, ĩ niijátji pahjeh tibeé ā yapap be.* ¹⁹ Būū jwuh yeéb yeejép ñi chājatjidih búdí jígahni t, túiniboodí h jwúub túut nūm-nít, Jesucristodih ñi jepahaá. Páant ñi túut nūmúchah, yeejép ñi chājatjidih Dios yeebdí h ā yoh wūh b ipna caá. ²⁰ Páant ñi chājachah, Dios ā wahniji Cristodih jwiít dih ā jwúub wah deyabipna caá, jwiít dih ā teo wáacachah, jwī túi weñat pínah niijná. ²¹ Obohjeéhtih, būū Dios pebhboó caá ā jum jwuhup. Dios ni hatdih ā á mohat pínahdih jon játih ā naáwát dih naó h yapanitdih át naó h daacát túutup wut jī. Páni hna, ni hat ā naáwátjidi h chāj péanit, Jesucristodih ā jwúub wah deyabipna caá. ²² Moisés nin pah át niīj naáwáp tajī: ‘Jwī dée Dios naáwát dih naó h yapani pínahdih jwī Maáh Dios yeebdí h ā wah b ipna caá.

* 3:13 Is 52.13–53.12; Fil 2.7–9 * 3:14 Mt 27.15–23; Mr 15.6–14; Lc 23.13–23; Jn 19.12–15 * 3:18 Is 52.13–53.12

Weemdíh ã jwíh naáwát tútatjti pahjeh tigaá caandíhbut ã jwúub naáwát túutbipna caá.* Pánihna, ded pah ã niíj naáwát pínahdih ñi túi joyoó.* ²³ Det caandíh joicán, ã wutuchah jepahcannitdih Dios ã yohbipna caá. Dioíhwã-jeéh queét ÿ jéih jumcan niít', Moisés át niíj daacáp tají.*

²⁴ “Nihat Dios naáwátidih naóh yapanitjti Samuel, ã buudát túttimah moonbút nin yeo jáapnadih yapat pínahdih naóhna, Jesucristodih niijná ÿt chãjap tají. ²⁵ Jon játih moón jwí ñowãjidih Dios át naáwáp wut jí. Pánih naóhna, Abrahamdih ã naáwátjti pahjeh tih jwiítidihbut biíc yoobó naóhna át chãjap wut jí. Nin pah át niíj naáwáp wut jí: ‘Ma jumadih wã túi chãjachah, caánboobút nihat baácidih moondíhbut ã jwúub túi chãjbipna caá’, át niijíp wut jí.* ²⁶ Pánihna, jwiítboodíh Moisés ã naóhniji Dios wúúhdih jwiít judíowãdih át jwíh wahap tají, jwiítidih ã túi chãjachah, yeejép chãjnit jwí túut ñumát pínah niijná”, Pedro cáacwãdih át niijíp wut jí.

4

Pedrowãdih judíowã ÿ maáta ÿ jũihñat

¹⁻³ Páant cáacwãdih Pedro Juanjĩh ÿ naáwáchah, sacerdotewã, Dioíh muudíh wapnit soldadowã ÿ maáh, saduceowãbut Pedrowã pebhna juibínit, ÿt joyóp wut jí. Páant ÿ joyóchah, Pedrowã nin pah cáacwãdih ÿt niíj naáwáp wut jí: “Jesús ã wunat túttimah, át jwúub boo pud jũúwúp be. ã boo pud jũúwátidih jéihna, áihwã jumna, jwiítbut jwí boo pud jũúwát pínahdih jwí jéihna caá”, ÿt niijíp wut jí. Páant ÿ niijíchah joí íjnit, maátaboó cáacwãdih tóo pãa bejnit, Dioíh muudíh wapnit soldadowãdih Pedrowãdih

* 3:22 Dt 34.10 * 3:22 Dt 18.15-16 * 3:23 Dt 18.19 * 3:25 Gn 12.3; 22.18

ĩt jũibĩ tewat túutur wut jĩ. Cheyeh jumuchah, túttimah bóo yeó jáapdih queétdih úbh joíhna, nemat muúboó ĩt nemat túutur wut jĩ. ⁴ Judíowā ĩ maáta Jesúsdiĥ ĩ náahcah yuhna, áih doonádih joinít, “Yoobópdih tigaá”, dawá ĩt niíj jenah joyóp wut jĩ. Pánihna, Jesúsíhwā chah dawá jumna, cinco mil neoná ĩt jumur wut jĩ. Yaádhjeéh ĩ wehjeéhbũt chah ĩt jumur wut jĩ.

⁵ Túttimah bóo yeó jáapdih sacerdotewā ĩ maáta, bita judíowādih waóhñit, Moisés ā wutajjidih bohénit biícđih ĩt míic wáacap wut jĩ. ⁶ Sacerdotewā ĩ maáh, Anás wũt jumni, ā déewābũt Caifás, Juan, Alejandro, bita biícđih ĩt míic wáacap wut jĩ. ⁷ Pánihna, queét Pedrowādih ĩ bid bojochah, soldadowā queétdih ĩt ũb jũibínur wut jĩ. Páant ĩ ũb jũibínachah, maáta nin pah ĩt niíj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Deíh wēpatjĩh tibeé yeéb caandíh ñi booa? ¿Déhe tibeé yeebdíh páant chājat túutni? ĩt niijíp wut jĩ.

⁸ Páant ĩ niijíchah joinít, Túini Espíritu ā wēpatjĩh Pedro nin pah āt niíj jepahap wut jĩ:

—¿Yeéb maáta, yeéb waóhñit, ⁹ jéih jibcannijidih jwĩ túi chājatdih úbh joí en niít ñi chājap? ¹⁰ Yeebdíh, niĥat judíowādihbũt nindih jéihyat caá náahap: Jesucristo ā wēpat beé nindih ā booanap be. Jesús Nazaret tútchidih bóo, yeéb cruzboó ñi mawat túutni, Dios ā booani, caán ā wēpatjĩh nindih jwĩ booanap be. Pánihna, bũũ nin ā jibichah, ñi enna caá. ¹¹ Dios naáwátđih naóh yapanit jon játih Jesucristodih naóhna, ‘Cáacwā ĩ náahcannidih Dios ā ñiobipna caá’, ĩt niíj daacáp tajĩ.* Pánihna, Jesucristodih yeéb ñi náahcah yuhna, Diosboó caandíh jwĩ maáh pínah āt waadánur wut be. ¹² Caán Cristojeh tigaá cáacwā iiguípna bejnĩt déjidih túi ũbni. Nin baácboó biíh túi ũbni

* 4:11 Sal 118.22

pínah wihcan caá. Caanjéh caá yéejat yohni ã jumup, Pedro ãt niijíp wut jĩ.*

¹³ Páant niij naóhna, Pedrowã bohécannit yuhna, úum-canjeh, ã wēp bohénachah ennit, ãt joí wúhi bejep wut jĩ. Jesús ã bohéat pah ã wēp bohénachah enna, “Pedro, Juanjĩh yoobópdi Jesúsjeéh jumnit tigaá”, ãt niij jéihyep wut jĩ. ¹⁴ Jéih jibcanniji boonit, Pedrowãjeéh ã jumuchah, queét maáta Pedrowãdih “Yeejép ã chājna caá”, ãt jéih niij naóh yaccap wut jĩ. ¹⁵ Pánih jéih naóh yaccan, maáta ã míc wáacat tólihmant Pedrowãdih ãt bac bej jwuhat túutup wut jĩ. ¹⁶ Páant ã bac bejat túttimah, queétjeh nin pah ãt niij míc wéhenap wut jĩ:

—¿Queétdih ded pah tigaá jwĩ chājbi? Dios ã wēpatjĩh jéih jibcannijidih ãt boonap taga. Nihat Jerusalén tútchidih moón páant ã chājatjidih ã jéihna caá. Pánihna, jwítboó ‘Páant ã chājcan beé’, jwĩ jéih niijcán caá. ¹⁷ Pánihna, Jesúsíh doonádih bitadih jwĩ bohéat túutca boj jĩh, queét maátajeh ãt míc niijíp wut jĩ.

¹⁸ Páant niij péanit, Pedrowãdih jwúub bid bojnit,
—Jesúsíh doonádih bitadih ñi jwúub naóhca bojoó, ãt niijíp wut yuh jĩ.

¹⁹ Páant ã niijíchah joinít, Pedro Juanjĩh nin pah ãt niij jepahap wut jĩ:

—Páant ñi wutuchah, jepahna nihna, Diosboodíh yap yohna caá jwíta chājap. ¿Pánihna, dedboodíh tigaá jwĩ jepahbi, Dios ã weñat pínah niijná? ²⁰ Obohjeéhtih, jwítboó jwĩ ennidih, jwĩ joinídihbat jwĩ jéih jweéhcan caá, ãt niijíp wut jĩ.

²¹ Páant ã niijíchah joinít, maátaboó nin pah Pedrowãdih ãt jwúub niijíp wut yuh jĩ:

—Jesúsíh doonádih ñi jwúub bohénachah, yeebdíh yeejép jwĩ peéh chājbi-pna caá, ãt niijíp wut jĩ.

* 4:12 Jn 14.16

Pánihna, cáacwāboó jéih bejcanniji ã túi bejatdih ennit, “Dios wēpni yoobát ã jumna caá”, ã niijíchah joinít, maátaboó Pedrowādih jéih peéh chājcanjeh, queétdih ít bacanap wut jī. ²² Jéih jibcanniji cuarenta jópchi bíbohni wut jī.

Jesúihwā ã umcat pínahdih ã úbát

²³ Pedro Juanjīh bac bejnit, ã chéenwā pebhna jwúb juibínit, judíowā ã maáta ded pah ã niijátjidih queétdih ít naáwáp wut jī. ²⁴ Páant ã niijíchah joinít, queét nihat bícdih Diosdih nin pah ít niij úbáp wut jī: “Maá, meém jeádih chājni, nin baácdihbüt chājni, búdí mujdihbüt chājni, nihat báadhnitdihbüt chājni caá.* ²⁵ Túini Espiritu ã wēpatjīh jwī nuo Davidji, meemdih teo wūhni, nin pah át niij daacáp tajī:

‘Judíowā nihcannitboó jenah joicánjeh, Diosdih újnit, ã jūihna yuh caá. Cristo ã chājat pínahdih ã jāihmina yuh caá.

²⁶ Dawá nin baácdih moón maáta míc wáacnit, jwī Maáh Diosdih, ã wahní Cristodihbüt en jūihna, Dios ã jenah joyátjidih ã yéjaíhmi na yuh caá’, át niij daacáp tajī. *(Sal 2.1-2)*

²⁷ “Páant tígaa nin tátchiboó Herodes, Poncio Pilato, judíowā nihcannit, judíowā bícdih ma wahní Jesús-dih mawat túutna, ã míc wáacap be.* Caán Jesús túi yoobópdih jumni, meemdih túi jepahni ã jumuchah yuhna, caandih ã mawih jenah joyóp be.* ²⁸ ‘Páant caá ã nihbip’, ma niijátji pah queét ã chājav be. Meém ma jéihyatjīh páant mat niij naáwáp tajī. ²⁹ Pánihna, Maá, queét jwiítidih ‘Yeéb ñi jwúb bohéat peéh yeejép jwī chājbiipna caá’, ã niijátjidih joinít, jwiítidih ma teo

* 4:24 Ex 20.11; Neh 9.6; Sal 146.6 * 4:27 Lc 23.7-11; Mt 27.1-2; Mr 15.1; Lc 23.1; Jn 18.28-29 * 4:27 Is 52.13; Fil 2.7

wáacá, jwiít meemdíh teo wāhñit úumcanjeh, míih túini doonádih jwĩ wēp naáwát pínah niijná. ³⁰ Jwiít dih ma teo wáacá, tubúp chūúhñit dih jwĩ booanachah, cáacwā ĩ jéih chājca naáhdih Jesús ā wēpatjĩh jwĩ chājat pínah niijná”, ĩt niíj úúbúp wut jĩ.

³¹ Páant ĩ niíj úúbúchahjeh, ĩ míic wáacni muú búdí át méménap wut jĩ. Páant ā méménachah, Túini Espiritu ā wēpat queétdih búdí ā wūhuchah, úumcanjeh Dios naáwátdih ĩt jwúub naáwáp wut jĩ.

Jesúihwā ĩ míic pāáat

³²⁻³³ Dios ā wēpatjĩh queét Jesús ā naáwát túutnit nin pah cáacwādh ĩpí niíj naáwáp wut jĩ: “Jesús ā boo pud jūúwát túttimah caandíh jwĩ enep jĩ”, ĩt niijíp wut jĩ. Queét nihatdih Dios búdí ā teo wáacachah, chah dawá Jesús dih ĩt jepahap wut jĩ. Bíic yoobó jenah joinít, íih bíi déedih “Wíih míicjeh caá”, ĩt niijcáp wut jĩ. Queét nihat ĩ bíbohat yoobó míic pāáhñit, ĩjeéh jumnitdih ĩpí túi teo wáacap wut jĩ.* ³⁴ Pánihna, ded moh yéejnit ĩjeéh ĩt wihcap wut jĩ. Det wápchi pínah baácdih bíbohñit, muúdhbut bíbohñit, íihdih ĩpí jíib chāj wūhup wut jĩ. Caán jíibdih úb bejnit, ³⁵ Jesús ā naáwát túutnitdih ĩpí juibí wūhup wut jĩ. Páant ĩ úb juibí wūhuchah, teonit, queétboó ĩjeéh jumnit moh yéejnitdih ĩpí jwúub pāáap wut jĩ. ³⁶ Bíic ĩjeéh José wūt jumni át jumap wut jĩ. Jesús ā naáwát túutnit José dih Bernabé wūt ĩt búudhdap wut jĩ. Ā wūt Bernabé “Cáacwādh túi weña teo wáacni”, Griego wéheatjĩh niijná ĩt chājap wut jĩ. Caán Leví juima, Chipre quewadh bóo wut jĩ. ³⁷ Pánihna, caanbút áih wápchidih át jíib chājap wūhup wut jĩ. Pánih jíib chāj wūhñit, caán

* 4:32-33 Hch 2.44-45

jíibdih Jesús ã naáwát túutnitdih wũhñit, bitadilh ãt pãáát túutur wut jĩ.

5

Ananías ãjeéh bóli Safirajĩh ã yeeat

¹ Bitabut Bernabé ã chãjat pah ãtĩh chãjĩhip wut yuh jĩ. Newé Ananías wũt jumni, yad Safira wũt jumnih wut jĩ. Queébtut ãĩh wãpchidih jíib chãj wũhñit, caán jíibdih Jesús ã naáwát túutnitdih Ananías ãt wũhup wut yuh jĩ. ² Obohjeéhtih, ã jíib chãjna yuhna, bainjeh ã wũhat pínahdih ubnit, niहत bííhdih caanjéh ãt ámohop wut jĩ. Páant ã chãjachah ennit, yadbut mit jéihyep wut jĩ. Pánihna, bainjeh ub bejnit, Ananías Jesús ã naáwát túutnitdih ãt jubí wũhup wut jĩ.

³ Páant ã yeeatdih Túini Espíritu ã jéihyanachah, Pedro Ananíasdih nin pah ãt niĩ jũihñup wut jĩ:

—Ananías, nemépwã ã maáh Túini Espíritudih meemdíh ãt yeeat túutur wut. Pánihna, míih baácdih ma jíib chãj wũhna, caán jíibdih meemjéh mat ámohop wut. ⁴ Ma jíib chãj wũhat pínah jãtĩh, míih wãpchijeh tigaá ãtĩh jumup ta yuh caá. Pánihna, míih jíib tigaá ãtĩh jumup. Páant, míih ã jumuchah yuhna, ¿dépanihna oboh ma yee? Jwiítdihjeh ma yeecan caá. Diosdih caá ma yeenap, ãt niijíp wut jĩ.

⁵ Páant ã niijíchahjeh, Ananíasboó ãt wun buugúp wut jĩ. Páant ã yapat doonádih joinít, niहत búdí ãt úumup wut jĩ. ⁶ ã wunuchah ennit, japata áĩh bácahjidih yéguéhjĩh pin, cáacdih yohopboó ub bejnit, caandíh ãt baad yóhop wut jĩ.

⁷ Tres horas túttimah, Ananías áaji ã wunatjidih jéihcan, Pedro pebhna caántbut mit waád jubínap wut jĩ.

⁸ Páant mi waád jwibínachah, Pedroboó nin pah caántdih át niij úubh joyóp wut jī:

—¿Ñíih wápchidih ñi jíib chāj wāhuchah, bóo nit beé yeebdíh ī jíib chājar? át niijíp wut jī.

—Páant bóojeh tibeé jwiítdih ī jíib chājar be, mit niij jepahap wut yuh jī.

⁹ —¿Dépanihna yeéb chénat pah Táini Espíritudih biíc yoobó ñi yee? Ma joyoó. Majeéh bóojidih baad yóh péanit, jwúub jūóhna, meemdíhbut míih bácahdih ī ub bejbipna caá, Pedro caántdih át niijíp wut jī.

¹⁰ Páant ā niijíchahjeh, caántbut mit wun buugúp wut jī. Pánihna, baad yóh nit japata caán muudíh jwúub waád jwibínit, míih bácahjidih enna, caántjidihbut ub bac bejnit, newésh bácahji pebhna ub jwibínit, it baad yóhop wut jī. ¹¹ Pánihna, Jesúshwā, nihat bitabut caán doonádih joinít, búdí it úumap wut jī.

Jesús ā naáwát tútnit wannitdih ī booaat

¹² Jesús ā naáwát tútnit Dios ā wēpatjīh dawá cáacwādih it booa júutap wut jī, “Dios wēpni ā jumna caá”, ī niiját pínah niijná. Queét Jesúshwā Dioíh muú Salomón ā chājat tútni coahjidih ípí míic wáacap wut jī. ¹³ Bitá ī yéejat peéh chājatdih úumna, queét pebhna bejcan yuhna, “Queét túinit caá”, cáacwā ípí niijíp wut jī.

¹⁴ Neoná, yaádhbut, chah dawá Jesúsdi h it jepahap wut jī. ¹⁵ Pánihna, tubúp chūúh nitdih Pedro ā teo jáha booaat pínah niijná, ī chéenwā queétdih ī lajatjīh namá jwéejdi h ípí ub jwibí jwejep wut jī. Bitá ā maj jwibícannitboó boóhna, Pedroíh dadahjeh buug lájat it náahap wut jī.

¹⁶ Jerusalén tútchi pehbbit jumni tútchinadi h moón tubúp chūúh nitdih, nemép jumnitdihbut it ub jwibínap wut jī. Pánihna, queét nihatdih it túi booa beedánap wut jī.

Jesús ã naáwát túutnitdih bita yeejép ĩ chãjat

¹⁷ Pedrowãdih dawá cáacwã ĩ péenachah enna, sacerdotewã ĩ maáh, ãjeéh jumnit saduceowãbut Pedrowãdih búdí ĩt ĩjip wut jĩ. ¹⁸ Pánih ĩjnit, Jesús ã naáwát túutnitdih teonit, nemat muúboó ĩt nemep wut jĩ. ¹⁹ Chei Diołh ángelboó ĩ nemnitjidih át wãt bacanap wut jĩ. ²⁰ “Diołh muuná ñi bejeé. Caán muuná juibínit, ded pah Diosjeéh ĩ túi jumát pínahdih cáacwãdih ñi túi bohénaá”, ángel queétdih át niijíp wut jĩ.*

²¹ Páant ã niijíchah joinít, baabáchah, Diołh muuná waad béjnit, ángel ã niijátji pah cáacwãdih ĩt jwúub bohénap wut jĩ.

Caán yeó jáapjeh judíowã ĩ maáta míic wáacnit, Jesús ã naáwát túutnit nemat muúboó jumnitjidih soldadowã ĩ maátadih ĩtih ub jũúwát túutur wut yuh jĩ. ²² Obohjeéhtih, nemat muuná juibínit, queétdih ĩt bid juicáp wut jĩ. Pánih bid juicánjeh, maáta pebhna jwúub bejnit, nin pah queétdih ĩt niij naáwáp wut jĩ:

²³ —Nemat muú jęc buujcánni yuh beé. Caán nemni jěcdih wapnit ĩ pái ñuhna yuh beé. Páant ĩ pái ñuhuchah yuhna, caán jěcdih wãtnit, jwĩ enechah, jwĩ nemnitji ĩ wihcap be, ĩt niijíp wut jĩ.

²⁴ Páant ĩ niijíchah joinít, Diołh muudíh wapnit soldadowã ĩ maáh, sacerdotewã ĩ maátabut ĩt joí wúhi bejep wut jĩ. “¿Dépah caá ĩ toáhbi queét pánihna?” queétjeh ĩt míic niijíp wut jĩ. ²⁵ Páant ĩ míic niijíchahjeh, biłh ĩ pebhna juibínit, queétdih nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

—Yeéb ñi nemnitji Diołh muuná cáacwãdih jwúub bohéna beé ĩ chãjap be. Ñi enbi jwuhúú oboh, át niijíp wut jĩ.

* 5:20 Jn 11.25; 14.6; Ro 6.4

²⁶ Páant ã niijíchah joinít, soldadowã ã maáh, áih soldadowãjñh bejnit, Jesús ã naáwát túutnitdih ãt jwúub tewep wut jñ. Obohjeéhtih, cáacwãdih úmna, maonit déeji maocanjeh, queétdih ãt teo bejep wut jñ. “Nitdih jwñ pññuchah, cáacwãboó jwiítndih jeejñh ã yohbipna nacaá”, queét soldadowã ãt niij jenah joyóp wut jñ. ²⁷ Queétdih úb bejnit, Jesús ã naáwát túutnitdih maáta pebhna ãt úb jwibínap wut jñ. Pánih úb jwibínachah, sacerdotewã ã maáh queétdih nin pah ãt niij jñihñap wut jñ:

²⁸ —Yeebdñh túbit wutnit, ‘Jesús ded pah ã chãjatjidih ñi bohéca bojoó’, jwñ niijíp yah be. Obohjeéhtih, páant jwñ niijíchah yahna, yeéboó nihat Jerusalén tútchidih moondñh ñi bohéca caá. Jesúsndih jwñ mawatji waó jñib jwiítndih peéh chãjat náahna, pánih naóhna caá ñi chãjap, ãt niijíp wut jñ.*

²⁹ Páant ã niijíchah joinít, Pedroboó bita Jesús ã naáwát túutnit bícdih nin pah ãt niij jepahap wut jñ:

—Diosboó jwiítndih ã naáwát túutap be. Pánihna, caandñh jepahnit jumna, ñi naáwát túutcatdih jwñ jepahcan niít. ³⁰ Jwñ nuowã ãpí wēini Dios Jesúsndih ãt booanap tajñ. Caandñhjih tibeé yeéb cruzboó péoh dodhñit, ñi mawat túutap jñ. ³¹ Jesúsndih ‘Caán túini caá’, niijnít, Dios caandñh maáh ãt waadánap wut jñ. Pánih maáh waadánit, ã jéihyepmant bóo bawámant ãt chúudat túutap wut jñ. Jwiít cáacwã jwñ yéejat peéh chãjat déejidih túi úbni pínah Jesúsndih ãt jummat túutap wut jñ. Jwiít judíowã jwñ yéejatndih cádahñit, jwñ túut nuumúchah, jwñ yéejatndih ã yohat pínah niijná, páant ãt chãjap wut jñ. ³² Pánihna, jwiítboó Jesús páant ã jummatndih ennitji, Túini Espiritu ã wēpatñh caandñh jwñpí naóhna caá. Det ã wutndih

* 5:28 Mt 27:25

jepahnitdih Dios Túini Espíritudih biíc yoobó ã wũhna caá, queétdih Pedro át niijíp wut jĩ.

³³ Páant ã niijíchah joinít, chah íjnit, queét Jesús ã naáwát túutnitdih maáta ítih mao yohíhip wut yuh jĩ.

³⁴ Obohjeéhtih, Gamaliel, fariseowã poómpdih bóo, queétdih át mao yohat túutcap wut jĩ. Caán Moisés ã wutatjidih bohéni ã jumuchah, cáacwã caandíh “Caán túi chãjni caá”, ípí niijíp wut jĩ. Pánihna, caán Jesús ã naáwát túutnitdih soldadowãdih át ub bac bej jwuhat túutap wut jĩ. ³⁵ Páant í ub bac bej jwuhat túttimah, maátadih Gamaliel nin pah át níj naáwáp wut jĩ:

—Yeéb wã déewãá, ñi maona chaáh buca. Ñi túi jenah joi jwúhuú. ³⁶ Teudajidih ñi náhninaá. ‘Weém cáacwãdih túi waóhni caá wã jumup’, caanjéh cáacwãdih át niijíp wut yuh jĩ. Pánihna, dawá, cuatrocientos ãjeéh í péenap yuh be. Obohjeéhtih, bitaboó caandíh í mao yohochah, ãjeéh péenitji í bej peét bejep be. Bũ queétji í wihcan caá. ³⁷ Túttimah, cáacwãdih í jenah enat láa Galilea baácđih bóo Judas wũt jumniji Romano cáacwã í maátadih yohíhna, ãjeéhbut dawá í péenap yuh be. Obohjeéhtih, bita caandíh í mao yohochah, nihat áihwãbut í bej peét bejep be. ³⁸ Páant niijná, yebdđh nindih naóhna caá wã chãjap. Nit Jesúđh doonáđih bohénitdih páantjeh ñi enah bojoó. Í bohéat Diođh nihcan, Teudaji ã bohéat buúdat pah ã buúđ bėjmina caá. ³⁹ Obohjeéhtih, nin Dios ã bohéat yoobát ã jumuchah, queétdih ñi jéih cádahat túutcan níft. Páant ñi cádahat túutna, yeéb Diosđh míic maona caá ñita chãjap taga, Gamaliel át niijíp wut jĩ.

⁴⁰ Páant ã niijíchah joinít, “Yoobópdih tığáá”, maáta ít níj jenah joyóp wut jĩ. Pánih jenah joinít, Jesús ã naáwát túutnitdih ít jwúub bid bojop wut jĩ. Páant í jwúub waád juibínachah, queétdih ít puñat túutap wut jĩ. Páant í

pñi péanachah, “Jesúih doonádih yeéb ñi jwúub bohéca bojóó”, niíj jñih péanit, queétdih ít bejat túutur wut jĩ.

⁴¹ Páant ĩ bejat túutachah joinít, ít jwúub bac bejep wut jĩ. Jesúihwã ĩ jummat jíib, yeejép yapna, búdí ít weñep wut jĩ. ⁴² Pánihna, yeó jáap jummat pah Dioih muúboó, íih muunáboobút “Jesús Dios ã wahni Cristo ã jumna caá”, ĩpĩ niíj naóh bohénap wut jĩ.

6

Siete teo wáacnit pínahdih Jesúihwã ĩ ñíwat

¹ Caán láa Jesúih doonádih bohénit ít dao béjep wut jĩ. Pánih dao béjna, Jesúihwã múicjeh jumna yuhna, ít múic jñihñur wut jĩ. Biquína judíowã jumna yuhna, Griego wéheatdih wéhenit ít jumur wut jĩ. Queétoó ĩjeéh éemp wunnit yaáhdih yeó jáap jummat pah íih jeémátdih ĩ túi bíic yoobó wãh jeémpcah enna, Hebreo wéheatdih wéhenitdih ít jñihñur wut jĩ. ² Páant ĩ múic jñihñuchah jéihnit, Jesús doce ã naáwát túutnitboó bita áihwãdih bid bojnit, nin pah ít niíj naáwáp wut jĩ:

—Dios naáwátdih bohéat jwíih tewat ã jumuchah, jeémátdih jwĩ jéih pááhcan caá. ³ Pánihna, jwĩ déewáá, siete neonádih ñi ñíwií, jeémátdih pááhnit ĩ jummat pínah niijná. Bita queétdih ‘Túinit caá’, ĩ niijnít, Túini Espíritu ã wēpat búdí jumnit, túi jenah joinítidih ñi bidií. ⁴ Obohjeéhtih, jwíitboó yeó jáap jummat pah Diosdih uúbh-nit, ã naáwátdih jwĩ bohébična caá, ít niijp wut jĩ.

⁵ Páant ĩ niijíchah joinít, “Júu. Páant tíi jwĩ chājar”, nihat Jesúihwã ít niíj jepahap wut jĩ. Pánihna, Esteban, Jesúsdiht túi jenah joiní, Túini Espíritu ã wēpat búdí jumnidih ít ñíwip wut jĩ. Bitadihbút ít ñíwip wut jĩ. Nin caá ĩ wãtna: Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Pármenas, Nicolás. Caán Nicolásboó Antioquía tútchidih bóo judío

nihcan yuhna, judíowā ī bohéatdih joiná, ījeéh waadni át jumup wut jī. ⁶ Páant ī ñíonitdih Jesús ā naáwát túutnit pebhna īt ub jubínap wut jī. Queét ī ub jubínachah ennit, ī ñíonitdih teo jáhanit, īt uúbúp wut jī, Dios queétdih ā túi teo wáacat pínah niijná.

⁷ Pánihna, caán baácdih moón Dios naáwát dih chah dawá jéihnit ī jumuchah, Jerusalén tútchiboó jumnit Jesúh wā īt dao béjep wut jī. Sacerdotewābut dawá túut nuumnít, Jesúh wā jeéh īt waadáp wut jī.

Bita Estebandih ī tewat

⁸ Esteban, caandíh Dios búdí ā teo wáacachah, ā wēpatjīh dawá láa jwiít cáacwā jwī jéih chājca naáhdih át chāj júutup wut jī. Páant ā chāj júutuchah ennit, cáacwā Jesúh doonádih chah īt joíhip wut jī. ⁹ Obohjeéhtih, biquína judíowā ī míc wáacat muudíh moón caandíh īt jūihñup wut jī. Queét Teo Wūhnitji wūt jumni poómp īt jumup wut jī. Cirene tútchidih moón, Alejandría tútchidih moón, Cilicia baácdih moón, Asia baácdih moón īt jumup wut jī. Queét wut jí Estebandih jūihnit īt jumup wut jī. ¹⁰ Pánihna, Esteban Túini Espíritu ā wēpat búdí jumnit, túi jéihni jumna, ā wéhenachah joinít, queétboó caandíh bíc yoobó īt nihcap wut jī. ¹¹ Bíc yoobó nihcan, íjna, bita ī yee naáwát pínah niijná, īt jíib wūhup wut jī. Páant ī yeeat túutuchah joinít, nin pah īt níj naóh yacap wut jī: “Esteban Moisés ā wutatjidih Diosdihbut yeejép ā wéhenachah, jwī joyóp be”, īt níj yeenap wut jī. ¹² Páant ī niijchah joinít, cáacwā, Moisés ā wutatjidih bohénit, bita waóhnitbut Estebandih īt íjip wut jī. Pánih íjnit, caandíh teonit, ī maáta pebhna īt ub bejep wut jī. ¹³⁻¹⁴ Queét ī yeeat túutnitji nin pah ī maátadih īt níj yeenap wut jī:

—Nin yeó jáap jummat pah Dioíh muudíh, Moisés ā wutatjidihbut yeejép āpí wéhenap be. Nin pah ā niijchah,

jwiít jwĩ joyóp be: ‘Jesús Nazaret tútchidih bóo Dioíh m̄uudíh ā yohbipna caá. Moisés ā w̄tatjidihb̄ut ā jwúub túut n̄uumbípna caá’, Esteban ā niijíp be, ít niijíp w̄ut jĩ.

¹⁵ Nihat caanjíh chúudnit Estebandih ĩ enechah, áih móot ángelíh móot panih yeh iigni át jíghop w̄ut jĩ.

7

Esteban ā míc jãh niiját

¹ Sacerdotewã ĩ maáh nin pah Estebandih át niij úubh joyóp w̄ut jĩ: “¿Nit ĩ niiját yoobópdih níit?” át niijíp w̄ut jĩ.

² Páant ā niijíchah joinít, Estebanboó nin pah caandíh át niij jepahap w̄ut jĩ: “Wã déewáá, behnitb̄ut ñi joyoó. Weemdíh ĩ naóh yacat yoobópdih nihcan caá. Ded pah Moisés ā chãjatjidih yeéb ñi jenah joyát pah weembút biíc yoobó wã jenah joiná caá. Ded pah jwĩ n̄uowã ĩ chãjatjidi-hb̄ut biíc yoobó wã jenah joiná caá. Jwĩ n̄uo Abrahamji Mesopotamia baácdih ā j̄um̄chah, Harán baácboó ā bejat pínah játih, Dios nihat jéihni j̄um̄na, caandíh át jíghop w̄ut jĩ. ³ ‘Meém míih baácdih ma déewãdihb̄ut ma cádah bejeé. Páant ma bejehah, wã ñíoni baácna meemdíh wã waóhbipna caá’, Abrahamjidih Dios át niijíp w̄ut jĩ.*

⁴ Páant ā niijíchah joinít, Abrahamji Caldea baácmant át numah j̄úw̄up w̄ut yuh jĩ. Pánih yúup j̄úh̄nit, Harán baácna j̄uinít, ít chão jwúuh̄up w̄ut jĩ. Behe ā w̄unat túttimah, nin jwĩ j̄um̄ni baácdih Dios Abrahamwãjidih át j̄úw̄at túut̄up w̄ut jĩ.*

⁵ Obohjeéhtih, Abrahamji Dios ā naóhni baácdih ā j̄uyúchah yuhna, áih baác pínahdih caandíh át w̄uh̄ jwuh̄cap w̄ut jĩ. Jibnitjeh ít j̄um̄up w̄ut jĩ. Abrahamji ā weh wih jwuh̄cah, Dios caandíh nin pah át niij naáwáp w̄ut jĩ: ‘Meemdíh, ma j̄uimenádihb̄ut nin

* 7:3 Gn 12.1 * 7:4 Gn 11.31; 12.4

baácdih wā wūhbiḡna caá', āt niijḡp wut ḡi.* 6 'Túttimah, ma ḡuimená biḡh baácna bejnit, caán baácdih moónjeéh ḡumna, queétdih teo wūhniḡ ḡ ḡumbiḡna caá. Pánihna, cuatrocientos ḡópchi ma ḡuimenádih yeejḡp ḡ chāḡbiḡna caá. 7 Obohjeéhtih, páant ḡ chāḡat ḡiḡb, weém caán baácdih moondḡh wā peéh chāḡbiḡna caá. Páant wā peéh chāḡat túttimah, ma ḡuimená nin baácna ḡ ḡwúub ḡuibḡpna caá, páant muntih. Pánih ḡwúub ḡuiniḡ, weemḡh jepahnit, ḡ wēi úbhbiḡna caá', Abrahamdih Dios āt niijḡp wut ḡi.*

8 Páant niijniḡ, Dios nin pah caandḡh āt ḡwúub niḡ naáwáp wut ḡi: 'Weém wā niijátjidih wā náhniat pínah, yeebbút ḡi náhniat pínah niijná, nin pah ḡi chāḡaá: Quehli nah yapat chóodih ḡi bóod yohoó. Meém miícjeh, ma ḡuimenábút biíc yoobó bóodnit ḡi ḡumú', āt niijḡp wut ḡi. Pánihna, Abraham áa Isaacdih mi weép ḡumuchah, ocho yeó jáap túttimah, áih quehli nah yapat chóodih Abraham āt bóod yohop wut ḡi. Túttimah, Isaac Jacob pínahdih āt weh ḡumup wut ḡi. Pánihna, Jacobboó docewā āt weh ḡumup wut ḡi. Queét doceboó ḡwḡ nuowā pínah ḡt ḡumup wut ḡi.*

9 "Queét ḡwḡ nuowā ḡ úud Josédih íjnit, caandḡh yohna, Egipto baácna bejnitdih ḡt ḡiḡb chāḡ wūhup wut ḡi. Páant ḡ ḡiḡb chāḡ wūhniḡi ā moh yéejehchah enna, Dios Josédih āt túi teo wáacap wut ḡi.* 10 Páant ā teo wáacachah, José túi jenah joiní ā ḡumuchah, Faraón Egipto baácdih moón ḡ maáhboó Josédih āt wēi enep wut ḡi. Diosboó caandḡh páant āt wēi enat túutup wut ḡi. Pánih wēi ennit, Faraón Josédih niḡat Egipto baácdih moondḡh tewat wutni maáh pínah āt waadánap wut ḡi. Ā pebh moondḡhbut maáh āt waadánap wut ḡi.*

* 7:5 Gn 12.7; 13.15; 15.18; 17.8

17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18

* 7:7 Gn 15.13-14; Ex 3.12

* 7:9 Gn 37.11,28; 39.2,21

* 7:8 Gn

* 7:10 Gn

11 “Caán láa Egipto baácboó Canaán baácboobút mah ã buugcáh, caán baácnadih moón tūbit ít moh yéejep wut jĩ. Páníhna, jwĩ nuowābut jeémát ít jéih bid juicáp wut jĩ.* 12 Egipto baácboó jeémát jummat doonádih joinít, Jacob ã wehdih neoh át jwíih wah bojop wut jĩ. 13 Túttimah ã jwūub wahachah, Egipto baácboó í juibínachah, ‘Weém ñi úud tigaá’, José ã úud jeñénadih át niijíp wut jĩ. Páníhna, Joséboó ã déewādhí ã maáh Faraóndih át júutur wut jĩ.* 14 Túttimah, José ã íip Jacobdih ã déewādhíbut át bidip wut jĩ. ã déewā setenta y cinco cáacwājeh ít jum jwuhur wut jĩ.* 15 ã wūúh ã bid bojochah joinít, Jacobwā ã wūúh pebhna Egipto baácboó ít bejep wut jĩ. Caanná juibínitji ít buudúp wut jĩ.* 16 Jacob ã nuo Abraham Hamor báadhda wehdih Siquem wūt jumni baácboó í wunuchah í yohat pínahdih átát jíib chājar wut jĩ. Páníhna, Abraham ã jíib chājnjiji baácboó Jacobíh bácahjidih ub bejnit, ã wehboó ít yohop wut jĩ.*

17 “Túttimah, ‘Nin baácđih yeebdíh wā wūhbična caá’, Dios Abrahamdih ã niijátji pah toáh jūúwúchah, Egipto baácboó jwĩ déewā ít cáac poonap wut jĩ. 18 Egipto baácđih í jumuchah, biíh maáh Faraón í niijní, át túut nuumúp wut jĩ. Caán Faraónboó ded pah José ã chājatjidih át jéihcap wut jĩ.* 19 Páníh jéihcan, jwĩ nuowādhí yeejép chājna, í weh jáap túuhnitdih át mao yohat túutur wut jĩ.* 20 Páant ã yapat cātíh, Moisés pínah ã cáac jumuchah, Dios caandíh át túi wēi enep wut jĩ. Páníhna, ã mána tres widh caanbítđih júutcanjeh, íih muúboó ít túi bih bíbohó wut jĩ.* 21 Páníhat túttimah, Moisésdih muúboó

* 7:11 Gn 42.1-2 * 7:13 Gn 45.1,16 * 7:14 Gn 45.9-10,17-18; 46.27

* 7:15 Gn 46.1-7; 49.33 * 7:16 Gn 23.3-16; 33.19; 50.7-13; Jos 24.32 * 7:18

Ex 1.7-8 * 7:19 Ex 1.10-11,22 * 7:20 Ex 2.2

jéih bíbohcan, ã mána caandíh m̄jboó ït pahanap w̄t jī. Páant ï pahanidih Faraón n̄úm bid jaí, ùb aab béjnit, mi w̄úh pah mit behanap w̄t jī.* ²² Egipto baác dih moón túi jéihnitíhdih Moisésdih ït bohénap w̄t jī. Pánihna, caán maáh w̄úh pah át j̄m̄w̄p w̄t jī.

²³ “Túttimah, caán cuarenta jópchi bíboh nit, ã déewã judíowãdih enedih át bejep w̄t jī. ²⁴ Pánih enedih jaibína, Egipto baác dih bóo judíodih yeejép ã chājachah, Moisés át enep w̄t jī. Páant ã chājachah ennit, ã déedih teo wáacadih bejna, Egipto baác dih bóodih át mao yohop w̄t jī. ²⁵ Pánih chājna, ‘Wã déewã ï déedih wã teo wáacachah enna, “Dios jwiít dih túi ùb ni pínah át wahap taga”, ï niíj jenah joibípna caá’, Moisés át niíj jenah joyóp w̄t yuh jī. Obohjeéhtih, queétboó páant ït niíj jenah joicáp w̄t jī. ²⁶ Bíh yeó jáapdih chénewã ã déewã ï míc mawachah, Moisés át enep w̄t jī. Pánih enna, ‘¿Yeéb bícwãjeh dépanih míc mao tigaá ñi chāj?’ queéd dih át niijép w̄t yuh jī. ²⁷ Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, ã déedih yeejép chājniboó Moisésdih át ùb tóo yoh bojop w̄t jī. ‘Meém jwí maáh nihcan, jwiít dih w̄t ni nihcan caá. ²⁸ ¿Jwíin Egipto baác dih bóodih ma mao yohatji pah weemdíhbut mao yohíh niít ma chājap?’ át niíj j̄ih̄w̄p w̄t jī. ²⁹ Páant ã niijíchah joí wúhi bejnit, Moisés Madián baácboó át jweí béjep w̄t jī. Caanná jweí jaibíniji áa j̄m̄nit, chénewã át weh j̄m̄w̄p w̄t jī.*

³⁰ “Madián baácboó Moisés cuarenta jópchi j̄m̄na, m̄ú wihcapboó Sinaí jee pébh j̄m̄nit, máa chálíh iigní panihnidih át enep w̄t jī. Caán iigát panihat cātíh ángelboó caandíh át jígohop w̄t jī. ³¹ Páant ã jígohochah, Moisés át en wúhi bejep w̄t jī. Pánih en wúhi bejna, caán máa chálíh iigní panihni pehbbit enedih ã bejehchah,

* 7:21 Ex 2.3-10 * 7:29 Ex 2.11-15; 18.3-4

Dios caandíh nin pah át niíj naáwáp wut jī: ³² ‘Weém Dios caá. Weemdíhjuh caá ma n̄owā, Abraham, Isaac, Jacob ī túi wēi úúbáp’, át niijíp wut jī. Páant ā niijíchah joinít, Moisésboó méménit, úumna, át en ñahacap wut jī. ³³ Pánihna, Dios nin pah caandíh át jwúub niíj naáwáp wut jī: ‘Buu wā pebh ñahna, míih zapatosdih waícanjeh ma too dugú. ³⁴ Wíih cáacwā Egiptoboó jumnit, yeejép yapna, tubit moh yéejnit ī juñúchah, wā joiná caá. Páant ī juñát dih joinít, queétdih teo wáacat náahna, Egipto baácboó meemdíh wahat túut niijná, ma pebh wā dei jūúwáp be. Pánihna, buu conboó ma jwúub bejeé’, Dios Moisésdih át niijíp wut jī.*

³⁵ “Í náahcannijidih yuhna, ī maáh pínah, queétdih túi ubni pínahdih Diosboó át wah jwúuba bojop wut jī. ‘Meém jwī maáh nihcan, jwiútdih wutni nihcan caá’, ī jāh niijjéhnijidih Dios Egipto baácboó át wah bojop wut jī, queétdih ā numah bac jūúwát pínah niijná. Pánih wahna, Moisésdih teo wáacni pínah máa chálíh iigni panihni cātíh jumni ángeldihbut Dios át wahap wut jī. ³⁶ Pánihna, Egipto baácboó jumnitji judíowādih Moisés át numah jūúwáp wut jī. Egipto baácboó caán Moisés Dios ā wēpatdih át jwíih júut waáwáp wut jī. Túttimah, Muj Mac Duuni wūt jumniboó át jwúub júutur wut jī. Túttimah, muú wihcapboobút cuarenta jópchi ī jumuchah, Dios ā wēpatdih páant āpí júutur wut jī.* ³⁷ Caán Moisésboó judíowādih nin pah át niíj naáwáp wut jī: ‘Weém wā nihah pah muntíh Dios naáwát dih naóh yapani pínahdih yeebdíh ā wahbipna caá. Caán ñijeéh ā jum bípna caá’, Moisés queétdih át niijíp wut jī.* ³⁸ Moisés muú wihcapboó jwī n̄owā bícdih át jumur wut jī. Sinaí wūt jumni jeená

* 7:34 Ex 3.1-10

* 7:36 Ex 7.3; 14.21; Nm 14.33

* 7:37 Dt 8.15,18

caandíh naóhni ángeljeéhbüt ät jum̄ap wüt jī. Ījeéh jum̄nit, Dios ã wutatdih Moisésboó ät naóh yapanap wüt jī, caandíh jepahnit, Diosjeéh ĩ túi jum̄at pínah niijná. Jwiítbüt jwī joyát pínahdih ät naáwáp wüt jī.*

³⁹ “Pánih jūóhni tji m̄ú wihcapboó jum̄na, Egipto baácboó jwúub bejíhna, Moisésdih náahcan, jwī n̄owã ã wutatdih ĩt yap yohop wüt jī. ⁴⁰ Pánih yap yohna, Moisés úud jeñé Aaróndih nin pah ĩt niijíp wüt jī: ‘Jwiít dih waóhni pínah Dios panihnitdih ma pãp wūh̄ú. ¿Egipto baácboó jwī jum̄uchah, jwiít dih namah jūóhni Moisés ded pah tigaá ät bej?’ ĩt niijíp wüt jī.* ⁴¹ Páant niijnít, queét momo jwi wūh̄ pah jíghnidih orojīh ĩt pãpap wüt jī. Pánih pãp péanit, queét nuñúpdih mao ub jūóhni, ĩ pãpnidih cáo wūhna, búdí ĩt weñep wüt jī.* ⁴² Páant ĩ pãpnijidih ĩ weñechah ennit, ‘Weemdíh yohnit, cúiwádh, widhdih, yeodíhbüt ĩ wēi dáhwa naáh’, niijnít, Dios queétdih ätih yohop wüt yah jī. Páant ĩ chãjatjidih Dios naáwát dih naóh yapani nin pah ät niij daacáp tajī:

“Yeéb weemdíh yeejép ñi chãjap be. M̄ú wihcapboó cuarenta jópchi jum̄na, yeéb judíowã nuñúpwádh mao cáonit, weemdíh wūhna, ñita túi chãj tagaá. Obohjeéhtih, weémboodíh ñi náhnicap be.

⁴³ Pánih náhnican, Móloc wūt jum̄nidih wēinit, áih m̄údh ñi bíbohop jī. Bíh cúi Refán wūt jum̄ni, caan páh jíghni yeéb ñi pãpni dahdihbüt ñi weñep be. Pánihna, yeebdíh peéh chãjna, yúup Babilonia baácboó wã wahbipna caá”, Dios ã niijná caá’, ät niij daacáp tajī. (Am 5.25-27)

⁴⁴ “Jon játih moón jwī n̄owã m̄ú wihcapboó jum̄na, Dios ĩjeéh ã jum̄at pínah niijná, nuñúp chóojīh ĩ chãjni

* 7:38 Ex 19.1-20.17; Dt 5.1-33 * 7:40 Ex 32.1 * 7:41 Ex 32.2-6

m̄ud̄h̄ it̄ bíboh̄op wut̄ j̄i. Caán m̄ud̄h̄ Dios̄ ã niiját̄ji pah̄ bíc̄ yoobó Moisés̄ át̄ ch̄ajap wut̄ j̄i. Caán m̄ud̄ diítboó Dios̄ ã wut̄at̄ daác̄ni jeé naaná át̄ jum̄up wut̄ j̄i.* 45 Pánihna, queétdih Dios̄ ã naóh̄niji nin baác̄dih̄ jum̄iná, Josué jw̄i n̄owã bícdih̄ caán m̄ud̄h̄ it̄ ub̄ juȳup wut̄ j̄i. Páant̄ ĩ ub̄ juȳúchah, Dios̄ queétdih̄ teo wáac̄na, caanj̄ih̄ jum̄nit̄jidih̄ át̄ yohop wut̄ j̄i. David̄ ã jum̄ láab̄ut̄ caán m̄ud̄h̄ it̄ bíboh̄ jwuh̄up wut̄ j̄i.* 46 Pánihna, caand̄h̄ Dios̄ ã túi weñechah̄ jéih̄nit̄, caán ĩjeéh̄ ã jum̄at̄ pínah̄ m̄ud̄h̄ ch̄aj̄ih̄na, David̄ Dios̄dih̄ át̄ih̄ uúb̄up wut̄ yuh̄ j̄i.* 47 Oboh̄jeéht̄ih, páant̄ ã uúb̄úchah̄ yuh̄na, ã w̄nat̄ túttimah, ã w̄úh̄ Salomónboó Dioíh̄ m̄ud̄h̄ át̄ ch̄ajap wut̄ j̄i.* 48 Pánih̄ ch̄aj̄na yuh̄na, Dios̄bood̄h̄ cáac̄wã ĩ ch̄aj̄ni m̄ud̄h̄ ĩ jéih̄ nemcan caá. Páant̄ niijn̄ít̄, Dios̄ naáwát̄dih̄ naóh̄ yapani nin pah̄ át̄ niíj daacáp̄ taj̄i:

49 ‘ “Japboó wã ch̄ud̄at̄ panih̄ni caá. Caánboó ch̄ud̄na, nihat̄dih̄ wã wut̄na caá. Pánihna, noónboó w̄ih̄ jít̄cha wã ch̄ui ch̄ud̄at̄ panih̄ni caá. Pánih̄ ch̄ui ch̄ud̄na, chah̄ wēp̄ni wã jum̄na caá. Weém Dios̄ caá. Páant̄ wã jum̄uchah, w̄ih̄ m̄ud̄ pínah̄dih̄ ñi jéih̄ teo w̄h̄can caá. Wã chooát̄ pínah̄ m̄ud̄h̄ wã náah̄can caá.

50 Weemjéh̄ nin baác̄boó nihat̄dih̄ wã ch̄ajap̄ j̄i”, Dios̄ ã niijn̄á caá’, át̄ niíj daacáp̄ taj̄i. (Is 66.1-2)

51 “Jw̄i n̄owãj̄i ĩ yap̄ yohat̄ pah̄ m̄unt̄ih̄ yeebbút̄ Dios̄dih̄ ñi yap̄ yoh̄na caá. Dios̄ naáwát̄dih̄ joiná yuh̄na, yeéb̄ yeh̄na joyáh̄ bojnit̄ Túini Esp̄iritudih̄but̄ yeh̄na ñi niijn̄á caá.*

52 Jw̄i n̄owãj̄i Dios̄ naáwát̄dih̄ nih̄at̄ naóh̄ yapanit̄dih̄ yeejép̄ it̄ ch̄ajap wut̄ j̄i. ‘Túttimah̄ túini yoobát̄ ã j̄uóh̄bipna

* 7:44 Ex 25.9,40 * 7:45 Jos 3.14-17 * 7:46 2S 7.1-16; 1Cr 17.1-14

* 7:47 1R 6.1-38; 2Cr 3.1-17 * 7:51 Is 63.10

caá', queét ï niij naáwáchah, jwĩ n̄owā ït joijí ta ȳuh caá. Obohjeéhtih, páant niij naóhñitjidih ïpí mao yohop w̄ut jĩ. Pánihna, 'Túini yoobát ã j̄úóh̄bipna caá', ï niijn̄ji Jesúsdi h̄ yeebbát ñi mawap be. ⁵³Dios ã w̄utatdih ángelwā Moisésdi h̄ ït naóh yapanap w̄ut ȳuh jĩ, jwĩ joyát pínah niijná. Obohjeéhtih, ï w̄utatjidih jwĩ bíbohna ȳuhna, yeébbó caandíh ñi yap yohna caá", Esteban át niijíp w̄ut jĩ.

Estebandih jee dáhnajih ï yoh mawat

⁵⁴ Páant ã niijíchah joinít, queétboó t̄ubit ït ïjip w̄ut jĩ. Pánih ïjna, úum náah jum̄nit ït jígohop w̄ut jĩ.

⁵⁵ Páant ï ïjichah ȳuhna, Túini Espiritu caandíh búdí ã teo wáacachah, japboó chéi en ñahanit, Dios ã yeh iigát dih, Jesús Dios ã jéihyepmant bóo b̄wámant ã ñ̄uh̄chahb̄ut Esteban át enep w̄ut jĩ.

⁵⁶ —¡Ñi eneé! Jeáboó jéweat panihni ã jum̄chah, Jesús nihat cáacwā úud jeñé, Dios ã jéihyepmant bóo b̄wámant ã ñ̄uh̄chah, wā enna caá, át niijíp w̄ut jĩ.

⁵⁷ Páant ã niijíchah joinít, queét t̄ubit ïj yapna, ñáacnit, ïih molít dih nem teo, ñáo ñah bejnit, caandíh ït tewep w̄ut jĩ. ⁵⁸ Pánih teonit, caán tátchimant wái bac bejnit, jee dáhnajih ït yoh mawap w̄ut jĩ. Páant ï yohat pínah játih, jih ï d̄uoní yégueh chónadih tóo d̄ug jwejnit, jáap beh toáhni Saulo w̄ut jum̄nidih ït wapat t̄ut̄up w̄ut jĩ.

⁵⁹ Estebandih jeej̄ih ï yohochahjeh, "Maá Jesús, w̄i h̄ caolihdih ma ub̄ú", át niijíp w̄ut jĩ.* ⁶⁰ Páant niijnít, bódi cha caj yoh ñajnit, "Maá, weemdíh yeejép ï ch̄ajchah ȳuhna, queét dih ma peéh ch̄ajca bojó", niijnít, át w̄unah bejep w̄ut jĩ.*

* 7:59 Sal 31.5; Lc 23.46 * 7:60 Lc 23.34

8

Saulo Jesúhwādh yeejép ã chãjat

¹⁻² Bitā Jesúhwā Estebanjidih baad yóhna, búdí ït juñúp wut jĩ. Obohjeéhtih, Saulobó Estebandih ï mawachah enna, “Túina caá”, át niij jenah joyóp wut jĩ. Caán yeó jáapjeh Jerusalén tútchidih jumnit Jesúhwādh eníhcan, yeejép ït chãj jwíhip wut jĩ. Páant ï mao jwíhichah, Jesúhwā Jerusalén tútchimant Judea baác, Samaria baác-nabut yuúp ït jweí peét bejep wut jĩ. Jesús ã naáwát túttnit pohba ït bejcap wut jĩ. ³ Pánihna, Saulobó Jesúhwādh eníhcan, queétdih yeejép chãjna, íih muanádih waadnít, neonádih, yaáhdihbut teo wái bacnit, nemat muúboó apí nemat tútup wut jĩ.*

Felipe Samaria baácboó Jesúh doonádih ã bohéat

⁴ Pánih jweí peétnitji ï juibíni tútchinadih moondíh Jesúh túini doonádih ipí naáwáp wut jĩ. ⁵ Samaria baácboó jumni chah búdí tútchina juibínit, Felipebut caán tútchidih moondíh Jesúh túini doonádih át naáwáp wut jĩ. ⁶ Páant ã naáwáchah joinít, Dios ã wēpatjĩh jwiít cáacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih ã chãjachah ennit, caanjĩh moón dawá ït túi joyóp wut jĩ. ⁷ Dawá nemép jumnit ã pebh ï juibínachah, nemépwāboodíh apí bac bejat tútup wut jĩ. Páant ã bac bejat tútuchah joinít, nemépwā ñaácnit, ipí bac bejep wut jĩ. Dawá jéih wálicannitdih, jéih bejcanitdihbut apí boanap wut jĩ. ⁸ Páant ã chãjachah enna, caán tútchidih moón búdí ït weñep wut jĩ.

⁹ Caán tútchidih bóo Simón wut jumni, jióhni át jumup wut jĩ. Pánihna, caán tútchidih moondíh jióhni ded pah ï chãjatdih apí chãj juutup wut jĩ. Páant ã chãjachah enna, caanjĩh moón en wúhi bejnit, Simóndih ït úmup wut

* 8:3 Hch 22.4-5; 26.9-11

jĩ. Nin pah āpí niijíp wut yuh jĩ: “Weem páh jéihni bita wihcan caá. Dedé weemdíh jũdhcan caá”, át niijíp wut jĩ.

¹⁰ Páant ā chājachah enna, “Nin Dios pah mũntih wēpat bíbohni caá”, cáacwā ĩ maáta biícđih ĩt niijíp wut yuh jĩ. Queét nihat caandíh ĩt túi joi jwáhup wut jĩ.

¹¹ Páant ā chājatjĩh queéđđih maatápđih át júutup wut jĩ. Páant ā chāj júutuchah enna, queétboó wáhi bejnit, caandíh ĩt túi joyóp wut jĩ. ¹² Obohjeéhtih, caandíh ĩ joyóchah yuhna, Felipeboó Dios maáh ā jumatđih, Jesucristoíh túini doonáđihbut ā naáwáchah joinít, Simóndih cáđahnit, Felipeboodíh ĩt joyóp wut jĩ. Pánih túi joinít, ĩ jepahachah enna, Felipe neonáđih, yaádhđihbut át daabánap wut jĩ. ¹³ Simónbut Felipe ā naáwáchah joinít, Jesúsđih ā jepahachah, caandíhbut át daabánap wut yuh jĩ. Páant ā daabáát túttimah, Felipejeéh caanbút át péenap wut jĩ. Felipe Dios ā wēpatjĩh chāj júutnit, tubúp chũúhñitđih ā túi booanachah enna, Simón át en wáhi bejep wut jĩ.

¹⁴ Samaria baácđih moón Dios naáwátđih ĩ túi jepahat dooná Jerusalén tútchina Jesús ā naáwát túutnitđih át juibínap wut jĩ. Páant ĩ jepahat doonáđih joinít, Pedro, Juan biícđih, Samaria baácna ĩt wahap wut jĩ. ¹⁵ Pánih caanná juibínit, Pedrowā Jesúsđih jáap jéihñitđih Diosđih ĩt uúbúp wut jĩ, Túini Espíritu ā wēpat queéđđih ā jumát pínah niijná. ¹⁶ Queét Samaria baácđih moón Jesúhwhā ĩ jumát júutat pínah niijná, queéđđih Felipe átát daabánap wut jĩ. Jesúsđihjeh ĩt jéih jwáhup wut jĩ. Obohjeéhtih, caán láa, Túini Espíritu ā wēpat queéđđih át wih jwáhcap wut jĩ. ¹⁷ Pánihna, Pedro Juanjĩh Samaria baácđih moondíh ĩ teo jáha uúbúchah, Túini Espíritu ā wēpat queéđđih át jum jwíhip wut jĩ.

¹⁸ Pedrowā ĩ teo jáha uúbúchah, Túini Espíritu ā wēpatjĩh mácah wéheatjĩh ĩ wéhenachah, Simón át enep wut

jĩ. Pánih ennit, Pedrowã ĩ wēpat déedih náahna, dinerojĩh ãtih jíib chãjĩhip wut yuh jĩ.

¹⁹ —Weembút cáacwãdih wã teo jáha ʉúbúchah, Túini Espíritu ã wēpat queédihbut ã jummat pínah niijná, weemdfihbut ñi wēpat déedih ñi wũhũá, ãt niijíp wut yuh jĩ.

²⁰ —Míih dinerojĩh Dios ã wēpatdih ma jíib chãjĩhat yeejép caá. Pánihna, caandíh ma jíib chãjĩhat peéh míih dinero bíicdih iiguípna ma bejeé. ²¹ Dios ã enechah, ma jenah joyát yeejép ã jumna caá. Nindih jwiít jwĩ chãjat pah meém chãjni pínah nihcan caá. ²²⁻²³ Wēpatdih tũbit en ñinahnit, tũbit íj yaicãnniabeh caá. Pánih jumna, yeejépdih ma jéih cádahcan caá. Yeejép ma jenah joyátdih Dios ã yohat pínah niijná, caandíh ma ʉúbú. Páant ma chãjachah enna, caán ma yéejatdih ãta yoh tagaá, Pedro jóhni Simóndih ãt niij jũihñap wut jĩ.

²⁴ —Weemdíh yeéb Diosdih ñi ʉúbú, ma niijípboó wã bejcat pínah niijná. Caán waó jíib iiguípna wã bejhcan caá, Simón ãt niijíp wut jĩ.

²⁵ Túttimah, Pedro Juanjĩh Dios naáwãtdih bíih tútchinadih moondíh naáwãdih ĩt bejep wut jĩ. “Jesús ã boo pud jũúwát túttimah, caandíh jwiít jwĩ enep jĩ”, Samaria baácdih moondíh ĩt niij naóh peetép wut jĩ. Pánihna, caanjĩh moondíh bohé péanit, Jerusalén tútchina ĩt jwúub bejep wut jĩ.

Felipe Etiopía baácdih bóodih ã bohéat

²⁶ Felipe Samaria baácboó ã jumuchah, Dioíh ángel caandíh nin pah ãt niij naáwáp wut jĩ: “Mũú wihcapboó Jerusalén tútchimant Gaza baácboó bejni namána chóop yapapboó ma bejeé”, ãt niijíp wut jĩ. ²⁷ Páant ã niijíchah joinít, caanná ãt bejep wut jĩ. Caán namãdih Etiopía baácdih bóo jwúub bejna ãt chãjap wut jĩ. Caán

Etiopía baácdih moón ĩ maáh wili Candace wūt jumnihíh dinerodih en daoní wut jĩ. Jerusalén tútchiboó Diosdih weñedih juibíniji jwúub bejna át chājap wut jĩ. ²⁸ Áih tútchina pūtúnijĩh jwúub bejna, Dios naáwát dih naóh yapani Isaías ã daácni núojidih enna át chājap wut jĩ. ²⁹ Pánihna, Túini Espíritu Felipedih nin pah át niijíp wut jĩ: “Con bejni pūtáni pebhna ma bejeé”, át niijíp wut jĩ.

³⁰ Páant ã niijíchah joinít, Felipeboó pūtáni pebhna juibínit, caán núodih Etiopíadih bóo ã míic en naáwáchah, át joyóp wut jĩ.

—¿Ma ennidih ma beh jói níit? Felipe caandíh át niij úubh joyóp wut jĩ.

³¹ —Weemdíh bohéni ã wihcah, wã túi beh joicán caá. Wã pebh juí chúudnit, weemdíh ma bohénaá, Felipedih át niijíp wut jĩ.

—Júu, niijnít, ã pebh át juibí chúudup wut jĩ.

³² Dios naáwát dih naóh yapani Isaías nin pah ã niij daacátjidih Etiopía baácdih bóo míic en naóhna át chājap wut jĩ:

“Ovejadih mawat túut, ĩ teo wáyachah, ã ñaáccat pah muntih caanbút caandíh ĩ tewe chah, lai hcanni ã jumbipna caá. Oveja yoócdih ĩ bóodochah, ã ñaáccat pah muntih caanbút lai hcanni ã jumbipna caá.

³³ Caandíh ĩ deoh naóh b ipna caá. Caán yeejép ã chājcah yuhna, queétboó caandíh yeejép ĩ chāj b ipna caá. Pánihna, caandíh ĩ mao yohochah, weh wihcanjeh nin baácboó ã buúdbípna caá”, Isaías át niij daacáp tajĩ. (Is 53.7-8)

³⁴ Caán núodih en naóh nit, Etiopía baácdih bóo Felipedih nin pah át niij úubh joyóp wut jĩ:

—Ma naáwá weemdíh. ¿Nin Isaías ã niijátji dedna tigaá? ¿Caanjéh naóh niít át chäjjiip? ¿Bíhndih naóh niít át chäjjiip, páant ã niijná? át niijíp wut jĩ.

³⁵ Páant ã niij ɯúbh joyóchah joinít, Felipeboó caán núodih ennit, Etiopíadih bóodih Jesúh tání doonádih át naáwáp wut jĩ. ³⁶ Páant niij bájna, ímdih ít enep wut jĩ.

—¡Enejúh! Conboó ím caá. ¿Weemdíh ma daabáhcan niít? Felipedih át niijíp wut jĩ.

³⁷ —Jesúsdih ma túi jepahachah, meemdíh wã daabábipna caá, Felipe caandíh át niijíp wut jĩ.

—Dios wúh Jesúsdih weém wã túi jenah joiná caá. Caán Jesús Dios ã wahni Cristo ã jumatdih wã túi jéihna caá, át niij jepahap wut jĩ.

³⁸ Páant niijnít, pátúni íoh teonidih át chāwáát túutur wut jĩ. Caán ã chāwáchah, dei ñhñit, ímna ít dei juibínap wut jĩ. Pánih dei juibínit, ímdih póbó púud bac bej juibí ñhñit, Felipeboó caandíh át daabánap wut jĩ. ³⁹ Daabá péanit, í aab ñúhuchah, Túini Espiritu Felipedih át ubah bejep wut jĩ. Á buudáh bejchah, Etiopíadih bóo caandíh át jwúub encap wut jĩ. Pánihna, Jesúsdih jepahna, túi wéinit, áih baácna át jwúub bejep wut jĩ. ⁴⁰ Túini Espiritu Felipedih ã ub bejchah, Azoto tútchina át juibínap wut jĩ. Pánihna, nihat tútchinadih moondíh Jesúh tání doonádih naóh jibna, Cesarea tútchiboó át juibínap wut jĩ.

9

*Saulo ã túut nuumát
(Hch 22.6-16; 26.12-18)*

¹ Páant Felipe ã chājat pónih, Sauloboó Jesúhwādh en jūihna, “Queétdih maomi caá”, niijnít, sacerdotewã í maáh pebhna át bejep wut jĩ. ² Caanná juibínit, mawat pínah papélahdih caandíh át ɯúbúp wut jĩ. “Damasco

tútchiboó judíowã ĩ míc wáacat m̄unádih moón ĩ maátadih ñi daacá. Weém Jesúhwādih bid j̄ainít, queédih chéonit, nin Jerusalén tútchiboó wã jwúub ub j̄úohmi caá. Pánihna, wã tewat pínah papélahdih weemdíh ñi w̄h̄h̄ú”, Saulo át niijíp w̄t j̄i.

³ Páant ã niijíchah joinít, caán núodih ĩ w̄h̄h̄chah, Damasco tútchina ĩt bejep w̄t j̄i. Damasco tútchina ĩ tóah j̄uibínachah, japmant iíg jéenaat caandíh át jígohop w̄t j̄i.

⁴ Páant ã iíg jéenanachah, Sauloboó át b̄uug ñájap w̄t j̄i. Pánih b̄uug ñájnit, Jesús ã wéhenachah, át joyóp w̄t j̄i. “¿Saulo, dépanihna meém weemdíh yeejép ma chāj?” át niijíp w̄t j̄i.

⁵ “¿Maá, meém déhe tigaá?” Saulo át niijíp w̄t j̄i. “Weém Jesús, yeejép ma chājni caá. Weemdíh íjnit jepahcan, meemjéh tigaá ma míc yéejana caá. ⁶ Ma ñah ñ̄h̄h̄ú. Tútchidih waad béjnit, ma jum̄h̄ú. Ma chājat pínahdih meemdíh naóhni pínah ã j̄uibíipna caá”, Jesús Saulodih át niijíp w̄t j̄i.

⁷ Páant ã wéheatdih joiná ȳahna, Saulo ã pej jum̄nitboó cáacdih encan, ĩt joí wáhi bejep w̄t j̄i. ⁸ Saulo ñah ñ̄h̄h̄nit, ã jéih encan, ã pej jum̄nit áih m̄uj nahmant teonit, Damasco tútchina caandíh ĩt wái waad béjep w̄t j̄i. ⁹ Pánihna, Saulo bíc peihcanni yeó jáap jéih encan, jeémpan, babhcan, Diosdih búdí úbhna át chājap w̄t j̄i.

¹⁰ Damasco tútchidih bóo Jesúsdi h jéihni Ananías w̄t jum̄ni oo júmat dée pah Jesúsdi h át enep w̄t j̄i. Páant ã enechah, Jesús caandíh át ejep w̄t j̄i: “¿Ananías!” át niijíp w̄t j̄i. “Júú, wã jum̄na caá”, át níj jepahap w̄t j̄i.

¹¹ “Yoobópdih w̄t jum̄ni namádih, Judálih m̄uná bejnit, Tarsodih bóo Saulo w̄t jum̄nidih ma bidíi. Caán Diosdih úbhna caá ã chājap. ¹² Caanbút oo júmat dée

jígohatdih enna caá ã chãjap. Æ jwúub enat pínah niijná, meém juibínit, caandíh teo jáhanit, úbát panihatdih ã enep be”, Jesús Ananíasdih át niijíp wut jĩ.

¹³ “Maá, caán míhwā túnit, Jerusalén tútchidih moondíh yeejép át chãjap wut be. Dawá cáacwā weemdíh páant ĩ niij naáwáp be. ¹⁴ Nin Damasco tútchiboó caán niihat míhwādh teo nemat túut niijná, sacerdotewā ĩ maátadih papélahdih daacát túutnit, caán núo ã wēpatjĩh át jūwúp wut be”, Jesúsdh Ananías át niij jepahap wut jĩ.

¹⁵ “Caán Sauloboó wā ñíoni jumna, judíowā nihcanitdih, ĩ maátadih, judíowādhbut wā naáwátdih ã naóh-bipna caá. Pánihna, ã pebhna úumcanjeh ma bejeé.

¹⁶ Túttimah, wíh ã jumat jíib, dawá láa yeejép ã yapat pínahdih caandíh wā jéihyabipna caá”, Jesús Ananíasdih át niijíp wut jĩ.

¹⁷ Páant ã niijíchah joinít, Ananías Saulo pebhna juibí, caandíh teo jáha úbhñit,

—Wā dée Saulo, jwĩ Maáh Jesús namáboó meemdíh jígozni weemdíh ã wahap be, ma jwúub enat pínah, Túini Espíritu ã wēpat meemdíh ã jumat pínahbut niijná, át niijíp wut jĩ.

¹⁸ Páant ã niijíchahjeh, áih quíib dahdih queéj cháa pah jígozni ã buúg jéenechah, Saulo át jwúub enep wut jĩ, páant muntih. Pánihna, ñah ñuh bac bejnit, át daabáát túutup wut jĩ. ¹⁹ Páant caandíh ĩ daabáát túttimah, jwúub bid jeémpna, ã nuugúp wunatji át boonap wut jĩ. Pánihna, Saulo Damasco tútchidih Jesúhwājeéh maátcanjeh át jumup wut jĩ.

Saulo Damasco tútchiboó ã naáwát

²⁰ Saulo ã túut nuumát túttimahbitjeh, judíowã ï míc wáacat muanáboó Jesúh táini doonádih át naáwáp wut jĩ.

—Caán Jesús Dios wũh caá, Saulo ãpĩ niijíp wut jĩ.

²¹ Páant ã niij naáwáchah joinít, nihat ït joí wáhi bejep wut jĩ.

—¿Nin Jesúhwãdih ñuan yóhnihi nihcan niít? ¿Nin-jĩhbut jũóhniit, queétdih teonit, sacerdotewã ï maátadih wáhihnihi nihcan niít? ït míc niijíp wut jĩ.

²² Obohjeéhtih, Saulo úumcanjeh, chah át bohénap wut jĩ. Pánih bohénit, “Yoobópdihi tigaá Jesús Dios ã wahni Cristo caá”, ã niijíchah joinít, bita Damasco tútchidih moón judíowãboó ït beh joicáp wut jĩ.

Saulo judíowãdih ã jweyát

²³ Maátcanjeh ã jummat túttimah, judíowã caandih mawíhna, queétdih ït míc wéhenap wut jĩ. ²⁴ Pánih míc wéhenit, caán tútchidih bóo jécndih yeó jáap jummat pah, chei jummat pahbut ït páñap wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, Sauloboó ï mawíhat doonádih át joyóp wut jĩ. ²⁵ Caán doonádih joinít, Saulo ã chéenwã caandih búdí wãhdih yacnit, chei caán tútchi wáihyat júdu táahmant ït cádah deya bojop wut jĩ. Páant ï chãjat túttimah, Jerusalén tútchiboó át bejep wut jĩ.*

Saulo Jerusalén tútchiboó ã jummat

²⁶ Jerusalén tútchidih juibínit, Jesúhwã bícdih Saulo ãtih jumíhip wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, “Jesúsdih jepahni nihcan caá”, niij jenah joinít, caandih ït úumup wut jĩ. ²⁷ Páant ï úumuchah yuhna, Bernabéboó Jesús ã naáwát túutnit pebhna caandih át numah bejep wut jĩ. Pánihna, Saulo ded pah ã yapatjidih Bernabé queétdih át naáwáp wut jĩ: “Nin Saulo Damasco tútchiboó bejnit,

* 9:25 2Co 11.32-33

Jesúsdih ãt enep wut jĩ. ã enechah, Jesúsboó caandih ãt wéhenap wut jĩ. Túttimah, Damasco tútchidih moondih úumcanjeh, Jesúh doonádih ãt naáwáp wut jĩ”, Bernabé ãt niijp wut jĩ. ²⁸ Páant ã niiját túttimah, Saulo ïjeéh waadnít, Jerusalén tútchidih moondih úumcanjeh, Jesúh doonádih ãt wêp naáwáp wut jĩ. ²⁹ Pánih naóh-nit, biquína Grecia baácmant jũóhnit judiowájeéh míc wéhenit, queétdih yehna ãt naáwáp wut jĩ. Páant Saulo chah ã wêp naáwát peéh caandih ït mawíhip wut yuh jĩ. ³⁰ Páant ï mawíhat doonádih joinít, Saulojeéh jumnit Jesúhwáboó caandih Cesarea tútchina ït ub jwei déi bejep wut jĩ. Caanjih numah jum jwuhnit, Tarso tútchina caandih ït wah bojop wut jĩ.

³¹ Caán láa nihat Judea baác, Galilea baác, Samaria baáboó Jesúhwá ït túi jumup wut jĩ. Dedé tac buugát wihchah, ït túi míc bohénap wut jĩ. Queét Diosdih úumnit, ï yéejatdih cádahachah, Túini Espíritu queétdih búdí ãt teo wáacap wut jĩ. Pánihna, Jesúsdih jepahnit chah ït dao béjep wut jĩ.

Pedro Eneasdi ã booaat

³² Saulodih ï wahat túttimah, Pedro nihat tútchinaboó Jesúhwádh táoh en jib bejna, Lida tútchidih ãt juibínap wut jĩ. ³³ Caanná juibínit, Eneas wut jumnidih ãt enep wut jĩ. Ocho jópchi játih Eneas tubúp chũúhni ãt jéih wúlícap wut jĩ.

³⁴ —Eneas, Jesucristo meemdih ã booaana caá. Ma ñah ñuhú. Ma lajatdih ma ub ámohoó, Pedro ãt niijp wut jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, Eneas ãt ñah ñuhup wut jĩ. ³⁵ Pánihna, nihat Lida tútchidih moón, Sarón tútchidih moonbát caán doonádih joinít, ï yéej chájatdih cádahnit, Jesúsdih ït jepahap wut jĩ.

Tabita mi boo pud jũúwát

³⁶ Jope wūt jumni tətchidih Tabita wūt jumnih Jesúsdihi túi jéihnih mit jumap wut jī. Mi wūt Tabita griego wéheatjīh Dorcas it niijíp wut jī. Caánt túi chājnih, moh yéejnitdih mipí túi teo wáacap wut jī. ³⁷ Pánihna, caán láa wunat ñah jūúwáchah, mit wunah bejep wut jī. Páant mi wunat tättimah, queét miíh báhahjidih túi choc péanit, chah bóo tólihboó it jwejep wut jī. ³⁸ Lida tətchi Jope tətchi túi pebh buugjéh át jumap wut jī. Pánihna, Jope tətchidih moón Jesúhwā, Pedro Lida tətchiboó ā jumat doonádih játih itát joyóp wut jī. Pánih joinitji chénewādihi Pedro pebhna it wah bojop wut jī. Ā pebhna juibínit, “Tabita mi wunah bejep be. Waícanjeh jwī jumapboó jwījeéh ma jūúwú”, Pedrodihi it niijíp wut jī.

³⁹ Páant ĩ niijíchah joinít, Pedro ĩjeéh át bejep wut jī. Caánboó ĩ juibínachah, caán muudíh jumnitboó Pedrodih chah bóo tólihna it numah púuh laab béjep wut jī. Tabita ĩjeéh jum jwuhna, moh yéejnitdih wāhat túut niijná, dawá yéguehdih mit chājap wut jī. Pánihna, éemp wunnit yaádh Pedrodih ñah púuda bojnít, mi chājniiji yéguehnadihi it júut juñúp wut jī. ⁴⁰ Obohjeéhtih, Pedro caán tólihboó jumnitdih át bac bejat túutap wut jī. ĩ bac beedáat tättimah, bódicha caj yoh ñajnit, Diosdihi át uúbup wut jī. Pánih uúbh péanit, miíh báhahjidih tac púud ennit,

—Tabita, ma ñah ñuhúú, át niijíp wut jī.

Páant ā niijíchahjeh, caántboó Pedrodih wāt ennit, mit pud chúudup wut jī. ⁴¹ Páant mi pud chúuduchah, Pedro miíh téihyadihi teonit, caántdih át wái ñahanap wut jī. Pánihna, caanjíh moón Jesúhwādihi, éemp wunnit yaáhdihbət bid bojnít, “Eneé mi jwúub boonap be”, queétdih át niijíp wut jī.

⁴² Páant mi boot doonádih nihat Jope tətchidih moón

ĩt joyóp wut jĩ. Pánih joinít, dawá Jesúsdih ĩt jepahap wut jĩ. ⁴³ Pánihna, nuñúpwã chóo teoni, Simón wut jumnijeéh Jope tútchiboó maatápdih Pedro át jumup wut jĩ.

10

Pedro Corneliowãdih Jesúh doonádih naáwádih ã bejat

¹ Caán láa Cesarea tútchiboó cien soldadowã ĩ maáh Cornelio wut jumni át jumup wut jĩ. Queét soldadowã Italiano wut jumni poómp wut jĩ. ² Cornelio áih muudíh moón biíc dih Diosdih túi jenah joí wēninit, caandíh úumna, yéejat cádahnit, ĩt túi chājap wut jĩ. Jígah náah jumnit judíowãdih búdí át teo wáacap wut jĩ. Jesucristodih jéih jwahcan yuhna, yeó jáap jummat pah Diosdih át uúbúp wut jĩ. ³ Biíc yeó jáap cheyeh las tres jumuchah, Cornelio ã uúbúchah, oo júmat pah, Dioíh ángel ã pebhna ã waád juibínachah, át enep wut jĩ. Páant ã enechah, “Cornelio”, át niijíp wut jĩ. ⁴ Cornelio caandíh en behnit, úumna, “¿Maá, dedédih caá ma náah?” át niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchah joinít, ángel nin pah caandíh át níj jepahap wut jĩ: “Diosdih ma uúbúchah, át joyóp wut be. Jígah náah jumnitdih ma wūhuchahbut, át enep wut be. Pánihna, buu ma uúbát dih ã jepahbipna caá. ⁵ Jope tútchiboó Simón Pedro wut jumnidih ub jūúwát náahna, míih cáacwãdih ma wah bojoó. Caán túini doonádih yeebdíh ã naóhbipna caá. ⁶ Biíh Simón nuñúpwã chóo teonijeéh búdí muj jwéej dih jumni muudíh ã jumna caá”, ángel Corneliódih át niijíp wut jĩ.

⁷ Páant níj péanit, át bac bejep wut jĩ. Ā bac bejat túttimah, Cornelio chénewã caandíh teo wūhnitdih, biíc ájeéh jumni soldadodihbut át bid bojop wut jĩ. Caán soldado boó Diosdih túi wēini jumna, yeó jáap jummat pah Corneliódih wapni wut jĩ. ⁸ Pánihna, Cornelio ángel ã

nijátjidih queétdih naóh beedánit, Jope tútchiboó át wah bojop wut jī.

⁹ Biíh yeó jáapdih Jope tútchiboó ĩ tóah juibínachah pohba, yeó jáap tac yoób Pedro ã jumni muú chahmant bóo coahna Diosdih uúbúdidih át púuh laab béjep wut jī. ¹⁰ Páant ã uúbúchah, caandíh nuugúp tubuchah, át jeémíhip wut jī. Obohjeéhtih, ĩ jeémát chājat pónih, oo júmat jígohat déedih át enep wut jī. ¹¹ Jeáboó ã jéweah bejchah, chénaboó bóod chéoni chóo, búdí chóo át dei jūúwáp wut jī. ¹² Caán chóo díitna dawá nuñúpwā judíowā ĩ jeémPCA naáhwā míic ĩt jumup wut jī. Maiwābut jum, jwébehwābut ĩt jumup wut jī. ¹³ Caandíh ã enechah, Dios nin pah át nijíp wut jī: “Pedro, ñah ñuhnit, nitdih ma mao jeémé”, át nijíp wut jī.

¹⁴ Páant ã nijíchah joinít, “Nihcan caá, Maá. Weém wā jeémPCA níit. Jwī nuowādih ma jeémát túutca naáh yeejépwādih wāpí jeémPCA beé”, Pedro át nij jepahap wut jī. ¹⁵ “ ‘Buu túinit caá’, wā nijnítdih ‘Yeejépwā caá’, ma nijcá bojóo”, Dios Pedrodih át nijíp wut jī.

¹⁶ Páant biíc peihcanni láa ã yapachah, caán chóo át púuh laab béjep wut jī, buca. ¹⁷ Páníhna, Pedro tubit náhni dahwanit, “¿Dépanihatdih nijíh tigaá pánih jígohnidih ã júut?” caanjéh át nij jenah joyóp wut jī. Páant ã nij jenah joyóchah, Cornelio ã wah bojnitboó, Pedro ã jumni muuná ĩt juibínap wut jī: “¿Simón nuñúpwā chóo teoniíh muú dedboo tigaá ã jum?” cáacwādih ĩt nij uúbh joyóp wut jī. Caán muudíh ĩ jéihya naáwáchah, ã jumni muuná ĩt juibínap wut jī. ¹⁸ Páníh juibínit, nin pah ĩt nij ej uúbh joyóp wut jī: “¿Simón Pedro wut jumni nin muudíh níit ã jumup?” ĩt nijíp wut jī.

¹⁹ Páant ĩ ejchahjeh, Pedro caandíh jígohnjidih ã jenah joyóchah, Túini Espíritu caandíh nin pah át nijíp

wut jī: “Pedro, jēchoó biíc peihcannit meemdíh bidna caá ĩ chājap. ²⁰ Nah ñuh, dei bejnit, ĩjeéh ma bejeé. Bih pah bóodih náhni dahwacanjeh ma túi bejeé. Weémboó queétdih wā jūúwát túutap be”, át niijíp wut jī.

²¹ Páant ā niijíchah joinít, Pedro ĩ pebhna át dei bejep wut jī. Dei juibínit, queétdih nin pah át niijíp wut jī:

—Ninjīh tigaá wā jumap, ñi bid jūóhni. ¿Dépanihna weemdíh ñi bid jūóh? át niijíp wut jī.

²² Páant ā niijíchah joinít, queétoó nin pah ĩt niijíp wut jī:

—Cornelio cien soldadowādih wutni jwiítdih ā wahap be. Caán túi chājni, Diosdih umnit yéj chājcani, nihat judíowā caandíh ‘Túini’, ĩ niijní caá. Meemdíh Dioh ángel caandíh át bidat túutap wut be, túini doonádih jwiítdih ma naáwát pínah niijná, Pedrodih ĩt niijíp wut jī.

²³ Páant ĩ niijíchah joinít, Pedro queétdih waadát túut, jeémát wūhñit, ā jumni muúboó át ũo jwuhat túutap wut jī. Cheibit Pedro ĩjeéh át bejep wut jī. Páant ā bejchah, bita Jope tútchidih moón Jesúhwābut caandíh ĩt pej jum bejep wut jī.

²⁴ ĩ bejni daanimant bóo yeó jáapdih queét Cesarea tútchina ĩt juibínap wut jī. Cornelioboó ā déewādih, ā chéenwādihbut bid wáacnit, Pedrowādih át páñap wut jī.

²⁵ Pánihna, Pedro Cornelioh muúdíh ā téih waadáchah, Cornelioboó jwāáh bac jūóhñit, áih jítcha pebh bódicha át caj yoh ñajap wut jī.

²⁶ Obohjeéhtih, Pedro caandíh wái ñahanit,

—Ma ñah ñuhú. Weembút meem pánih cáacjeh mun tigaá. Weém maáh nihcan caá, caandíh át niijíp wut jī.

²⁷ Páant ā niijíchah joinít, ñah ñuhñit, míc wéhenit, Cornelio caandíh át numah waad béjep wut jī. Caanná

waád jwíibínit, dawá míic wáac páínitdih Pedro át enep wut jĩ.

²⁸ Pánih ennit, Pedro queétdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Jon játih Dios jwĩ n̄owādh nin pah át niij wut wut wut jĩ: ‘Judfowā nihcannit bíicdih ñi jumca bojoó’, át niijíp wut jĩ. Pánihna, caán wutatjidih ñijeéh jumnit, wā yap yohatdih ñi túi jéihna caá. Obohjeéhtih, judíowā nihcannitdih ‘Yeejépwā caá’, Dios weemdíh ã niiját túutcan beé. ²⁹ Páant ã niijíchah joiná, yeéb weemdíh ñi bidichah, ‘Wā bejcan níit’, niijcánjeh, ñi pebhna wā jūúwúp be. ¿Dépanihat túut tibeé ninjĩh weemdíh ñi jūúwát túut? át niijíp wut jĩ.

³⁰ Páant ã niijíchah joinít, Cornelioboó nin pah át niij jepahap wut jĩ:

—Jwínah bóodih, yeó tres jumuchah, nin horadih pohba, Diosdih wā wúbúchah, áih ángel túi baabní yeh iigni yégueh d̄oní, wā pebh ã jíghop be. ³¹ Pánih jíghonit, ‘Cornelio, meém Diosdih ma wúbúchah, meemdíh át joyóp wut be. Jíghah náah jumnitdih ma teo wáacachahbut enna, Dios meemdíh jwah ã jwúb teo wáacipna caá.

³² Pánihna, Jope tútchiboó míih cáacwādh ma wah bojoó, Simón Pedro wūt jumnidih ninna queét ĩ ub jūúwát pínah niijná. Caán bíih Simón, nuñúpwā chóo teoni pebh, búdí muj jwéejdih jumni m̄udíh ã jumna caá’, caán ángel weemdíh ã niijíp be. ³³ Páant ã niijíchah joinít, meemdíh ĩ ub jūúwát pínah niijná, wíh cáacwādh wā wah bojop be. Meém túi chājni jwĩ pebhna mat jūúwúp tagaá. Pánihna, jwiít nihat ninjĩh Diosjeéh jumna, ded pah jwiítidih ã naáwát túutatdih joíhna, jwĩ páina caá, Cornelio Pedrodih át niijíp wut jĩ.

Pedro Corneliowādh Jesúh doonádih ã naáwát

³⁴ Páant ã niijíchah joinít, Pedro nin pah queétdih át niij naáwáp wut jī:

—Buu jwuh yoobópdih wā jéihna caá. Nihat cáacwādh Dios biíc yoobó áihwā pínah ã náahna caá.* ³⁵ Nihat baácdih moón Diosdih úumnit, yéejatdih cádahna, í tái chājachah, Dios queétdih ã wēina caá. ³⁶ Cáacwā Diosjeéh í tái jumát pínahdih Jesucristodih át wah deyanap wut jī. Caán túini doonádh jwiít judíowādhjeh át jwíih jéihyanap wut jī. Páant ã wahni caá nihat cáacwā í maáh. ³⁷ Jesús ded pah ã chājatji doonádh ñítát joi tágaá. ‘Ñi yéejatdih ñi cádahaá. Pánih cádahnit, ñi daabáát túutú’, Juan Daabáni cáacwādh apí niij naóh bohénap jī. Páant ã bohéát túttimah, Jesúsboó Galilea baácdih, nihat Judea baácdihbut ded pah ã chājatji doonádhbut ñit joi tágaá. ³⁸ Caán Jesús Nazaret tútchidih bóodih Túini Espíritu ã wēpatdih Dios búdí át wūhup tajī. Pánihna, jib bejnit, caán Túini Espíritu ã wēpatjīh Jesús cáacwādh ã tái teo wáacap jī. Pánih teo wáacna, nemép caolih jumnitdih ã tái boonap jī. Dios ájeéh ã jumuchah, páant ã chājap jī. ³⁹ Jwíih baácboó Jerusalén tútchiboobút nihat ã chājatjidih jwiít jwī enep jī. Túttimah, jwī maáta judíowā caandíh cruzboó í péoh dodh mao yohat túutup jī. ⁴⁰ Obohjeéhtih biíc peihcanni yeó jáap túttimah, caandíh boonit, Jesúsdh Dios át jígoat túutup tajī. ⁴¹ Páant ã jígohochah yuhna, nihat cáacwā caandíh í encap jī. Jwiít Dios ã ñíonitdhjeh ã jígohop jī. Jesús ã boo pud jūúwát túttimah, ájeéh jeémpnit, jwī babhbp jī. ⁴² Pánih jwíjeéh jumna, jwiít dh nin pah ã niij wutup jī: ‘Nihat cáacwādh nin pah ñi niij naáwá: “Jesúsdh jepahcannit báadhnit, wunnitdhbut í yéejat peéh chājat túutni maáh Dios caandíh át waadánap wut jī”, ñi niij’, ã niijíp jī.

* 10:34 Dt 10.17

⁴³ Pánihna, nihat Jesúsdiŋ ĩ jepahachah, Dios ĩ yéejatdiŋ ã yohbipna caá. Nihat Dios naáwátđiŋ jon játiŋ naóh yapanit caán Jesúsdiŋ niŋ naóhna ĩt chãjap wut ħĩ, Pedro Corneliowãđiŋ át niijíp wut ħĩ.

Judíowã nihcannitdiŋ Túini Espírítu ã jwíih jum

⁴⁴ Pedro páant ã niŋ naáwáchahjeh, nihat caandíŋ joinítđiŋ Túini Espírítu át waadáp wut ħĩ. ⁴⁵⁻⁴⁶ Corneliowã judíowã nihcannit yuhna, mácah wéheatjĩŋ Diosdiŋ ĩt wēi naáwáp wut ħĩ. Páant ĩ wēi naáwáchah, Pedrodih pej jum bejnit judíowã ĩt joyóp wut ħĩ. Túini Espírítu judíowã nihcannitdiŋ ã waadáchah enna, queét judíowãboó ĩt en wúhi bejep wut ħĩ. Pánihna, Pedro caandíŋ pej jum bejnitđiŋ nin pah át niijíp wut ħĩ:

⁴⁷ —Jwiítđiŋ waadát pah mun tigaá nitđiŋbut Túini Espírítu ã waadáp. ¿Páant ã chãjachah, queétđiŋ jwĩ daabánachah, ã túimi naniít? át niijíp wut ħĩ.

⁴⁸ Páant niŋ péanit, Jesús ã wutuchah joiníji ã wēpatjĩŋ queét judíowã nihcannitđiŋ Pedro át daabáát túutup wut ħĩ. Páant ĩ daabáát túttimah, “Jwĩjeéh ma chão jwúhuú”, Pedrodih ĩt niijíp wut ħĩ. Páant ĩ niijíchah joinít, ĩjeéh át chão jwúuhup wut ħĩ.

11

Pedro ã chãjat doonáđiŋ Jerusalén tútchidiŋ moón Jesúhwã ĩ joyát

¹ Judíowã nihcannitbut Jesúsdiŋ ĩ jepahat dooná át bej peét bejep wut ħĩ. Jesús ã naáwát túutnitboó, bita Jesúhwãbut Judea baácboó jumnit, caán doonáđiŋ ĩt joyóp wut ħĩ. ² Pánihna, Pedro Jerusalén tútchina ã jwúub juibínachah, biquína Jesúsdiŋ jepahnit judíowã, caandíŋ nin pah ĩt niŋ jũihñup wut yah ħĩ:

³ —¿Dépanihna, meém judíowã nihcannit pebhboó ma bej? Queét yeejépwãjeéh jeémpnit, Dios jwĩ n̄owãdih ã wutajdih mat yap yohop taga, ït niijíp wut jĩ.

⁴ Páant, ï niijíchah joinít, Pedro nihat ã yapatjidih nin pah queédih ãt niij naáwáp wut jĩ:

⁵ —Weém Jope tútchiboó jumnit, uúbhna, oo júmat jíghat déedih wã enep jĩ. Páant wã enechah, chénaboó bóod chéoni búdí chóo jeámant wã pebh ã dei juyúp jĩ. ⁶ Páant ã dei juyúchah, túi ennit, caán chóo dífna maiwã, jwébehwã nihat n̄ñúpwãbut ï n̄ñhuchah, wã enep jĩ. ⁷ Caandíh wã enechah, wéheatbut yáanit, nin pah ãi niijíp jĩ: ‘Pedro, ñah n̄hñnit, nitdih ma mao jeémé’, weemdíh ã niijíp jĩ. ⁸ ‘Nihcan caá, Maá. Wã jeémpcan niít. Yeejépwã, meém jwĩ n̄owãdih ma jeémát tútcannitdih wãpí jeémpcan beé’, wã niij jepahap jĩ. ⁹ Obohjeéhtih, páant wã niij jepahachah, ‘Buu “Táinit caá”, wã niijnítidih “Yeejépwã caá”, meém ma niijcá bojoó’, weemdíh ã niijíp jĩ. ¹⁰ Biíc pehcanni láa páant ã yapachah, caán chóo ã jwúub púuh laab béjep jĩ. ¹¹ Páant ã púuh laab béjehahjeh, biíc pehcannit neoná jwĩ jumni muudíh ït juyúp tajĩ. Cesarea tútchidih bóo weemdíh ubat túutna, queédih ãt wahap tajĩ. ¹² Pánihna, Túini Espíritu weemdíh nin pah ã niijíp jĩ: ‘Íjeéh ma bejeé. Ñi n̄owãdih wã wutajdih náhni dahwacanjeh ma túi bejeé’, ã niijíp jĩ. Páant ã niijíchah joinít, úumcanjeh wã bejep jĩ. Nit seis Jope tútchidih moón Jesúhwhãbut weemdíh ï pej jum bejep jĩ. Caanná juibínit, Cesarea tútchidih bóoíh muudíh jwĩ waad béjep jĩ. ¹³ Páant jwĩ waad juibínachah, ded pah caandíh ã yapatjidih nin pah jwiítidih ã niij naáwáp jĩ: ‘Dioíh ángel nin muúboó weemdíh jíghonit, weemdíh nin pah ã niijíp jĩ: “Jope tútchidih míih cáacwãdih wahnit, Simón Pedroíh ma ub jũúwát túutú. ¹⁴ Caán junít, yeebdíh túini

doonádih ã naóhbipna caá. Caán doonádih ñi jepahachah, meém ma pebh moón bíicdih ñi yéejat peéh chājat déedih Jesús ã túi ubbipna caá”, ã niijíp jī, Cornelio jwiít dih ã niijíp be. ¹⁵ Páניהna, Jesúh táini dooná queétdih wā jáap naóh jwíhichahjeh, jwiít dih ã waadátji pah muntih, Túini Espíritu queétdihbut ã waadáp jī. ¹⁶ Caandíh ennit, Jesús jwiít dih ã niijátjidih wā náhninap jī: **Juan mahjīhjah ã daabánap be. Obohjeéhtih, Túini Espíritu yeebdíh ã waadáchah, yeebdíh ã wēpat búdí ã wūhbipna caá’, ã niijíp jī.*** ¹⁷ Páant ã niijátjidih náhninit, Dios queétdih Túini Espíritu ã wāhatdíh ennit, ‘Weém Diosdih wā yap yohcan níit’, niijnít, queétdih wā daabáat túutap jī, Pedro Jesúsdih jepahnit judíowádih át niijíp wut jī.

¹⁸ Páant Pedro ã niijíchah joinít, jwúub jūihcanjeh, Diosdih wēinit, nin pah ít míic niijíp wut jī.

—¡Joi yúh buca! Judíowā nihcannit yuhna, yéejat peéh iiguípna í bejat déejidih Dios át túi ubap taga. Páניהna, í yéejatdih cádahnit, í túut nuumúchah, queétdihbut áihwā át chājap taga, ájeéh páantjeh í jumat pínah niijná, ít míic niijíp wut jī.

Antioquía tútchidih moon jwúh Jesúh doonádih í jepahat

¹⁹ Estebandih í mao láa, bita Jesúsdih jéihnitdihbut judíowā ít mao ñuunúp wut jī. Páניהna, queét í mawatdih jweinít, yúup ít bej peét bejep wut jī. Biquína Fenicia baácboó bej, bita Chipre quewaboó bej, bitabut Antioquía tútchiboó ít bejep wut jī. Pánih bejnit, Jesúh táini doonádih ít naóh peét bejep wut jī. Pánih naóh bejna yuhna, judíowádihjeh ít naawáp wut jī. Judíowā nihcannitboodíh ít naóh jwuhcap wut jī.*

²⁰ Obohjeéhtih, biquína Jesúhwā Chipre quewadih moón,

* 11:16 Hch 1.5 * 11:19 Hch 8.1-4

Cirene tútchidih moonbút, Antioquía tútchina juibínit, judíowā nihcannitdihbút jwī Maáh Jesúh doonádih ít naáwáp wut jī. ²¹ Pánihna, Dios búdí ā teo wáacachah, dawá queétdih joinít, túut nuumná, Jesúsdi h ít jepahap wut jī.

²² Antioquía tútchidih moón ĩ jepahat dooná ā bej peét bejchah, Jerusalén tútchidih jumnit Jesúhwā caán doonádih ít joyóp wut jī. Pánih joinít, queétdih ā bohé teo wáacat pínah niijná, Bernabédih Antioquía tútchina ít wah bojop wut jī. ²³ Caanná juibínit, queétdih Dios ā túi teo wáacatdih ennit, Bernabé búdí āt weñep wut jī. Pánih wēinit, queétdih bohénit, nin pah āpí níj naáwáp wut jī: “Jesúsdi h ĩi túi péenaá. Ded pah ā yapachah yuhna, caandíh ĩi túi jenah joí cádahca bojoó”, queét Jesúsdi h jáap jepahnitdih āt niijíp wut jī. ²⁴ Bernabé túi chājni, Túini Espíritu ā wēpat búdí jumni, Jesúsdi h túi jenah joinít āt jumup wut jī. Pánihni jumna, queét judíowā nihcannitdih yuhna, búdí ā teo wáacachah, Jesúsdi h jepahnit chah ít dao béjep wut jī.

²⁵ Túttimah, Bernabé Saulodih ā pej pínah Tarso tútchina bididih āt bejep wut jī. ²⁶ Caandíh jwááhnit, Antioquía tútchina āt numah jwúub bejep wut jī. Pánihna, caánboó jwúub juibínit, Jesúsdi h jáap jepahnitdih bícdih ít bohénap wut jī. Jesúhwājeéh jumnit, bíc jópchi ít túi bohénap wut jī. Caán Antioquía tútchidih wut jī Jesúsdi hwādi h “Cristodih péenit”, niijná, “Cristianos”, ít jwíh níj wūt búudhdup wut jī.

²⁷ Caán láa biquína Dios naáwátdih naóh yapanit Jerusalén tútchimant Antioquía tútchina ít dei juibínap wut jī. ²⁸ Bíc newé ĩjeéh jūóhni, Agabo wūt jumni, queét Jesúhwā bícdih ĩ míc wáacachah, caánboó ñah ñuhnit, Túini Espíritu ā niijátidih āt jwúub naóh yapanap wut jī. “Maátcanjeh, jeémát wihcat láa nihat baácboó ā jumbipna

caá”, ãt niijíp wut jĩ. Túttimah, Claudio Romano cáacwã ĩ maáh ã jumuchah, Agabo ã niijátji pahjeh jeémát wihcat láa ãt jumup wut jĩ.* ²⁹ Pánihna, Agabo ã niijíchah joinít, “¿Jwĩ déewã Judea baác dih moón Jesúhwãdih jwĩ teo wáac jĩh?” ĩt míic niijíp wut jĩ. Pánih teo wáacnit, det dinero búdí bíbohñit búdí ĩt wũhup wut jĩ. Buúh buugní bíbohñit buúh buugní ĩt wũhup wut jĩ. Bainí bíbohñit bainíjuh ĩt wũhup wut jĩ. Bitá bíbohñit ĩt wũhup wut jĩ. ³⁰ ĩ wũh wáacni dinerodih Bernabéwãdih wũhñit, Jerusalén túttidih moón ĩ déewã Jesúhwã maátadih ĩt wahap wut jĩ, bitadih ĩ pãáat pínah niijná. Pánihna, Bernabé Saulojĩh ĩ wũhni dinerodih Jerusalén túttchina ĩt ub bejep wut jĩ.

12

Herodes Santiagodih mawat túutnit, Pedrodihbut ã nemat túutat

¹ Caán láa Maáh Herodes Jesúhwãdih yeejép chãjna, biquína queédih nemat muúboó ãt nemat túutup wut jĩ. ² Juan weép jeñé Santiagodih* waó ãt bóod yohat túutup wut jĩ. ³ Páant ã chãjachah ennit, judíowã ĩ maáta búdí ĩt weñep wut jĩ. ĩ weñatdih ennit, Pedrodihbut ãt tewat túutup wut jĩ. Ā tewat túutuchah, paacánni pandih jeémát, Pascua ĩ niijní, láa wut jĩ. ⁴ Pánihna, caandíh tewat túutnit, ãt nemat túutup wut jĩ. Chénena míic soldadowã jwíh wapnit pínah ĩt jumup wut jĩ. Túttimah, jwúub túut nuumñit pínahbut páant moon múntih ĩt jumup wut jĩ. Bitabut páant moon múntih ĩt jumup wut jĩ. Bitabut páant moon múntih ĩt jumup wut jĩ. Pánihna, Pedro ã jweicát pínah niijná, dieciseis soldadowã caandíh wapnit pínah ĩt jumup wut jĩ. “Pascua túttimah, ub bac jũóhñit, cáacwã

* ^{11:28} Hch 21.10 * ^{12:2} Mt 4.21

ĩ enepdih caandíhbüt wã mawat túutbipna caá”, Herodes caanjéh át niíj jenah joyóp wüt yah jĩ.* ⁵ Páant niíj jenah joinít, soldadowã Pedrodih nemat muúboó át túi wapat túutup wüt yah jĩ. Páant caandíh ĩ nemechah, Jesúíhwã Pedrodih búdí uúbhna ĩt chãjap wüt jĩ.

Dioíh ángel nemat muumánt Pedrodih ã ub bacaat

⁶ Herodes ã jenahni yeó jáap cheijeh Pedroboó túi ñona át chãjap wüt jĩ. Chéne soldadowã chénaboó ĩtah töp ã teo lajachah, Pedro bícdih ñona ĩt chãjap wüt jĩ. ĩ jumni tólih jęc pehbüt bita chéne soldadowã ĩt wap ñuhup wüt jĩ. ⁷ Dioíh ángel queét pebh ã jígohochah, ã yeh iigát ĩ jumni tólihdih át túi yeh iiguíp wüt jĩ. Pánih jígohñit, Pedroíh páwádih át wuúmp mao wucup wüt jĩ. “¡Wañcanjeh jáanit, ma ñah ñuhúú!” ángel Pedrodih át niijíp wüt jĩ. Páant ã niíj wucuchah jáanit, Pedro át ñah ñuhup wüt jĩ. Páant ã ñah ñuhuchahjeh, áih téihya colóhnadih ĩ chéoni töpna át waát jénep wüt jĩ. ⁸ “Míih yéguehdih míih zapatosdihbüt ma dūwúú”, ángel át niijíp wüt jĩ. Páant ã niiját joinít, át dūwúp wüt jĩ. Pánih dūó péanachah, “Míih cúbuh jweyát chóodih pinnit, wãjeéh ma pée jūúwá”, ángel caandíh át niijíp wüt jĩ.

⁹ Páant ã niijíchah joinít, caán chóodih pinnit, ángel-jeéh át pée bac bejep wüt jĩ. “Oboh oo júmatjeh caá. Yapat yoobát pohba nihcan caá”, Pedro át niíj jenah joiyéhep wüt yah jĩ. ¹⁰ Nemat tólih jęc pebh wapnitdih yap bej, bíh jęc pebh wapnitdihbüt yap bejnít, tútchina bac bejat ĩtah jęcđih ĩt juibínap wüt jĩ. Caán ĩtah jęcđih ĩ juibínachah, caanjéh át paa bejep wüt jĩ. Páant ã paa bejchah ennit, ĩt bac bejep wüt jĩ. Namádih bejnít, bíh namána ángel Pedrodih át numah juibínap wüt jĩ. Pánihna, caán namádih juibínit, ángel át buudáh bejep wüt jĩ. ¹¹ Ángel ã buudáh

* 12:4 Ex 12.1-27

bejehach, Pedroboó jáani pah, ã yapatdih yoobópdiĥ át jenah joyóp wut ĵĩ. “Dios áih ángeldih wahnit, Herodes ã mawat déedih, judíowã ĩ maáta ĩ náahat pah ĩ chãjat déedihbut weemdih nemat muumánt át túi ub bacanap taga. Bũ jwuhna wã jéihna caá”, Pedro át míic niijíp wut ĵĩ.

¹² Caán ã yapatdih túi jéihnit, Juan Marcos ín Maríaih munná át bejep wut ĵĩ. Caán muudih dawá Jesúihwã míic wáacnit, búdí úubhna ĩt chãjap wut ĵĩ. ¹³ Pánihna, caán munná juibínit, muú wáihyat júdu jēcdih waádihna, át wuúmp mawap wut ĵĩ. Páant ã wuúmp mawachah joinít, teo wũhniĥ Rode wūt jumniĥ mit juibí úubĥ joyóp wut ĵĩ. ¹⁴ Pánihna, Pedro ã wéheatdih beh joinít, búdí wēina, wātcanjeh, naáwádih mit jwúub waad bejep wut ĵĩ.

—Pedro beé áĩ jujúp be. Jēc pebh áĩ űuhup be, mit niijíp wut ĵĩ.

¹⁵ Obohjeéhtih páant mi niijíchah joinít,

—Yeena caá ma chãjap, ĩt niijíp wut ĵĩ.

Obohjeéhtih, caántboó bíic yoobó chah mit wēp naáwáp wut ĵĩ.

Queétboó caántdih joyáh bojnit,

—Oboh áih dadah nacaá, ĩt niijíp wut ĵĩ.

¹⁶ Pánihna, Pedroboó páantjeh át wuúmp mao behjehap wut ĵĩ. Páant ã wuúmp mao behjehechah joinít, jēcdih ĩt wātap wut ĵĩ, buca. Wātnit, Pedrodih ennit, ĩt en wúhi bejep wut ĵĩ. ¹⁷ Obohjeéhtih, Pedro queétdih tóo mao jwúubanit, át wéheat túutcap wut ĵĩ. Queétdih ĩ wéheat yayánit, ded pah Dios caandih nemat muumánt ã ub bacaatdih át naáwáp wut ĵĩ.

—Wã naáwátdih Jesús úud Santiagodih, bita Jesúih-wádiĥbut űi naóĥ yapanaá, át niijíp wut ĵĩ.

Páant niij naóĥ péanit, bíáboó át bejep wut ĵĩ.

¹⁸ Túttimah, baáb jéenechah, soldadowã Pedro ã wihcatdih ennit, búdí ït wáhi bejep wut jĩ. “¿Ded pah tigaá Pedro át bej?” ït míic niijíp wut jĩ. ¹⁹ Pánihna, Herodesboó caandíh bid bojat tútuchah, áih soldadowã ït bid juicáp wut jĩ. Pánih bid juicán, caandíh wapnitji soldadowãdih tubit át wúbh joí ñunúp wut jĩ. Pánih wúbh joí péanit, Pedrodih ï túi wapcatji peéh, queédih át mao yohat tútup wut jĩ. Pánihat túttimah, Herodes Judea baácmant Cesarea tútchina jummat tút niijná, át dei bejep wut jĩ.

Herodes ã wunat

²⁰ Herodes Cesarea tútchidih ã jumuchah, Tiro tútchidih moondíh, Sidón tútchidih moondíhbut búdí át íjip wut jĩ. Caán tútchinadih moón Herodeíh baácdih moondíh jeémátdih ípí juibí jíib chãjap wut jĩ. Pánihna, jwúub jíib chãjat tút niijná, Herodes ã íijat yayát náahnit, Cesarea tútchina caandíh enedih ït juibínap wut jĩ. Pánih juibínit, Herodes ã pebh bóo Blasto wut jumnidih jwááhnit, queédih ã teo wáacat pínah niijná, ït jíib chãjap wut jĩ. Herodesdih ï míic wéheat pínah yeó jáapdih Blastodih ït wúbat tútup wut jĩ. ²¹ Pánihna, queédih ã míic wéheat pínah yeó jáapdih, maáh jumna ã ðuwát chóodih ðonít, ã chúdatdih juibí chúdnit, caandíh enedih míic wáacnitdih búdí át naáwáp wut jĩ. ²² Páant ã naáwáchah joinít, nihat míic wáacnitboó “Cáaquíh naáwát panihcan, Dios naáwát panihni caá”, ït níj wēi ejep wut yuh jĩ. ²³ Páant ï níj ejechahjeh, cáacwã ï weñatdih náahnit, Diosboodíh ã jwúub wēi naóhcatji jíib, Dioíh ángel Herodesdih wunat át wúhup wut jĩ. Pánihna, coyíwã caandíh ï jeéméchah, át wunah bejep wut jĩ.

²⁴ Pedrodih Dios ã ub bacaat túttimah, Jesúíhwã jib bejnit, áih táini doonádih ït naóh peetép wut jĩ. Caán

doonádih jepahnit it dao béjep wut jĩ.

²⁵ Bernabé Saulojĩh Judea baácdih moondih wáac wũh-niji dinerodih wah péanit, Jerusalén tútchimant Antioquía tútchina it jwúub bejep wut jĩ. Jwúub bejnit, Juan Marcosdihbut ijeéh it ub bejep wut jĩ.

13

Bernabé Saulojĩh Túini Espíritu ã wahat

¹ Antioquía tútchidih moón Jesúhwãjeéh jumnit, biquína Dios naáwátdih naóh yapanit jum, biquína Jesúh doonádih bohénitbut it jumup wut jĩ. Nin caá i wũtna: Bernabé, Simón Eini i niijní, Lucio Cirene tútchidih bóo, Manaén Herodes Antipasjĩh biícdih behni, Saulo yuh bũca. ² Pánihna, biíc yeó jáap jeémp jwuhcanjeh, Diosdih wẽina, i uúbúchah, Túini Espíritu queétdih nin pah át niijíp wut jĩ: “Bernabédih, Saulodihbut jãtĩh wãát nĩwip jĩ, Jesúh túini doonádih i naóh jibat pínah niijná. Páant wã nĩonit i jumuchah, yeéboó queétdih nĩ wahaá”, át niijíp wut jĩ.

³ Pánihna, páantjeh jeémp jwuhcanjeh, teo jáha uúbh-nit, Bernabéwãdih it wahap wut jĩ.

Bernabéwã Chipre quewana i bejat

⁴ Túini Espíritu queétdih ã wahachah, Seleucia tútchina dei bej, johlitjĩh bejni búdí jááj chóodih waadnít, Chipre quewaboó it chúuh bejep wut jĩ. ⁵ Chipre quewaboó Salamina tútchidih juibí, judíowã i míic wáacat munná waadnít, caanjĩh moondih Dios naáwátdih it bohénap wut jĩ. Juan Marcosbut queétdih teo wáacat túut niijná, ijeéh át bejep wut jĩ.

⁶ Pánihna, Chipre quewaboó jumnitdih bohé púud dei bejna, Pafos wũt jumni tútchina it juibínap wut jĩ. Caán tútchidih biíc judío Barjesús wũt jumni, “Weém

Dios naáwátdih naóh yapani caá”, niijná yuhna, jióhni át jumup wut jī. ⁷ Caán jióhni Romano maáh Sergio Paulo wūt jumnijeéh át jumup wut jī. Sergio Paulo, túi jenah joiní jumna, Dios naáwátdih joyát túut niijná, Bernabéwādh át bid bojop wut jī. ⁸ Obohjeéhtih, caán jióhni, griego wéheatjih Elimas ī niijná, Sergio Paulo ā túut nuumcát pínah niijná, Bernabéwādh ātih naáwát túutcap wut yuh jī. ⁹ Pánihna, Sauloboó, Pablo bih ā wūt jumni, Túini Espiritu ā wēpatjih Elimasdh en behnit, nin pah át níj jūihñup wut jī:

¹⁰ —Meém, nemépdih jepahni, nihat táiniboodih yap yohni, tubit yeeni caá. ¿Diosdh túi péefhntidih ma jāh cádahcan niít? ¹¹ Bū meemdh Dios ā peéh chājachah, jéih encanni ma jum jwuhbipna caá. Pánihna, yeó ā chāhatdih ma jéih en jwuhcan niít, Pablo át niijp wut jī.

Páant ā niijíchahjeh, Elimas át jéih encap wut jī. Pánih jéih encan, caandih teo wáini pínahdh át bid bejep wut jī. ¹² Páant ā yapachah ennit, ī naóhni doonádh joinít, Sergio Pauloboó joí wáhi bejna, Jesúsdh át jepahap wut jī.

Pablo Bernabéjīh Pisidia baác Antioquía tātchina ī bejat

¹³ Pafos jélitdh Pablowā johlitjih bejni jāáj chóodih jwúub waadnít, Panfilia baácdih bóo Perge tātchina īt chúuh juibínap wut jī. Caanná juibínit, Juan Marcos queétdih cádahnit, Jerusalén tātchina át éemp jwúub bejep wut jī. ¹⁴ Obohjeéhtih, Pablowāboó jwúub bejcanjeh, Pisidia baácdih bóo Antioquía tātchina īt aab béjep wut jī. Caanná aáb juibínit, judfowā ī chooát yeó jáapdh, ī míic wáacat muúboó īt waád juibí chúudup wut jī. ¹⁵ Páant ī waád juibí chúuduchah, caán muúdh wáac junít maáta Moisés ā wutatjidih, Dios naáwát naóh yapanit ī daacátjidihbut queét míic wáacnitdh īt en naáwáp

wut jī. Caandīh en naóh péanit, queét maáta Pablowādh
nin pah īt niijíp wut jī:

—Jwī déewāá, nit jumnitdih teo wáacat pínah doonādih
ub jūóhna, buu ñi naáwá, īt niijíp wut jī.

¹⁶ Páant ī niijíchah joinít, Pabloboó ñah ñuhnit, ī míc
wéhenachah yayánit, nin pah āt niij bohénap wut jī:

—Yeéb wā déewāá, judíowā nihcannit yuhna Diosdih
wēinitbut, wā naáwáchah, ñi túi joyoó. ¹⁷ Dios jwī
nəowādh āt ñíwip wut jī. Túttimah, Egipto baácboó ī
jumuchah, ā teo wáacatjīh īt cáac poonap wut jī. Pánihna,
dawá ī cáac pooat túttimah, ā wēpatjīh caán baácmant
āt ub bac jūwúp wut jī.* ¹⁸ Túttimah, cuarenta jópchi
pohba mū wihcapboó jumnit, dawá láa Diosdih ī yap
yohochah yuhna, queétdih āt cádahcap wut jī.* ¹⁹ Canaán
baácboó jumnitji siete poómpdih yoh péanit, jwī nəowā
ī jummat pínah niijná, Dios caán baácdih āt wūhup wut
jī.* ²⁰ Abrahamdih ā naáwát túttimah, cuatrocientos
cincuenta jópchi yapat túttimah, jwī nəowājidih caán
baácdih āt wūhup wut jī. Pánihna, caánboó ī jum láa, caán
baácdih jumnitdih ī yoh beedáat túut niijná, teo wáac
waóhnit pínah maátadh Dios queétdih āt ñío wūhup wut
jī.

“Queét dée péeni maáh Samuel wūt jumni, Dios
naáwátdih jwīh naóh yapani āt jumup wut jī.* ²¹ Pánihna,
Samuel jum láa, jwī nəowāboó queétdih wutni pínah
maáhdih Diosdih īt yójah wúbup wut jī. Páant ī wúbátdih
joinít, queétdih ī jwīh maáh pínah Cis wūh Saúljidih
Dios āt ñío wūhup wut jī. Saúl Benjamín juméná poóm-
pdih bóo āt jumup wut jī. Pánihna, caán Saúl cuarenta
jópchi maáh āt jum jwuhup wut jī.* ²² Caán ā maáh jummat-

* 13:17 Ex 1.7; 12.51 * 13:18 Nm 14.34; Dt 1.31 * 13:19 Dt 7.1; Jos 14.1

* 13:20 Jue 2.16; 1S 3.20 * 13:21 1S 8.5; 10.21

dih dúuc wáinit, Davidboodíh Dios át jwúub túut nuúm maáh waadánap wut jĩ. “Isaí wúúh Daviddih bid jwinít, wā wēina caá. Caánboó wā weñat pínahdihjeh chājna, weemdíh ã yap yohcan niít”, Dios át míic niijíp wut jĩ.*
²³ Caán David juma Jesús caá. Pánihna, judíowādih ĩ yéejat peéh chājat déedih yohni pínah caán Jesúsdih Dios át ñiojip taga. ²⁴ Jesús ã bohéat pínah játih, Juanboó nihat judíowādih nin pah át niij naóh bohénap wut jĩ: ‘Ñi yéej chājatdih cádahnit, túut nuumát jútna, ñi daabáat túutú’, apí niijíp wut jĩ.*
²⁵ Juan bohé péa júóhna, nin pah cáacwādih át niij naáwáp wut jĩ: ‘¿Yeéb weemdíh ded pah ñi niij jenah joí? ¿“Caán Dios ã wahni Cristo caá”, ñi niij jenah joí niít? Caán ã wahni nihcan caá. Weém oboh jumni caá. Obohjeéhtih, wā túttimah júóhni chah wēpni ã jumbipna caá’, Juan át niijíp wut jĩ.*

²⁶ “Wā déewā Abraham jumená, yeéb judíowā nihcan-nit yuhna Diosdih wēinitbut, jwiít nihatdih yéejat peéh chājat déedih yohni pínah doonádih jwĩ joyóp be. Caán doonádih yeebdíh naáwát túut caá wā chājap. ²⁷ Jerusalén tútchidih moón, ĩ maáta bíicdih, chooát yeó jáap jummat pah, Dios naáwát-dih naóh yapanit ĩ daacátjidih ĩ en naáwáchah joiná yuhna, queét ĩ beh joicáp jĩ. Pánih beh joicán, Jesucristo Dios ã wahni ã jummatdihbut ĩ jéihcap jĩ. Pánih jéihcan, Jesucristodih mawat túutnit, Dios naáwát-dih naóh yapanit ĩ daacátji bíic yoobó ĩ chājap jĩ. ²⁸ Jesús ã yéej chājcah yuhna, Pilatodih ĩ mao yohat túutup jĩ.*
²⁹ Jon játih ĩ daacátji bíic yoobó ĩ chāj péanachah, cruzboó ĩ péoh dodhnijidih ub deyanit, jeé íitboó áih bácahjidih

* 13:22 1S 13.14; 16.12; Sal 89.20
 1.20; Mt 3.11; Mr 1.7; Lc 3.16; Jn 1.27

* 13:24 Mr 1.4; Lc 3.3

* 13:25 Jn

* 13:28 Mt 27.22-23; Mr 15.13-14; Lc

23.21-23; Jn 19.15

bita ït yohop wut yuh jĩ. * 30 Obohjeéhtih, Dios caandíh át jwúub booanap wut jĩ. 31 Páant ã booaat túttimah, áihwã Galileamant Jerusalén tútchina ãjeéh péenitjidih dawá yeó jáapna át jígohop wut jĩ. Pánihna, caandíh ennitji jumna, ded pah Jesús ã chãjatjidih buu bita jwĩ déewãdih naóhna caá ï chãjap.*

32-33 “Pánihna, caán túini doonádih jwiítbut yeebdíh naawádih jwĩ jũwúp be. Jesucristodih boooanit, Dios jwĩ nwowãdih ã naawátji jwiít ï jwimenádih biíc yoobó buu ã yapap be. Páant tigaá Davidji ã jwíih daacátji numpboó Salmo nin pah át niíj daacáp tajĩ: ‘ “Meém wã wũúh caá. Buu nihat cáacwã ï enechah, meemdíh maáh wã waadána caá”, Dios ã niijná caá’, David át niíj daacáp tajĩ.* 34 Caán ã wunuchah yuhna, áih bácah ã moópcat pínah niijná, Dios caandíh át boooanap tajĩ. ã naawátidih naóh yapani Isaías nin pah át niíj daacáp tajĩ: ‘ “Davididih wã niijátji pah meemdíh biíc yoobó wã túi chãjbipna caá”, Cristodih Dios ã niijná beé’, át niíj daacáp tajĩ.* 35 Biíh Salmoboó Davidji nin pah át jwúub niíj daacáp tajĩ: ‘ “Wíih túini, wã oiniíh bácahdih wã moopát túutcan niít”, Cristodih Dios ã niijná beé’, át niíj daacáp tajĩ.* 36 Pánihna, nindih ñi náhninaá: Davidjiboó Dios ã wutatdih túi jepahnit, áih cáacwãdih ã túi chãjat túttimah, át wunup wut jĩ. ã wunuchah, ã nwowãdih ï yohopjiboó caandíhbut ït yohop wut jĩ. Páant ï yohat túttimah, áih bácah át moóppip taga. 37 Obohjeéhtih, Dios ã boooaniboó áih bácah át moópcap tajĩ. 38 Páant ã moópcatdih jéihnit, nindih ñi túi jéihyee: Caán Dios ã boooani Jesús ã wun wũhatjijeh ñi yéejatdih Dios ã yohna caá. 39 Yeéb Moisés ã wutatjidih jepahíhnit,

* 13:29 Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42 * 13:31 Hch

1.3 * 13:32-33 Sal 2.7 * 13:34 Is 55.3 * 13:35 Sal 16.10

ñi yéejat yohatdih ñipí bidna yuh caá. Obohjeéhtih, Jesucristodihjeh jepahnit, ñi yéejat yohatdih ñi jéih bid juibípna caá. ⁴⁰ Páניהna, Dios naáwátdih naóh yapanit nin ñi niijátji pah yapcat túut niijná, ñi túi chāja chaáh.

⁴¹ “Eneé, wā wēpatdih wā jūutuchah, yeéb deoh naóh-nitboó ñi en wúhi bejbipna caá. Wā wēp chājat pínahdih ñi naáwáchah yuhna, túi jenah joićannit, ñi wunbipna caá”, Dios ñi niijná caá, ñi niij daacáp tají”,
(Hab 1.5)

Pablo cáacwādh ãt niijíp wut jī.

⁴² Páant niij naóh péanit, Pablowā ñt bac bejep wut jī. Ñi bac bejehah, cáacwā queétdih nin pah ñt niijíp wut jī: “Túttimah bóo chooát yeó jáapdih jwiítdih ma jwúub bohénaá”, ñt niijíp wut jī. ⁴³ Túttimah, maátaboó wáac jwinítdih ñi bacanachah, dawá judíowā, dawá judíowā nihcannit yuhna Diosdih wēinitbut Pablowādh ñt ñuun bác bejep wut jī. Pánih ñuun bác bejnitdih Pablowā nin pah ñt niijíp wut jī: “Dios yeebdíh túi oinit, Jesucristodih ñi wahatji doonádh buu túi jepahnit, caandíh ñi cádahca bojó”, ñt niijíp wut jī.

⁴⁴ Túttimah bóo chooát yeó jáapdih caán tútchidih moón nihat beéd jūóhñit pah Dios naáwátdih joíhna, ñt míic wáac juibínap wut jī. ⁴⁵ Obohjeéhtih, judíowā ñi maáta dawá wáac juibínitdih ennit, búdí ñt íjip wut jī. Páניהna, Pablo ñi bohénachah, queétdi boó caandíh jūihna, yehna ñt niijíp wut jī. ⁴⁶ Obohjeéhtih, Pablo Bernabéjñh úumcanjeh, nin pah ñt niij wēp naáwáp wut jī:

—Jwiít judíowādhjeh Dios naáwátdih ñi jwíih naáwát túutur be. Obohjeéhtih, caandíh náahcan, Diosjeéh páantjeh ñi jumíhcat jíib, jwiítboó judíowā nihcannitdih naáwádh jwí bejbipna caá. ⁴⁷ Dios naáwátdih naóh yapani Isaías ñi daacátji pah jwiítdihbut páant niij wutna ñt chājip taga:

“Judíowã nihcannitdih wã túi ubat pínahdih ĩ beh joyát pínah niijná, meemdíh ĩ pebhna wã wahbipna caá. Pánihna, nihat baácdih moondíh ĩ yéejat peéh chājat déedih wã yohat pínahdih ñi naáwá”, Dios ã niijná caá’, ãt niíj daacáp tajī, (Is 42.6; 49.6)

Pablowã ĩt niíj naáwáp wut jī.

⁴⁸ Páant ĩ niijchah joinít, judíowã nihcannit búdí ĩt weñep wut jī. “Dios naáwát túina caá”, ĩt niijp wut jī. Pánihna, nihat Diosjeéh páantjeh jumnit pínah, Jesucristodih ĩt jepahap wut jī. ⁴⁹ Dios naáwátidih jáap jepahnitbut caán baácboó ĩt naóh peét bejep wut jī.

⁵⁰ Obohjeéhtih, judíowã ĩ maáta bitadih Pablowādih ĩt íjanap wut jī. Páant ĩ íjanachah, Diosdih jepahíhntji maáta yaádh, neoná bícdih íjnit, Pablowāboodíh yeejép chājnit, íih baácmant ĩt ñuun yóh bacanap wut jī.

⁵¹ Pánihna, caán tátchidih moondíh Dios ã yohat pínahdih júutna, Pablowāboó íih zapatos becchídih ĩt péoh mao yoh jéenanap wut jī. Péoh mao yoh jéena péanit, Antioquía tátchimant Iconio tátchina ĩt bejep wut jī.* ⁵² Pánihna, Antioquía tátchidih moón Jesúsdih jáap jéihnitdih Túini Espíritu ã túi teo wáacachah, búdí ĩt weñep wut jī.

14

Iconio tátchidih moondíh Pablo Bernabéjīh ĩ bohéat

¹ Pablowāboó Iconio tátchina juibínit, chooát yeó jáapdih judíowã ĩ míic wáacat muuná caanjíh moónjeéh ĩt waad béjep wut jī. Antioquía tátchidih moondíh ĩ bohéatji pahjeh muntih túini doonádih caánboobút ĩt túi naáwáp wut jī. Páant ĩ naáwáchah, dawá judíowã, judíowã nihcannitbut túi joinít, Jesucristodih ĩt jepahap wut jī. ² Obohjeéhtih, joíhcannit judíowã Pablowādih

* 13:51 Mt 10.14; Mr 6.11; Lc 9.5; 10.11

yee naóhñit, judíowã nihcannitdih ït joyát túutcap wut jĩ. ³ Páant ï chãjachah yũhna, maatápdiñ Pablowã caánboó jũmñit, úumcanjeh Jesúih túini doonádih ït wẽp naáwáp wut jĩ. Pánihna, “Ï naáwát yoobópdiñ caá”, cáacwã ï niíj jéihyat pínah niijná, jwiít cáacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih ï chãj júutat pínah wẽpatdihbũt Dios Pablowãdih át wũhũp wut jĩ. ⁴ Obohjeéhtih, biquína caán tútchidih moón joíih-cannit judíowãjeéh ï péenachah, bitaboó Pablowãjeéh ït péenap wut jĩ. ⁵ Pánihna, judíowã nihcannit, judíowã, ï maáta biícdiñ, “Pablowãdih jee dáhnajĩh yohñit, jwĩ mao yoh jĩih”, ït niíj jenah joyóp wut jĩ. ⁶⁻⁷ Obohjeéhtih, páant ï niíj jenah joyát doonádih joinít, Pablowã Iconio tútchimant ït jwei bác bejep wut jĩ. Pániñ jwei béjna, Licaonia baácdiñ Listra tútchi, Derbe tútchi, caán tútchina pebh jũmñitdihbũt ït naóh jibip wut jĩ.

Listra tútchidih moón Pablodih jee dáhnajĩh ï yohat

⁸ Listra tútchina juibínit, Jesúih túini doonádih ït bohé-
nap wut jĩ. Caanjĩh jéih yáac chũi bejcanñi Pablowãdih át
joí chũudũp wut jĩ. Caán jwíih cáac jũmñajeh, áih jítchana
yéejni át jũmũp wut jĩ. ⁹ Pánihna, ã túi joyóchah jéihñit,
“Caán ã boopat pínahdih ã túi jenah joiná caá”, Pablo át niíj
jéihyep wut jĩ. ¹⁰ Pániñ jéihñit, caandíh enñit, nin pah át
wẽp niijíp wut jĩ:

—Yoobópdiñ ma ñah ñũhũá, át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, ñaáp ñah ñũhñit, át yáac chũi
bej jwíihip wut jĩ. ¹¹ Caandíh ã boanachah enñit, cáacwã
búdí ït en wáhi bejep wut jĩ. En wáhi bejñit, íih wéheatjĩh
nin pah ït niíj wẽi ñaacáp wut jĩ:

—Jwiít jwĩpí úubh wẽinit dioswã cáac wééhñit, ït dei
jũúwúp taga, ït niijíp wut jĩ. Páant ï niíj wẽi ñaacáchah
yũhna, Pablowã ït beh joicáp wut jĩ.

¹² Páant niíj jenah joinít, Bernabédih íih dios Zeuíh wūt ít búudhdap wut jī. Pablooodíh íih biíh dios Hermeíh wūt ít búudhdap wut jī. Zeusboó Griego cáacwāíh dioswā í maáh, Hermesboó íih dioswāíh naóh yapani wut jī. Pánihna, Pabloboó naóhni ā jumuchah, naóh yapani Hermeíh wūt ít búudhdap wut jī. ¹³ Zeusdih wúbhnit, í wēi wūhat muú tútchi jwéejdih át jumap wut jī. Pánihna, caán muudíh en daoní Bernabédih “Zeus caá”, niíj jenah joinít, Pablowādih jwāáat túut niijná, momo jiwiwādih cháajíh í búudhni júdnadibut tútchi jęcna át ub júwúp wut jī. Caánboó cáacwā bíicdih wēinit, momo jiwiwādih Pablowādih áti h mao wūhíhip wut yuh jī. ¹⁴ Obohjeéhtih, Pablowā í chājatdih en wúhinit, cáacwā poómp cātíh náo waadnít, nin pah ít wēp niíj ñaacáp wut jī:

¹⁵ —Páant ñi chājatdih ñi cádahaá. Jwiítbut yeeb páni-hnit cáacwājeh mun tigaá. Jwiít dih wēinit, ñi mao wūhca bojoó. Jwiít yeebdíh Jesuíh túini doonádih naawádih jwí júwúp be. Dios yoobát báadhni, wēpni caá. Yeéb ñipí wēini panihni nihcan caá. Pánihna, nin wēpcanni, báadh-cannidih ñi wēi cádahaá. Túut numnít, báadhni Dios yoobát dih ñi jepahaá. Caán jeádih chāj, baác di hbut chāj, mājnadihbut chāj, nihad dih át chājap wut jī. ¹⁶ Jon játih Dios nihad cáacwādih dedé í náahat pahjeh í chājachah, át enah boj jwuhup wut jī. ¹⁷ Pánih enah bojna yuhna, ded pah ā jumad dih át túi júutap taga. Yeebdí hbut ā oyatdih júutna, mahdih buugát túut, jeémát pínahdihbut āpí quehat túutna caá. Jeémát dih wūhna, yeebdí hbut āpí weñat túutna caá, Pablo queéd dih át niijíp wut jī.

¹⁸ Páant ā niijíchah, momo jiwiwādih cáacwā wēi mao wūhíhnit, ít tahca bejep wut jī.

¹⁹ Cáacwā páantjeh í weñechah, Antioquía tútchidih

moón, Iconio tútchidih moón judíowā bíicdih juibínit, Pablowādih ñuún yee naóh péenit, “Jwiítboodíhjih ñi joyoó”, cáacwādih ít niijíp wut jĩ. Páant ĩ niijíchah joinít, caán tútchidih moón Pablodih mawat túut niijná, jee dáhnajih ít yohop wut jĩ. “Jáantjeh ã wunah bejep be”, niij jenah joinít, tútchi jwéejboó caandíh ít wái bac bejep wut jĩ.* ²⁰ Páant ĩ ub bac bej yohochah ennit, Jesúíhwā Pablo pebh ít míic wáac juibí ñuhup wut jĩ. Páant ĩ míic wáac juibí ñuhuchah, Pablo boonit, jwúub ñah ñuhnit, tútchiboó át jwúub waad béjep wut jĩ. Pánihna, cheibit Pablo Bernabéjih Listra tútchimant bac bejnit, Derbe tútchina ít bejep wut jĩ.

Pablowā ĩ jwíih bohéniji tútchinadih moondíh ĩ jwúub bohéat

²¹⁻²² Derbe tútchina juibínit, caán tútchidih moondíh-but Jesúíh túini doonádih Pablowā ít naáwáp wut jĩ. Páant ĩ naáwáchah, dawá caandíh joinít, túut ñuunnít, Jesucristodih ít túi jepahap wut jĩ. Pánihna, Derbe tútchidih moondíh bohé péanit, Listra tútchina jwúub juinít, Jesúsdi h jáap jepahnitdih jwúub bohéna, queétdih ít weñanap wut jĩ. Túttimah, Iconio tútchidihbut, Antioquía tútchidihbut jwúub juinít, Jesúsdi h jáap jepahnitdih bíic yoobó ít teo wáacap wut jĩ. Caán tútchinadih jumnit, Jesúsdi h jáap jepahnitdih bohéna, nin pah ít niij naáwáp wut jĩ: “Yeéb yeejép yapna yuhna, Jesúsdi h ñi cádahca bojóo. Nin baácboó jwĩ jum jwuhuchah, jwiít niहतdih yeejép yapat páantjeh ã jumbipna caá. Páant jwiítidih ã yapachah yuhna, Jesúsdi h cádahcan, Dios ã jumupboó jwĩ jéih waadbipna caá”, ít niijíp wut jĩ. ²³ Caán tútchina jummat pah Jesúsdi h jáap jéihnitdih ennit, queétdih waóhñit pínahdih Pablowā ít ñío jwejep wut jĩ. Pánih ñíonit, jeémp

* 14:19 2Co 11.24-25; 12.2-5; 2Ti 3.11

jwuhcanjeh uúbhna, “Nit meemdíh jepahnitdih waóhnit pínahdíh ma túi teo wáacá”, Diosdih ít níj uúbúr wut jí.

Pablowā Siria baácdih bóo Antioquía tútchina ĩ jwúub juyát

²⁴ Pisidia baácdih bóo Antioquía tútchidih moondíh bohé péanit, caán baácmant jũóhnit, Panfilia baácna ít jwúub dei jũúwúp wut jí. Pánih jwúub dei jũóhna, jwíih bejna, bohécanjeh ĩ yapniji Perge tútchidih chãonít, caanjíh moondíh Jesúíh túini doonádih ít bohénap wut jí. ²⁵ Pánih bohé péanit, Atalia wút jumni jélitdih ít dei juyúp wut jí. ²⁶ Pánih dei joinít, johlitjéh bejni jááj chóodih waadnít, Siria baácdih bóo Antioquía tútchina ít jwúub chúuh jũúwúp wut jí. Dios ā jwíih naáwát túutna, queétdih teo jááha uúbhnit ĩ wahni tútchinajeh muntih, Dios ā wutatjidih cháj péanit, ít jwúub juyúp wut jí. ²⁷ Pánih jwúub joinít, Jesúíhwádih míic wáacat túutnit, ded pah ĩ yapatjidih ít naáwáp wut jí: “Dios jwiítidih búdí ā teo wáacap be. Páant ā teo wáacachah, ā wēpatjéh cáacwádih boonit, áih túini doonádihbut jwí naáwáchah, dawá joinít, ĩ jepahap be. Pánihna, judíowā nihcannitbut joinít, dawá ĩ túi túut nūmúp be”, Pablowā queétdih wahnitdih ít níjíp wut jí. ²⁸ Pánihna, caánboó Jesúíhwā bíicdih maatápdih ít jumup wut jí.

15

Jerusalén tútchidih Jesúíhwā ĩ maáta ĩ míic wáacat

¹ Biquína judíowā Judea baácmant bejnit, Antioquía tútchina ít juibínap wut jí. Pánih juibínit, judíowā nihcannit Jesúíhwádih nin pah ít níj naáwáp wut jí: “Moisés jwí nūowádih íih quehli nah yapat chóodih ĩ bóodat pínahdíh át wutup wut jí. Páant ñi bóodcah, Diosboó yeebdíh ā túi

ubcan niít”, ït niijíp wut jĩ.* ² Páant niijnít, queét Judea baácdih moón Pablowādh ït míc jūihñup wut jĩ. Páant ï míc jūihñuchah, Jesúhwāboó Pablo, Bernabé, biquína caanjíh moón biícdih Jerusalén tútchina ït wah bojop wut jĩ. Jesús ā naáwát tútñit, Jesúhwādh waóhñitdihbut Judea baácmant juibínit ï naáwátdih ï uúbh joyát pínah niijná, queétdih ït wahap wut jĩ.

³ Páant ï wahnitji Fenicia baácna juí, yap jūóh, Samaria baácna ït juyúp wut jĩ. Pánihna, caán baácnadh moón Jesúhwājíh míc wáacñit, judíowā nihcannit Jesúsdh ï jepahatjidih ït naáwáp wut jĩ. Páant ï naáwáchah joinít, queét búdí ït weñep wut jĩ.

⁴ Queét Jerusalén tútchina ï juyúchah, caanjíh moón Jesúhwā, queétdih waóhñit, Jesús ā naáwát tútñit biícdih, queétdih ït túi wēi jwāáap wut jĩ. Pánihna, Pablowā Dios ā wēpatjíh ded pah ï chājatjidih queétdih ït naáwáp wut jĩ. Judíowā nihcannitbut Jesúsdh ï jepahatjidih ït naáwáp wut jĩ. ⁵ Obohjeéhtih, páant ï niijíchah joinít, biquína Jesúsdh jepahñit fariseowā ñah ñuhñit, nin pah ït niijíp wut jĩ:

—Queét judíowā nihcannitdh íih quehli nah yapat chóodih bóodat caá náahap. ‘Moisés ā wutatji pah ñi chājaá’, queétdih ñi niij wut uú, ït niijíp wut jĩ.

⁶ Páant ï niijátdih míc wéheat tút niijná, áih doonádh Jesús ā naáwát tútñit, Jesúhwādh waóhñit biícdih ït míc wáacap wut jĩ. ⁷ Páant maatápdih ï míc wéhenachah, joinít, Pedroboó ñah ñuhñit, nin pah queétdih āt niij naáwáp wut jĩ:

—Wā déewāá, jon ñijeéh wā jumuchah, judíowā nihcannitdh Jesúh táini doonádh wā naáwáchah joinít, ï jepahat pínah niijná, weemdíh ñionit, Dios ā wahap jĩ.*

* 15:1 Lv 12.3 * 15:7 Hch 10.1-43

⁸ Cáacwã ded pah ï jenah joyátdih jéihni jumna, queét judíowã nihcannit jwĩ naóhni doonádih ï jepahatdih át jéihji tagaá. Pánih jéihna, áihwã ã chãjatjidih jwiítdih júutna, Túini Espíritudih jwiítdih ã wūhatji pahjeh muntih, queétdihbut ã wūhup jĩ.* ⁹ Pánih wūhna, jwiítdih queétdihbut biíc yoobó ã chãjap jĩ. Queétdihbut caandíh ï jepahachah, ï yéejatdih át yohji taga. ¹⁰ Jwiít judíowã Moisés ã wutjatjidih biíc yoobó jwĩ túi jepahcan caá. Jwĩ nuowājibut biíc yoobó ït jepahcap wut jĩ. Páant jwĩ túi jepahcah yūhna, ¿dépanihna queét judíowã nihcannit Jesúsdi h jepahnitdih yeéb biíc yoobó ñi wutíh? Pánih wutnit, Dios queétdih ã chãjatjidih ‘Yoobópdih nihcan caá’, niijná caá ñi chãjap. ¹¹ Obohjeéhtih, jwiít nin pah jwĩ niíj jenah joiná caá: ‘Jwiítdih jígah en oinit, Dios jwĩ yéejat jíib ã peéh chãjat déeji jwĩ Maáh Jesús ã túi ubat pah muntih, buu jwūh judíowã nihcannitdihbut biíc yoobó ã túi ubna caá’, jwĩ niíj jenah joiná caá, Pedro át niijíp wut jĩ.

¹² Páant ã niijíchah joinít, Pablowã jwūh judíowã nihcannitjeéh jumna, Dios ã wēpatjīh ded pah ï chãjatjidih ï naáwáchah, nihat lai hcanjeh ït joí yai ñúh bejep wut jĩ. ¹³ Páant ï naóh péanachah, Santiago jwūh nin pah át niijíp wut jĩ:

—Wã déewãá, weemdíh ñi joi jwúhuú. Yeebdíh bainí wã naáwíhna caá. ¹⁴ Dios judíowã nihcannitdih túi wēi ennit, áihwã pínahdih ã ñíwatjidih Simón Pedroboó jwiítdih ã naóh péanap be. ¹⁵ Dios naáwátidih naóh yapani, ã daacátji pahjeh tih judíowã nihcannitdih páant át yapap taga. Nin pah át niíj daacáp tajī:

¹⁶ ‘ “Davidji maáh jum láa, nihat áihwābut ï wun beedép jĩ. Pánih beední ï jumuchah yūhna, túttimah

* 15:8 Hch 2.4; 10.44

bóo láa, jwúub dei jũóhñit, áihwã panihñitdih wã jwúub chãjbipna caá.

¹⁷ Páant wã chãjachah, nihat cáacwã bita judíowã nihcannitbut weém ĩ Maáhdih ĩ náahbipna caá. ‘Wíihwã ñi jumúú’, wã niúj bidnit weemdíh ĩ jepahbipna caá”,

¹⁸ jwĩ Maáh ã niijná caá’, át niúj daacáp tajĩ. (*Am 9.11-12*)

¹⁹ “Páant ã niúj daacátjidih náhninit, weém, Santiago nin pah wã niúj jenah joiná caá: Judíowã nihcannit, Dios naáwát dih jáap jepahñitdih wái náah jumni jwĩ chãjat túutca boj jĩh. ²⁰ Obohjeéhtih, queétdih nin pahjeh jwĩ niúj daác wah jĩh: ‘Ĩ pãpnidih wěi wũhñiji jeémát dih ñi jeémca bojoó. Ñi áa nihcannitjĩh ñi yéj chãjca bojoó. Jõp teo maonitji nuñúpwãdih ñi jeémca bojoó. Meépdih ñi babhca bojoó’, jwĩ niúj daác wah jĩh.* ²¹ Jon játih, buubut jwiít judíowã jwĩ míic wáacat muuná, jwĩ chooát yeó jáap jummat pah, Moisés ã wutajdidih ĩpĩ bohéna caá. Nihat tútchidih moón caandíh jwĩ jéihna caá. Pánihna, weém wã niuját pahjeh tih Jesús dih jéihñit judíowã nihcannitdih, niúj daác wahat dée caá, bita jwĩ déewã jwiít dih ĩ ĩjcat pínah niijná”, Santiago át niujíp wut jĩ.

Judíowã nihcannitdih ĩ daác wahat

²² Páant ã niujíchah joinít, Jesús ã naáwát túutnit, Jesús h wãdih waóhñit, nihat Jesús h wã bíicdih, Antioquía tútchidih moondíh ĩ daácni núodih Pablówãjeéh ub bejnit pínah, Judas, Silas dih but ĩt ñíwip wut jĩ. Judas áih bíih wut Barsabás wut jĩ. Queét Jesús dih túi jepahñit ĩ jumuchah, bita Jesús h wã queétdih ĩt túi wěi enep wut jĩ. ²³ Pánih queétdih ñío péanit, nin pah ĩt niúj daacáp wut jĩ:

* 15:20 Gn 9.4; Ex 34.15-17; Lv 17.10-16; 18.6-23

“Yeéb nihat judíowã nihcannit Jesúíhwã Antioquía tútchidih moón, Siria baácdih moón, Cilicia baácdih moondíhbut jwiít Jesús ã naáwát túttnit, áihwãdih waóhñit, nihat áihwãbut, yeebdíh jwí túyat túttna caá. ²⁴ Biquína jwíjeéh jumnit yeeb pébhna juibínit, yeebdíh dawá wutatdih ít jepahat tútup wut jī. Pánih wutnit, yeebdíh ít tac buugánap wut jī. Obohjeéhtih, jwiítboó queétdih jwí wahcah yuhna, queétjeh bejnit, yeebdíh páant ít wutup taga. ²⁵ Pánihna, jwiít nihat bíic yoobó ñi pebhna wahní pínahdih jwí ñíwip be. Páant jwí ñíonitdih jwí oini Pablo Bernabéjeéh jwí wahbipna caá. ²⁶ Pablowã jwí Maáh Jesucristoíh túini doonádih úmcanjeh í bohénachah, dawá láa bita queétdih ít puñup wut jī. ‘Í mao yohíhichah yuhna, Jesúíh túini doonádih jwí naóh cádahcan níit’, ípí níijná caá. ²⁷ Pánihna, jwí daácní núodih yeebdíh í naáwát pínah níijná, Judas, Silasjīh Pablowãjeéh ñi pebhna jwí wahna caá. ²⁸ Túini Espíritu jwiítidih ã teo wáacachah, ã jéihyatjīh nin pah jwí jenah joiná caá: Wái náah jumni wutatdih wutcan, nin pahjeh jwí níj wutbipna caá: ²⁹ ‘Nin jwííh díos caá’, níj jenah jói pāpnidih wéinit, í cádah cáagníj jeémátdih ñi jeémpca bojóo. Meépdih ñi babhca bojóo. Jōp teo maoni nuñupwãdihbut ñi jeémpca bojóo. Ñi áa nihcannitjīh ñi yéej chájca bojóo. Nin jwí wutatdih jepahna, ñi túi jumnipna caá. Páant bóojeh tigaá yeebdíh jwí wutup”, ít níj daacáp wut jī.

³⁰ Caán núodih daác péanit, Antioquía tútchina bejnitdih í wūhat túttimah, queétboó bejna, Antioquía tútchina ít juibínap wut jī. Caanná juibínit, Jesúíhwãdih míic wáacat túttnit, Jerusaléndih moón í daác wahní núodih ít wūhup wut jī. ³¹ Páant í wūhni núodih míic en naóhna, túinijeh í wutuchah joinít, búdí ít weñep wut jī. ³² Judas

Silasjĩh Dios naáwátdih naóh yapanit jumna, Jesúhfwādh Dios naáwátdih ĩt túi bohénap wut jĩ. Páant ĩ bohénachah joinít, Jesúhfwāboó búdí wēinit, Jesúsdi hah ĩt túi jenah joyóp wut jĩ. ³³ Judas Silasjĩh caanná maatápdih jumnitji caanjĩh moondĩh ĩ cádah jwúub jũúwúchah, “Ñi túi bejeé”, Antioquía tútchidih moón queétdih ĩt niijíp wut jĩ. Páant niijnít, Judaswādh wahnitji Jerusalén tútchidih moondĩh ĩt túyat túutap wut jĩ. Páant ĩ niiját túttimah, Judasjeh át jwúub jũúwú wut jĩ. ³⁴ Obohjeéhtih, Silasboó biĩh jwúub jenah joinít, Antioquía tútchidih át chāwáp wut jĩ. ³⁵ Pablo Bernabébut caán tútchidih ĩt chāwáp wut jĩ. Pánihna, queét, dawá bita biícđih Jesúh túini doonádh ĩt bohénap wut jĩ.

Chéneji Pablo túini doonádh naóh jibidih ā bejat

³⁶ Túttimah, Antioquía tútchidih maatápdih jumni ji Pablo Bernabédih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Chóbe, ni hat tútchinadi h moón jwĩ jwĩh naóh nitjidih jwĩ táoh en jibjĩh, páant muntih, át niijíp wut jĩ.

³⁷ Páant ā niijíchah joinít, Bernabéboó Juan Marcosdih ĩjeéh ātih ub bejĩhip wut yah jĩ. ³⁸ Caánboó ĩ jwĩh jibichah, ĩjeéh Panfilia baácna juibíniji yahna, biíc yoobó nihcan, át jwúubah jũúwú wut jĩ. Caán biíc yoobó ā nihcatdih enni ji, Pablo caandĩh chéneji át ub bejĩhcap wut jĩ.* ³⁹ Páant ā ub bejĩhca h enna, Bernabé Pablojĩh queétjeh tūbit míic niijnít, ĩt míic cádahap wut jĩ. Pánihna, Bernabéboó Chipre wūt jumni quewana Juan Marcosdih át numah chúuh bejep wut jĩ. ⁴⁰ Pabloboó Silasdi h ā chéen pínahdih ñionit, át numah bejep wut jĩ. Pánihna, ĩ bohénadi h bejat pínah játih, “Paá, queétdih en daonít, ma túi teo wáacá”, Jesúhfwā ĩt niij úúwú wut jĩ. Páant ĩ úúbát túttimah, Pablo Silasjĩh ĩt bejep wut

* 15:38 Hch 13.13

jĩ. ⁴¹ Pánih bejnit, Siria baácna Cilicia baácna bwt jwibínit, caanjĩh moón Jesúhwādh jwúb bohéna, queétdih ít túi teo wáacap wwt jĩ.

16

Timoteo Pablowājeéh ā bejat

¹ Cilicia baácmant Derbe tútchina jwibí, yap bej, Listra tútchina Pablowā ít jwibínap wwt jĩ. Caanná jwibínit, Timoteo wwt jumnidih ít jwāáap wwt jĩ. Ā ín judío wili, ā íp Griego cáac wwt jĩ. Timoteo, ā ín bícdih Jesúsdih jepahnit wwt jĩ. ² Listra tútchidih moón, Iconio tútchidih moonbwt Jesúhwā “Timoteo túi chājni caá”, ípí nijíp wwt jĩ. ³ Páant í nijíchah joinít, Pablo Timoteodih át numah bejíhip wwt jĩ. Obohjeéhtih, caán baácdih moón judíowāboó “Timoteo íp Griego cáac caá”, í nijíchah joinít, judíowā í íjcat pínah nijná, Pablo Timoteodih quehli nah yapat chóodih át bóodat túutap wwt jĩ. ⁴ Pánihna, Pablo Silasjĩh Timoteodih numah jibna, ded í jwibíni tútchidih moonđih Jerusalén tútchidih moón Jesús ā naáwát túttnit, Jesúhwādh waóhntbwt í daác wahni núojidih ít en naáwáp wwt jĩ, caandíh í jepahat pínah nijná. ⁵ Páant í naáwáchah, Jesúhwā caandíh chah ít túi jenah joyóp wwt jĩ. Pánihna, queét yeó jáap jummat pah chah ít dao béjep wwt jĩ.

Pablo Macedonia baácdih bóodih ā oo júmat

⁶ Túini Espíritu Asia baácboó queétdih Dios naáwátđih bohénadih át bejat túutcap wwt jĩ. Páant ā wahcah, queét Frigia baácdih, Galacia baácdih moonđihjeh ít bohé jibip wwt jĩ. ⁷ Pánih jib bejna, Misia baácna jwibínit, Bitinia baácna ít bejíhip wwt yuh jĩ. Obohjeéhtih, Túini Espíritu queétdih caánboó át bejat túutcap wwt jĩ. ⁸ Páant caanná ā wahcah, Misia baácdih yap bej, Troas jélitna ít dei jwibínap wwt jĩ. ⁹ Caanná dei jwibínit, ũona, Pablo nin pah át oo

júmɯɯ wɯt jĩ: Macedonia baácdih bóo ã pebh ñɯhɯchah, ãt enep wɯt jĩ. “Jwiít Macedonia baácdih moondíh ma teo wáac jũúwú”, Pablodih ãt niíj bidip wɯt jĩ. ¹⁰ Pánih oo júmniiji jáanit, jwíih bií déedih ámoh péa, Macedonia baácna jwĩ bejep jĩ. “Dios caán baácna áih túini doonádih jwiít dih naáwát túutna caá ã chãjap”, jwĩ niíj jéihyep jĩ. Weém Lucasɯt ijeéh wã bejep jĩ.

Pablowã Silas biícdih Filipos tútchiboó i jumat

¹¹ Troas tútchimant Macedonia baácna bejat túut ni-ijná, jélitna dei jwiibínit, johlitjĩh bejni búdí jááj chóodih waadní, Samotracia wũt jumni quewadih jwĩ chúuh jwiibínap jĩ. Biíh yeó jáap Neápolis tútchina jwĩ chúuh jwiibínap jĩ. ¹² Pánih jwiibí, caán tútchidih yap bejnit, Filipos tútchina jwĩ jwiibínap jĩ. Caán tútchi Roma tútchidih moón i jwĩ jumni tútchi, Macedonia baácboó jwíih jumni tútchi tajĩ. Oboh jumni tútchi ãt nihcap tajĩ. Caanná maatápdih jwĩ jumɯɯ jĩ. ¹³ Judíowáih chooát yeó jáapdih caán tútchimant bac bejnit, mɯj jwéejna jwĩ jwiibínap jĩ. Caanjĩh Diosdih wúbát túut niijná, judíowã ipí míic wáacap tajĩ. Caanjĩh jwiibí chúudnit, wáac jwinít yaáhdih Jesúih túini doonádih jwĩ naáwáp jĩ. ¹⁴ Biíc wili jwiít dih joinih, Tiatira tútchidih bóli Lidia wũt jumnih mi jumɯɯ jĩ. Caánt búdí jíib jumni yéguehdih jíib chãjnih, judío wili nihcan yuhna, Diosdih túi wéinih mi jumɯɯ yuh jĩ. Obohjeéhtih Jesúih doonádih mit joi jwúhcap tajĩ. Pánihna, Pablo Jesúih doonádih ã naáwáchah, túi jepahíhdih Dios caántdih ãt wũhɯɯ tajĩ. ¹⁵ Páant mi jepahachah, caántdih miíh mɯudíh moón biícdih Pablowã i daabánap jĩ. Daabá péanachah, nin pah jwiít dih mi niijp jĩ:

—‘Caántboó Jesús dih túi jepahnih caá’, niíj jenah joiná, wãjeéh jũóhnit, wíih mɯúboó ñi chão jwúhɯú, jwiít dih mi

niijíp jĩ.

Páant mi niijíchah joinít, miíh mũná jwĩ chāwáp jĩ.

Pablowādh nemat mũboó ĩ nemat

¹⁶ Biíh yeó jáapdih Diosdih mũbát pebhboojéh mũntih jwĩ jwũab bejehah, nemép mũnnih jwiít dih mi jwāáap jĩ. Caánt teo wũhnh jũmna, “Meemdíh nin pah ã yapbipna caá”, cáacwādh niíj naóhna, mi maátadih búdí mit jíib teo wũhũp tajĩ. ¹⁷ Pánihna, jwiít Pablo bíicdih jwĩ bejehah, nin pah mi niíj ñaác ñũn péenap jĩ:

—Nit Dios chah wēpnidih teo wũhnh caá. Jwiít iiguípna jwĩ bejat déedih ded pah Dios jwiít dih ã túi mũbat pínahdih ĩ naóhna caá, mi niíj ñaác péenap jĩ.

¹⁸ Maatápdih caandíh páant mi niíj tac bũugá péena, Pablodih ã túi naáwát dée mi bojcap jĩ. Páant mi niíj ñaacáchah joí chũnít, Pablo tac pũud ennit, nemépdih nin pah ã niíj jũihũp jĩ:

—Jesucristo ã wēpatjĩh meemdíh wā wũtna caá. Caánt-dih cádahnit, ma bac bejeé, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, nemép át bac bejep tajĩ.

¹⁹ Páant ã bacat túttimah, caánt mi jíib teo wũhat ã bũudúchah ennit, mi maátaboó búdí íjnit, Pablo, Silasdi-hbũt ĩ tewep jĩ. Teonit, caán tútchi tac yoóbó jũhna ĩ mũ bejep jĩ. ²⁰ Pánih mũ jũibínit, peéh chājat túutnit pebhna jwejnít, nin pah ĩ niíj naóh yacap jĩ:

—Nit judíowā jwíih tútchidih moondíh tac bũugánadih ĩt jũwúp taga. ²¹ Queét jwĩ nũowā ĩ wũtatdih cádahat túutnit, biíh wũtatdih naóhna caá ĩ chājap. Jwiít Roma tútchidih moón maáhdih jepahnit mũmna, nit ĩ naáwát-boodíh jwĩ jéih jepahcan caá, ĩ niijíp jĩ.

²² Páant ĩ niijíchah joinít, dawá Pablowādh ĩ íjip jĩ. Pánihna, peéh chājat túutnitboó Pablowāh yégueh chóodih yeo wáyat túutnit, máa nahnajĩh queédih ĩ

puñat túutup jĩ. ²³ Páant queétdih ĩ pñi péanachah, nemat muúboó ĩ nemat túutup jĩ. ĩ nemat túttimah, nemat muúboó en daonídih ĩ túi en dawát túutup jĩ. ²⁴ Páant ĩ wutuchah, caán muúdh en daoníboó péeni tólihna queétdih át nemep wut jĩ. Pánih nemnit, máa naanájih ĩh wúunadih át nah chéwep wut jĩ.

²⁵ Chei tac yoób Pablo Silasjih Diosdih úbhñit, ĩt wēi ewep wut jĩ. Páant ĩ wēi ewechah, bita nemat muúboó jumnitbut ĩt joyóp wut jĩ. ²⁶ Páant ĩ wēi ewechahjeh, caán muú tubit méménachah, nihat jēcna át waát beed béjep wut jĩ. Nemat muúboó jumnitdih ĩ chéwatji tōpnabut át jwáat beed béjep wut jĩ. ²⁷ Páant ā yapachah ennit, queétdih wapniboó “Nin nemat muúboó jumnit inát jweiná caá. ĩ jweyéchah, wā maáta weemdih ĩ peéh maobipna caá”, át niij jengah joyóp wut jĩ. Páant niij jengah joinít, áih íbat naadih jwáat wáinit, át míc jwáaguhip wut yuh jĩ. ²⁸ Obohjeéhtih, ā míc jwáaguhiphichah ennit, Pabloboó caandih nin pah át niij ñaac ejep wut jĩ:

—Meemjéh ma míc jwáagca bojoó. Jwiít nihat jwĩ jumna caá, át niijp wut jĩ.

²⁹ Páant ā niijchah joinít, queétdih wapniboó “Jí jūwá, jí jūwá”, át niij ejep wut jĩ. Queét pebhna ñáo ñah bej, méménit, Pablo Silas ĩh jítcha pebh át páah yoh ñajap wut jĩ. ³⁰ Pánihna, queétdih ub bac bejnit, nin pah át niij úbh joyóp wut jĩ:

—¿Jesúh jumihna, ded pah tigaá wā chājbi? queétdih át niijp wut jĩ.

³¹ —Jwĩ Maáh Jesúsdi tui jengah joinít, ma jepahaá. Ma déewābut caandih ĩ jepaha naáh. Páant ñi jepachah, yeéb iiguipna bejnit déejidih Diosboó ā tui úbbipna caá, Pablowā caandih ĩt niijp wut jĩ.

³²⁻³³ Chei tac yoobjéh Pablowā Jesúh t́ini doonádih ĩ naóh péanachah, queétdih wapni áih m̄uná át n̄mah bejep w̄t j̄i. Caanná n̄mah j̄uibínit, ĩ puñatji yahwít-nadiah át chocop w̄t j̄i. Ā choc péaat túttimah, Jesúsdi h caán ā déewā bíicdi h ĩ jepahachah, queétdih Pablowā ĩt daabánap w̄t j̄i. ³⁴ ĩ daabáát túttimah, queétdih wapniji Pablowádi h jeémát át w̄h̄ap w̄t j̄i. Pánihna, caán ā déewā bíicdi h Jesúsdi h jepahnit, búdí ĩt weñep w̄t j̄i.

³⁵ Baabáchah, tútchidi h moón maátaboó Pablowádi h ĩ watat pínah niijná, soldadowádi h nemat m̄uná ĩt wahap w̄t j̄i. ³⁶ Páant ĩ bacaat tútatdi h joinít, Pablowádi h wapniji queétdih nin pah át niijíp w̄t j̄i:

—Maáta yeebdí h ĩt bacaat tútup w̄t be. Pánihna, úmcanjeh, ñi bac bejeé, át niijíp w̄t j̄i.

³⁷ Páant ā bacaíhatdi h joinít, Pabloboó soldadowádi h nin pah át niij naáwáp w̄t j̄i:

—Jwiít jwí yéej chājcan be. Jwiít di h naóh yacnit ĩ niiját pah bíih niij naóhni ā wihcah yuhna, ñi peéh chājachah, yoobópdi h nihcan be. Obohjeéhtih, jwiít Roma baácdi h moón jwí jumuchah yuhna, jwiít di h queét maátaboó cáacwā ĩ enepdi h ĩ puñat tútup be. Pūi péanit, nemat m̄úboó ĩ nemep be. Pánihna, jwiít di h ĩ yéej chājatjidi h tíicnit, ¿b̄u cáacwā ĩ encah niít, ĩ bacaíhip? Queét maátajeh tih jwiít di h bacanadi h ĩ jūúwú naáh, át niijíp w̄t j̄i.

³⁸ Páant ā niijíchah joinít, soldadowáboó maátadi h naáwádi h ĩt bejep w̄t j̄i. Pablo Silasj̄ih Roma baácdi h moón ĩ jumatdi h jéihna, maátaboó queétdih ĩ puñatji peéh chājat pínahdi h ĩt úm̄ap w̄t j̄i. ³⁹ Pánihna, queét Pablowā pebh j̄uibínit, nin pah ĩt niijíp w̄t j̄i: “Yeebdí h jwí yéej chājap be. Chéneji páant jwí jwúub chājcan niít”, ĩt niijíp w̄t j̄i. Páant niij péa, queétdih n̄mah bac bejnit,

maáta íih tútchimant ít bejat tútutap wut jĩ. ⁴⁰ Páant í niijíchah joinít, Pablo Silasjĩh nemat muumánt bac bejnit, Lidiaíh munná ít bejep tajĩ. Caanná juibínit, Jesúíhwā bíicdih í míic wáacap jĩ. Pánih míic wáacnit, “Jesúsdih péena, ñi cádahca bojoó”, queétdih í niij wēp naáwáp jĩ. Páant niij péanit, Pablo Silasjĩh Filipos tútchimant í bejep jĩ.

17

Tesalónica tútchidih moón Jesúíhwādhíh í íijat

¹ Pánih Filipos tútchimant bejnit, Anfípolis tútchidih yap bej, Apolonia tútchidihbut yap bej, Tesalónica tútchina queét ít juibínap wut jĩ. Caanjĩh judíowā í míic wáacat muú át jumap wut jĩ. ² Pánihna, judíowāíh chooát yeó jáap jumap pah ípí bejat dée pah Pablowā judíowā í míic wáacat munná ít bejep wut jĩ. Caanná juibínit, tres semanas chooát yeó jáap jumap pah Dios naáwátdih caanjĩh moondíh Pablo át bohénap wut jĩ. ³ Pánih bohéna, nin pah āpí niij naáwáp wut jĩ:

—Jwiít judíowā, jwĩ páini, Dios ā wahní Cristo yeejép ā yapat pínah, ā wunat pínah, ā jwúub boo pud jūúwát pínahdhbut jon játih moón Dios naáwátdih naóh yapanit ít daacáp tajĩ. Wā naóhni Jesúsboó Dios ā wahní Cristo ā jumna caá. Caán caá jwĩ páini, át niijíp wut jĩ.

⁴ Páant ā niijíchah joinít, biquína caanjĩh moón judíowā, dawá Griegowā Diosdhíeh wēnit, caán tútchidih moón maáta yaádhbut caandíh joinít, “Yoobópdih tigaá”, ít niijíp wut jĩ. Páant niijnít, Pablowādhíh ít péenap wut jĩ. ⁵ Obohjeéhtih, judíowā maátaboó íjeéh péenachah ennit, búdí ít íjip wut jĩ. Pánih íjina, dawá yeejépwādhíh bid bojnit, nin pah ít niiját tútutap wut jĩ: “ ‘Nit yeejép chājna caá í chājap’, ñi niij

ñaacá”, queédih it níj jac wutur wut jī. Páant ī níj ñaacáchah joinít, caán tútchidih moonbút Pablowādh it íjip wut jī. Pánihna, judíowā ī maáta Jasón wūt jumniíh munná juibínit, cáacwādh wūhíhna, Pablowādh it bidip wut jī. ⁶ Obohjeéhtih, queédih bid juicán, Jasónboodíh, bita Jesúhwādhbut it teo wái bac bejep wut jī. Pánih teo wái bac bejnit, tútchidih moón maáta pebhna ub juibínit, nin pah it níj naóh yacap wut jī:

—Pablowā nihat baácdih moondíh it tac buugánap wut be. Pánihna, buu jwíh tútchidihbut tac buugánadh ī juná caá. ⁷ Nin Jasón queédih áih munná át waadát tútur wut jī. Queét Roma tútchidih bóo jwí maáh César ā wutatdh yap yohnit, ‘Bíih maáh, Jesús caá ā wūt’, niijnít, jwí maáh ā wutatdh jwiítdihbut ī yap yohat túutna caá, it níj naóh yacap wut jī.

⁸ Páant ī níj naóh yacachah joinít, nihat cáacwā ī maáta bícdih tūbit it íjip wut jī. ⁹ Obohjeéhtih, queédih ī nemcat pínah niijná, Jasón, ājeéh jumnitbut caán tútchidih moón maátadh dinero it wūhup wut jī.

Pablo Silasjīh Berea tútchina ī juibíát

¹⁰ Caan chéijeh waícanjeh Berea tútchina Jesúhwā Pablowādh it wahap wut jī. Caanná juibínitji judíowā ī míic wáacat munná it waadáp wut jī. ¹¹ Tesalónica tútchidih moón ī jenah joyátjidih Berea tútchidih moónboó Jesúh doonádh chah túi joinít it jumur wut jī. Pánihna, Jesúh túini doonádh ī joyát túttimah, “¿Yoobópdih níit?” níj jéihíhna, yeó jáap jummat pah jon játih moón Dios naawátdih ī daacátjidih ennit, it míic bohénap wut jī. ¹² Pánih bohéna, judíowā, Griegowā neoná, maáta yaádh bícdih, dawá Jesúsdh it jepahap wut jī. ¹³ Obohjeéhtih, Pablo Berea tútchidih moondíhbut Dios naawátdih ā bohéat doonádh joinít, Tesalónica tútchidih moón judíowā ī

maáta caanná ãt ñũũn béjep wut jĩ. Caanná ñũũn juibínit, Berea tútchidih moondíh tac buugána, ã yee naáwáchah joinít, Pablowādih ãt íijip wut jĩ. ¹⁴ Páant ã íijichah ennit, Pablodih búdí mũj jélitna waícanjeh Jesúihwã ãt numah dei bejep wut jĩ. Obohjeéhtih Silas Timoteojĩh Berea tútchidih ãt chãwáp wut jĩ. ¹⁵ Pánihna, caán jélitmant Pablodih Atenas tútchina búdí jãáj chóojĩh ãt numah cháuh bejep wut jĩ. Pánih cháuh juibínitji, Berea tútchi-boó ãt jwúub aab béjep wut jĩ, páant mũntih. “Waícanjeh bejnit, Pablodih ñi pej jum bí”, Silas Timoteodihbut ãt niijíp wut jĩ. Páant Pablo queétdih ãt niiját tãutap wut jĩ.

Pablo Atenas tútchidih ã jummat

¹⁶ Pablo Atenas tútchina juibínit, Silas Timoteodihbut ãt páñap wut jĩ. Pánih páina, caán tútchidih ãt táoh jib bejep wut jĩ. Pánih táoh jib bejna, caán tútchidih moón ã pãp cáagnitdih “Jwíh dios caá”, ã niijíchah jéihnit, dawá ã jummatdih enna, Pablo tãbit ãt jíghap wut jĩ. ¹⁷ Pánih jíghanit, judíowã ã míc wáacat mũuná waadnit, judíowã, judíowã nihcannit yãhna, Diosdih wēnitjĩhbut ãt míc wéhenap wut jĩ. Yeó jáap jummat pah Pablo caán tútchi tac yoóbó juúhna en jibnitjĩhbut ãt míc wéhenap wut jĩ. ¹⁸ Biquína Epicureowã ã jenah joyátdih bohénit, bita Estoicowã ã jenah joyátdih bohénitbut Pabljĩh ãt míc wéhenap wut jĩ.

—¿Nin wéheat beedcãnni ded pah tigaá ã niij wéhe? queét ãt míc niijíp wut jĩ.

Pánihna, Pablo ded pah Jesús ã jummatjidih, ã boo pud juúwátjidihbut ã naáwáchah joinít,

—Caánboó bíh diosnadih naóhna caá ã chãjap, ãt niijíp wut jĩ.

¹⁹ Túttimah, queét ĩpí míc wáac juibí wéhenapboó, Areópago wūt jumapna Pablodih ĩt namah bejep wūt jĩ.

—Ma jáap bohéatdih jwĩ jéihíhna caá. ²⁰ Jwĩ joíca naáh doonádih ma naawáchah, jwĩ joíhna caá, queét Pablodih ĩt niijíp wūt jĩ. ²¹ Nihat Atenas tútchidih moón, biíh baácmant jũóhñit caán tútchidih jumnitbut, yeó jáap jummat pah jáap bohéatdih ĩpí míc wéheíhip wūt jĩ. Pánih jéihíhñit jumna, Pablo ã naawátidibut ĩt joíhip wūt jĩ.

²² Pánihna, Pablo Areópago wūt jumapboó ñah ñuhñit, caánboó wáac juibínitdih nin pah át niij naawáp wūt jĩ:

“Atenas tútchidih moón, dawá pāpnitdih yeéb búdí wēinit, ñi wúbátidih wā jéihna caá. ²³ Nin ñíh tútchidih dawá ñi pāp cáag wēinitdih wā táoh enep be. Pánih en jibna, yeéb ñi wēinit cātíh, bícdih nin pah ñi niij daacátjidibut wā enep be. “WŪT JWĪ JÉIHCA NAÁH DIOS CAÁ”, ñit niij daacáp tabe. Yeéb caandíh jéihcan yuhna, caandíh ñi wēina caá. Pánihna, caán ñi jéihca naáhdih yeebdíh naawát túut caá wā chājap.

²⁴ “Caán Dios nihat baácdih chāj, nihat baácboó jumnidibut át chājap tajĩ. Pánihna, nihat jeáboó jumnit, baácboó jumnitbut ĩ maáh caá. Cáacwā ĩ chājñi muudíh jumni nihcan caá. ²⁵ Caán jwiítidih báadhdat túutni, caolih wáyat túutni, nihat biíh pah bóo chāj wūhni jumna, jwiít jwĩ teo wáacatdih ã náahcan caá. Caán moh yéejni nihcan caá.*

²⁶ “Newé pínahdih caán Dios át jwíh chājap wūt jĩ. Caanjíh nihat baácdih moondíhbut át chājap wūt jĩ. Pánihna, nihat baácboó jwiítidih át jwejep wūt jĩ. ‘Nin pah bólih maatápdih ã báadh jwuhbipna caá’, jwiítidih Dios át niij jenah joyóp wūt jĩ. ²⁷ ‘Queét weemdíh bidnit, ĩ

* 17:25 1R 8.27; Is 42.5; Hch 8.47

jwāāhbipna caá', Dios āt niíj jenah joyóp wut jī. Obohjeéhtih, Dios yuúr ā jumcan caá. Jwījeéh tigaá ā jumur.
²⁸ Nin pah bíih āt niíj daacáp tajī: 'Caandíh míic wéhenit pínah jwiít dih āt chājap wut jī. Pánihna, jwījeéh āpí jumna caá', it niíj daacáp tajī. Jon jātih moón ñi déewābut 'Jwiít Dios weh caá', it niíj daacáp tajī. ²⁹ Pánihna, 'Jwiít Dios weh caá', niíj náhnina, oro, plata, jeejīh yeéb ñi jenah joyátjeh ñi chājnidih 'Jwīih dios caá', niíj jenah joyátdih ñi cádahaá. ³⁰ Jon jātih moón Diosdih jéihcannit jum jwuhna, ī yéej chājachah yuhna, Dios āt peéh chāj jwuhcap wut jī. Obohjeéhtih, buu láa nihat baácdih moón ī yéej chājatdih āt cádahat túutur wut jī. ³¹ Túttimah, Dios ā jenahni yeó jáapdih nihat baácdih moón túinitdih, yeejépwādhbut ded pah ī chājatji jíib ā jíib chāj bipna caá. Pánih chājni pínahdih Jesús dih Dios nin baácboó āt wahap wut jī. Jesús wunnidih yuhna, āt jwúub booanap tajī. Pánih booana, 'Ded pah cáacwā ī chājatji jíib nin wā booani ā túi jíib chāj bipna caá', Dios cáacwādh āt niíj jéihyanap wut jī", Pablo Atenas tútchidih moondíh āt niijíp wut jī.*

³² Páant cáacwā ī boo pud jūúwátjidih ā wéhenachah joinít, biquína Pablodih it deoh naáwáp wut jī. Obohjeéhtih, bitaboó nin pah it niijíp wut jī:

—Chéneji caandíh ma naáwáchah, jwī jwúub joífhna caá, it niijíp wut jī.

³³ Páant ī niiját túttimah, ī míic wáacpman Pablo āt bejah bojop wut jī. ³⁴ Daocánnit Jesús dih jáap jepahnit, caán bíicdih it péenap wut jī. Bíic newé, Dionisio wūt jumni, Areópagodih maátajeéh jumni, Jesús dih āt jepahap wut jī. Bíic wili Dámaris wūt jumnih, bitabut Jesús dih it jepahap wut jī.

* 17:31 Sal 9.8

18

Pablo Corinto tútchiboó ã jumat

¹ Túttimah, Pablo Atenas tútchiboó jumniiji Corinto wūt jumni tútchina ãt bejep wut jĩ. ² Caanná juibínit, judío cáac Aquila wūt jumnidih ãt jwááap wut jĩ. Roma tútchidih moón ĩ maáh Claudio Roma tútchiboó jumnit judíowādih ã bejat tútuchah, Aquilaboó yad Priscilajĩh bejnit, Corinto tútchina játih ĩtát juibínap wut jĩ. Aquila Ponto wūt jumni baácdih bóo wut jĩ. Pánihna, queét Corinto tútchidih ĩ jumuchah, Pablo queét pebhna enedih juibínit, ĩjeéh ãt chāwáp wut jĩ. ³ Aquilawā nuñúpwā chóojĩh mūdĩh teo jíib chāj wūhñit ĩt jumap wut jĩ. Pablobut caán déedih teoni jumna, ĩjeéh ãt tewep wut jĩ. ⁴ Pablo chooát yeó jáap jumap pah, judíowā ĩ míic wáacat muná juibínit, queét Jesúsdiħ ĩ jepahat pínah niijná, judíowā, judíowā nihcannitdihbut Dios naáwátdih ãt naáwáp wut jĩ.

⁵ Silas Timoteojĩh Macedonia baácmant Corinto tútchina ĩ juibínachah, Pablo yeó jáap jumap pah judíowādih Dios naáwátdih ãt naáwáp wut jĩ. “Jesús caá jwiít judíowā jwĩ páini, Dios ã wahni”, ãpĩ niijíp wut jĩ. ⁶ Páant ã niij bohénachah, judíowā caandĩh ĩt joíhcap wut jĩ. Pánih joíhcan yap yohñit, caandĩh ĩt jūihñap wut jĩ. Páant ĩ joíhcatdih enna, queétdih ã cádahatdih jūutna, Pablo áih jih bóo yégueh chóodih too dugñit, ãt ñéenc mao jéenanap wut jĩ. Pánih chājñit, queétdih nin pah ãt niij jūihñap wut jĩ:

—Yeéb ñi yap yohatji jíib iiguípna ñi bejbipna caá. Pánihna, buu judíowā nihcannitdih Jesúsdiħ doonádiħ naáwátdih wā bejbipna caá, ãt niijíp wut jĩ.

⁷ Páant niij péanit, judíowā ĩ míic wáacat munánt bac bejnit, Tito Justo wūt jumniĩh muná ãt waád juibínap

wut jĩ. Caán judío nihcan yuhna, Dios yoobátdih wēini wut jĩ. Áih muú judíowā ĩ míic wáacat muu pébh át jumup wut jĩ. ⁸ Crispo wūt jumni, judíowā ĩ míic wáacat muudíh bóo maáhji, ájeéh bóli, ā wehbut, Jesúsdiĥ ĩt jepahap wut jĩ. Pániĥna, dawá Corinto tútchidiĥ moón Pablo ā naáwátđiĥ joinít, Jesúsdiĥ ĩ jepahachah, ĩpí daabánap wut jĩ. ⁹⁻¹⁰ Biíc chei ũocanjeh, Pablo oo júmat déedih ā enechah, Jesús caandíĥ jígoĥnit, nin pah át niíj naáwáp wut jĩ. **“Majeéh wā jumna caá. Nin tútchidiĥ moón dawá wíihwā ĩ jumna caá. Pániĥna, bita meemdíĥ yeejép ĩ chájíĥichah yuhna, ũumcanejeh, wā naáwátđiĥ ma naóĥ cádahca bojoó. Páantjeh ma jumah bojca bojoó”,** át niijíp wut jĩ. ¹¹ Páant ā niijíĥchah joinít, biíc jópchi túi beéd, biíĥ jópchi tac yoób caanjíĥ moondíĥ Dios naáwátđiĥ Pablo át naóĥ jumup wut jĩ.

¹² Caán tútchidiĥ Pablo ĩjeéh ā jum jwuhuchah, Galión wūt jumni, Acaya baácđiĥ moón maáh át jumup wut jĩ. Pániĥna, caán láa judíowā ĩ maáta nihát biíc yoobó jenah joinít, Pablodiĥ naóĥ yacát túut niijná, Galión pebhna caandíĥ ĩt ub juibínap wut jĩ. ¹³ Pániĥ ub juibínit, Galióndiĥ nin pah ĩt niíj yee naóĥ yacap wut jĩ:

—Ninboó cáacwā ded pah Diosdiĥ ĩ weñat pínahdiĥ bohéna, Moisés ā wutatjiboodíĥ ā jepahat túutcan caá, ĩt niijíp wut jĩ.

¹⁴ Páant ĩ niíj yee naáwáchah joinít, Pablo ā naáwíĥichahjeh, Galiónboó judíowāđiĥ nin pah át niíj jepahap wut jĩ:

—Nin jwiít Roma baácđiĥ moón jwí maáta ĩ wutatđiĥ yap yohni ā jumuchah nihna, yeebđíĥ wāta jepah tagaá. ¹⁵ Obohjeéhtih, yeéb judíowā ñi wutatboodíĥ caán yap yohni ā jumuchah, ñííĥ pínahjeh caá. Caandíĥ wā jéiĥcan caá, át niijíp wut jĩ.

¹⁶ Páant niijnít, queét naóh yacnitdih áih tólihmant át bacanap wut jī. ¹⁷ Páant ā bacanachah, Sóstenes, judíowā ī míic wáacat mūudíh bóo maáhdih teonit, Galión ā enepdih caandíh ít puñup wut jī. Páant ī puñuchah enna yuhna, Galión át enah bojop wut jī.

Pablo Antioquía tútchina ā jwúub bejat

¹⁸ Páant ī niij naóh yacat túttimah, Pablo Corinto tútchiboó maatápdih jumnji “Wā bejna caá”, niijnít, Jesúsíhwādih át cádah bejep wut jī. Páant niij péa bejna, Aquila Priscilajīh Siria baácna chúuh bejat túut niijná, Cencrea wūt jumni jélitdih ít púud dei bejep wut jī. Pánihna, jāáj chóodih ī waadát pínah játih, judíowā ípí chājat pah, Pablo Diosdih ā naáwátjidih péanit, át jwúub waó bojat túutup wut jī.* ¹⁹ Pánih boja péanit, queét Éfeso tútchina ít chúuh bejep wut jī. Caanná chúuh juibínit, Aquila Prisciladihbūt Pablo át cádahap wut jī. Pánih cádahnit, judíowā ī míic wáacat mūuná át bejep wut jī. Caanná juibínit, míic wáacnit judíowājīh ded pah Jesús ā jummatdih át míic wéhenap wut jī. ²⁰ Páant ī míic wéheat túttimah, caandíh íjeéh ít chāwát túutup wut yuh jī. Obohjeéhtih, “Ñijeéh wā jéih chāocán caá. ²¹ Dios ā náahachah, wā jwúub jūóhbiipna caá”, queétdih Pablo át niijp wut jī.

Páant niij péanit, Éfeso tútchimant át chúuh bejep wut jī. ²² Pánihna, Cesarea tútchina chúuh juibí, aab béj, Jerusalén tútchina át aab juibínap wut jī. Caanná aab juibínit, caanjīh moón Jesúsíhwā míic wáacnitdih ded pah ā chājatjidih naóhnitjeh, Antioquía tútchina át yap bejep wut jī.

²³ Pánihna, maatápdih caanjīh jumnji Galacia baácdih, Frigia baácdih át jwúub jib bejep wut jī, páant muntih.

* 18:18 Nm 6.18

Caán baácnadih moón Jesúh wãdih ã jwúub bohénachah, chah Jesúsdi h ït túi jenah joyóp wut jï.

Apolos Éfeso tútchidih moondíh Dios naáwát dih ã bohéát

²⁴ Pablo Galacia baácdih, Frigia baácdihbut ã bohé jibichah, Apolos wút jum niboó, judío cáac Alejandría tútchidih bóo, Éfeso tútchina át juibínap wut jï. Caán Apolos túi naóhni jumna, Dios naáwát dih jon játih moón ï daacátjidih túi jéih nibut át jumup wut jï. ²⁵ Bífih caandíh Jesúh túini doonádihbut át bohénap wut jï. Pánihna, búdí weñatjìh caán doonádih át túi bohénap wut yuh jï. Obohjeéhtih, Juanji ã daabáát dihjeh át jéihyep wut jï. ²⁶ Judíowã ï míc wáacat munná Apolos umcanjeh, queétdih át bohé jwíhip wut yuh jï. Obohjeéhtih, ã túi jéih beedácah enna, caandíh bohéát túut niijná, Priscila, Aquilajìh Apolosdih íih munná ït numah bejep wut jï. ²⁷ Páant ï túi bohéát túttimah, “Acaya baácna bejat túut”, Apolos ã niijíchah joinít, Jesúh wã caandíh “Ma túi bejeé”, niijnít, ï daácní nódihbut ït wuhup wut jï, Acaya baácdih moón Jesúh wã caandíh ï túi wéi jwááat pínah niijná. Pánihna, Apolos caanná juibínit, caán baácdih moón Dios ã oyatjìh Jesúsdi h jepahnitjidih át bohé teo wáacap wut jï. ²⁸ Caán tútchidih moón judíowãdih nin pah apí níj naáwáp wut jï: “Jesús tigaá Dios ã wahni, jwiít jwípí páini”, cáacwã ï enepdih át niijíp wut jï. Pánihna, Dios naáwát dih jon játih ï daacátjidih ã túi naáwáchah joinít, “Yoobóp dih nihcan caá”, ït jéih niijcáp wut jï. Pánih naóhna, Jesúh wãdih Apolos chah át jwúub teo wáacap wut jï.

19

Pablo Éfeso tútchina ã bejat

¹ Corinto tútchidih Apolos ã jumuchah, Pablooó Frigia baácdih jumnji jeé yoób púud dei bej, Éfeso tútchina át juibínap wut jī. Caanná juibínit, biquína ã jéih jwuhcannit Jesúhwādh át jwāáap wut jī. ² Queédih jwāáhnit, nin pah át niij úbh joyóp wut jī:

—¿Jesúsdih ñi jáap jepahachah, Túini Espiritu yeebdíh ã waadníť jī? át niijíp wut jī.

—Túini Espiritu ã jumatdih jwiťdih ĩ naóhcan jī, ĩť niij jepahap wut jī.

³ —¿Túini doonádih yeéb ñi jepahachah, ded pah tíť yeebdíh ĩ nih chāj daabá? Pablo queédih át niij úbh joyóp wut jī.

—Juan Daabáni ã naáwátđih ĩ jepahachah, ã daabáátđi pah jwiťdih ĩ daabánap jī, ĩť niij jepahap wut jī.

⁴ —Cáacwā ĩ yéejatđih ĩ yohochah ennit, queédih Juan át daabánap wut jī. Pánih daabána, ĩ yéejat yohat júutna ĩ chājap wut jī. Obohjeéťh, Juan cáacwāđih nin pah ápi niij naáwáp wut jī. ‘Wā túťtimah jūóhndih ñi túi jepahaá’, át niijíp wut jī. Páant niijná, Jesúsdih niijná át chājap wut jī, Pablo át niij naáwáp wut jī.*

⁵ Páant ã niijíchah joinít, Jesús ã wēpatđih queét ĩť daabáát túutap wut jī. ⁶ Pánih daabánitđih Pablo ã teo jáha úbúchah, Túini Espiritu queédih át waadáp wut jī. Páant ã waadáchah, mácah wéheatđih Diosđih wēi naóhñit, ã naáwátđihbut ĩť naóh yapanap wut jī. ⁷ Queét nihat doce neoná ĩť jumap wut jī.

⁸ Queédih naáwát túťtimah, Pablo judíowā ĩ míic wáacat muná waadníť, át bohénap wut jī. Biíc peihcanni

* 19:4 Mt 3.11; Mr 1.4,7-8; Lc 3.4,16; Jn 1.26-27

widh pohba Éfeso tútchiboó chooát yeó jáap jummat pah umcanjeh, Dios maáh ã jummatdih naóhna át chãjap wut jĩ. Páant ã naáwáchah joinít, “Ã naáwát yoobópdi h caá”, it míic niijíp wut jĩ. ⁹ Obohjeéhtih, bitaboó joíhcan, cáacwã ĩ enechah, Jesúh doonádih it yéej naáwáp wut jĩ. Páant ĩ yéej naáwáchah joinít, judíowã ĩ míic wáacat mummánt Pablooó Jesúh wãdih numah bac bejnit, Tirano wüt jumni h munná it bejap wut jĩ. Pánihna, caán muidh yeó jáap jummat pah Jesúh doonádih apí bohénap wut jĩ. ¹⁰ Chéne jópchi caanjĩh át bohénap wut jĩ. Páant ã bohénachah, ni hat Asia baácdih moón judíowã, judíowã nihcannitbut jwĩ Maáh Jesúh túini doonádih it joyóp wut jĩ. ¹¹ Dios ã wēpatjĩh jwiít cáacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih chãjnit, Pablo dawá láa wunnitdih át booa jútup wut jĩ. ¹² Dios ã wēpat caandih búdí ã jumuchah, áih bácahdih cáacwã ĩ chũúani chónadih ub bejnit, wunnitdih ĩ cáagachah, ĩpĩ boonap wut jĩ. Ded nemép jumnidih caán chóojĩh ĩ cáagachah, nemépwãboó ĩpĩ bac bejap wut jĩ.

¹³ Obohjeéhtih, bita judíowã jióhnitboó jibnit, nemépwãdih ĩpĩ bacanap wut jĩ. Pánihna, Pablo ded pah ã chãjatdih ennitji nemépwãdih baca hna, nin pah ĩtih niij wutup wut yuh jĩ: “Pablo ã bohéni Jesús ã wēpatjĩh yeebdih jwĩ wutna caá. Ñi bac bejeé nin newémant”, ĩpĩ niijíp wut jĩ.

¹⁴ Esceva wüt jumni, siete ã wehboó páant it chãjap wut jĩ. ĩ ĩp judíowã sacerdotewã ĩ maátajeéh jumni át jumup wut jĩ. ¹⁵ Pánihna, ã weh nemépdih ĩ bacaat déedih, nemépboó nin pah queédih át niijíp wut jĩ: “Jesúsdih wã jéihna caá. Pablodihbut wã jéihna caá. Obohjeéhtih, yeébbodih wã jéihcan caá”, át niijíp wut jĩ.

¹⁶ Páant niijnítjeh, nemép jumni boó ñaap jũóhnit,

queétdih át teo puñup wut jĩ. Páant ã puñuchah, yégueh wihcannit, yahwítna jumnit, caán muumánt queét ít ñáo bac peét bejep wut jĩ. ¹⁷ Páant ĩ yapachah, nihat Éfeso tútchidih moón, judíowã, judíowã nihcannitbut caán doonádih joinít, búdí ít úumup wut jĩ. “Jesús ã wēpat búdí caá”, nihat cáacwã ít míic niijíp wut jĩ.

¹⁸ Dawá Jesúsdih jepahnitji, nihat cáacwã ĩ enechah, ĩ yéej chājatjidih Diosdih ít naáwáp wut jĩ. ¹⁹ Queét cātíh dawá jióhñit ít jumup wut jĩ. Pánihna, jióhna ĩ enat papélah quiítnejidih caanná ub jüóhñit, cáacwã ĩ enechah, ít cáo yohop wut jĩ. Caán quiítnejaji ã jíib jumadidih ĩ jenah enechah, cincuenta mil yeó jáapna tewat jíib pah bóo át jíib jumup wut jĩ. ²⁰ Páant ĩ chājat doonádih joinít, chah dawá Jesúh doonádih jepahnit, ít túi túut nuumúp wut jĩ.

²¹ Túttimah, Pablo nin pah át niij jenah joyóp wut yuh jĩ: “Macedonia baácna juibí yap bej, Acaya baácna juibínit, Jerusalén tútchina wã jwúub bejbipna caá. Caanná juibíniji Roma tútchina enedih wã bejbipna caá”, át niij jenah joyóp wut jĩ. ²² Pánihna, Timoteo, Erasto wüt jumnijíh caandíh teo wáacnitdih Macedonia baácna átát wah waáwá bojop wut jĩ. Pánih wah boj péanit, Pablo maátcanjeh Asia baácboó, Éfeso tútchidih biícjeh át chāo jwáhup wut jĩ.

Éfeso tútchidih moón ĩ jüih ñaacát

²³ Pablo Éfeso tútchidih ã jumuchah, caán tútchidih moón Jesúh doonádih náahcan, Pablodih ít jüihñup wut jĩ. ²⁴ Demetrio wüt jumni, íih dios wili Artemisa wüt jumnihíh botoni muu dáhnadidih platajíh apí chājap wut jĩ. Bitabut biíc yoobó teonit, ĩ jíib chāj wühna, búdí ĩpí jíib tewep wut jĩ. ²⁵ Demetrio queétdih bid wáacnit, nin pah queétdih át niijíp wut jĩ: “Ñi joyoó. Nin tewatjéh búdí jwí

jíib tewatdih ñi jéihna caá. ²⁶ Obohjeéhtih, nin Pablo ã bohénachah, jwiít dih ã tobohna caá. ‘Dioswã déedih cáacwã ã pãpnidih báadhni nihcan caá’, ãpí niij bohéna caá. Páant ã niijíchah joinít, dawá Éfeso tútchidih moón, nihat Asia baácdih moonbút ã bohéatdih ‘Yoobópdihi tigaá’, ã niijná caá. ²⁷ Páant niijná, jwí tewatdih cáacwã yeejép ã wéhebiþna caá. Jwíih dios wili Artemisaíh mæúdíhbut ã yohbiþna caá. Pánihna, nihat Asia baácdih moón, nihat baácnadihi moonbút caántdih wëi úúbhniþji ã cádahbiþna caá”, Demetrio queétdih ãt niijp wut jĩ.

²⁸ Páant ã niijíchah joinít, queétdih ãt niijná, ãt jũih ñaac ñuþ wut jĩ: “Artemisa, jwiít Éfeso tútchidih moónih dios wili wépép wili mi jumna caá”, ãt niij jũih ñaacáp wut jĩ.

²⁹ Pánihna, nihat Éfeso tútchidih moonbút ijina, biic yoobó ãt niij ñaacáp wut jĩ. Pánih ijinit, Gayodih, Aristarco wut jumnidihbut teonit, cáacwã ã míic wáacap júduna queétdih ãt wái bejep wut jĩ. Gayo, Aristarcojĩh Macedonia baácdih moón Pablo ã pej jum jibnit ãt jumþ wut jĩ.

³⁰ Pablo queétdih cáacwãdih wéhenadihi ã bejíchah yuhna, Jesúihwáboó caandih ãt wahcap wut jĩ. ³¹ Bitá caán baácdih moón ã maáta Pablo ã chéenwãbut ã bejcat pínah niijná dooná ãt wahap wut jĩ. “Cáacwã ã míic wáacapboó ã bejca bojo naáh”, Pablodih ãt niij naáwát tútþ wut jĩ.

³² Dawá caanjĩh míic wáac þuinít biicdih “¿Dépanih tigaá jwiít míic mawat tút jwí chãj?” ãt niij jenah joicáp wut jĩ. Queétdih ãt niijná, ãt jũih yapanap wut jĩ. Biquína mácah ãt jũih ñaacáp wut jĩ. Bitabut mácah ãt jũih ñaacáp wut jĩ. ³³ Biquína judíowã Alejandro wut jumnidih cáacwãdih ãt naáwát tútþ wut jĩ. Pánihna, Pablowã ded pah ã chãjatdih ã yoob naáwát tútþ niijná, Alejandro “Laiha

bojoó”, niijná, áih téihyajĩh júutnit, át yayát túutur wut yah jĩ. ³⁴ Obohjeéhtih, caán judío ã jumuchah ennit, nihat cáacwã chah íijnit, biíc yoobó chéne horas pohba it ñaac jũih ñuhur wut jĩ: “Artemisa, jwiít Éfeso tútchidih moónih dios wili wēpép wili mi jumna caá”, it niij ñaacáp wut jĩ.

³⁵ Páant ĩ niij ñaac jũihñuchah ennit, Éfeso tútchidih moón maátadih teo wáacniboó, “Laihca bojoó” niijnít, nin pah át niij naáwáp wut jĩ: “Wã déewãá, yeéb Éfeso tútchidih moón, ñi joyoó. Jwĩih chah wēpép dios wili Artemisaih mūdih wapnit jwiít jwĩ jumatdih nihat baácdih moón ĩ jéihna caá. Jeámant caánt pah jígohni búg jéen jũóhndih en daonít jwĩ jumuchahbut ĩ jéihna caá. ³⁶ Bitá ‘Nin yoobópdih nihcan caá’, ĩ jéih niijcán caá. Pánihna, ñi míic jũih cádaahá. Túinijeh ñi joyoó. ³⁷ Nit yeéb teo jũóhnit jwĩih dios wilidih yeejép niij wéhecan, miíh mūdih waad béjnit, ĩ nūmcáp be. Pánihna, ñi túi chãjaá. ³⁸ Demetrio, platajih teonit biícđih naóh yaquihna, peéh chãjat túutnitboodih naóh yacadih ĩ beje naáh. ³⁹ Jwúub míic wáacna, túinijeh ñi míic wáacáp, bũca. Yeéb bũ ñi chãjatji pah ñi jwúub chãjca bojoó. ⁴⁰ Bũ yeéb ñi míic jũih ñaacáđih jwĩ maáta joinít, ‘Jwiít-dih ĩ yohbipna caá’, ĩ niij jenah joiná nacaá. Pánihna, yeéb ñi niij ñaac jũih ñuhatjidih queéđih túinijeh jwĩ jéih naóhcan niít”, maátadih teo wáacniboó queéđih át niijp wut jĩ. ⁴¹ Páant niij naóh péanit, “Páant bóojeh tigaá. Ñi bejeé”, át niijp wut jĩ.

20

Macedonia baác, Grecia baácnabut Pablo ã juibíát

¹ Páant ĩ jũih ñaac yayát túttimah, Pablooó Jesúih-wáđih bid wáacnit, át jwúub bohénap wut jĩ, Jesúsđih

ĩ cádahcat pínah niijná. Pánih bohé péanit, “Wā bejna caá”, niijnít, Macedonia baácna bejna, queétdih át cádah bejep wut jĩ. ² Caanná juibínit, Dios naáwátdih táoh naóh bohénit, caanjĩh moón Jesúíhwādh át weñanap wut jĩ. Queétdih Dios naáwátdih táoh naóh bejna, Grecia baácna át juibínap wut jĩ. ³ Pánih juibínit, caán baácdih bíic peihcanni widh át chāo jwúhup wut jĩ. Caanjĩh jumna, Siria baácna át jwúub chúuh jūúwíhip wut jĩ. Obohjeéhtih, judíowā caandíh tewíhat doonádih át joyóp wut jĩ. Caán doonádih joinít, Pablowā Macedonia baácboó bejni namádih jwúub aáb bejnit, Filipos tútchina ít púud dei juyúp wut jĩ. ⁴ Páant ā jūúwúchah, Berea tútchidih bóo, Sópater wūt jumni Pablodih át pej jum jūúwúp wut jĩ. Sópater Pirro wūúh át jumup wut jĩ. Tesalónica tútchidih moón Aristarco, Segundobut, Asia baácdih moón Tíquico, Trófimobut, Derbe tútchidih moón Gayo, Timoteobut caandíh ít pej jum jūúwúp wut jĩ. Filipos tútchina ĩ jwúub juyúchah, weém Lucasbut Pablowādh wā jwúub pej jumup jĩ. ⁵ Pánihna, caandíh pej jum junítji, Troas wūt jumni tútchina ĩ waóh bej páñap jĩ. ⁶ Páant ĩ bej páñachah, paacánni pandih jwí jeémát túttimah, jwiítboó Pabljĩh Filipos tútchidih jumnitji, johlitjĩh bejni jāáj chóodih waadnít, Troas tútchina jwí chúuh bejep jĩ. Pánih chúuh bejnit, cinco yeó jáap túttimah, caán tútchina chúuh juibínit, queét waóh bej páinitjidih jwí jwāáap jĩ. Pánih chúuh juibí jwāáhnit, siete yeó jáap caanná jwí jum jwahup jĩ.

Troas tútchidih moondíh Pablo ā naáwát

⁷ Troas tútchidih jumna, domingo yeó jáapdh Jesúíh cáacwā míic wáac junít, Jesús ā wunatjidih jwí náhni jeémátdih jwí jeémát pínah játih, Pablo queétdih Dios naáwátdih ā bohénap jĩ. Pánihna, Pablo ā pée naáwát

chei, maatápdih ã naáwáp jĩ, púú chei tac yoob póhba. ⁸Dawá jiiátna jumni chah bóo tólihboó jwĩ míic wáacap jĩ. ⁹Pablo ã naáwáchah joinít, jáap behni, Eutico wūt jumni, enat jēcdih bóo naadíh ã púuh laáb chúudup jĩ. Pablo jwiít dih maatápdih Dios naáwát dih ã bohénachah, Euticodih quíib chei át jũóh jip taga. Pánihna, biíc peihcanni tólih chah caán ũo chúudni át pud jéen bejep jĩ. ã pud jéen bejchah ennit, játih dei bejnitboó wunnidih ĩ wái ñahanap jĩ. ¹⁰Pablo ĩ túttimah pée dei bejnit, caandíh ã juibí ub túuhup jĩ. Pánih ub túuhnit, nin pah queétdih ã niijíp jĩ:

—Ñi jígahca bojoó. ã báadhna caá, ã niijíp jĩ.

¹¹⁻¹²Páant ã niijíchahjeh, wunniji ã jwúub boonap jĩ. ã jwúub boonachah ennit, queétdi bóo búdí ĩ weñep jĩ. Pánih wēinit, chah bóo tólihna jwúub púuh laab béjnit, Jesús ã wunatjidih jwĩ náhni jeémát dih jwĩ jeémép jĩ, buca. Páant jwĩ jeémp péanachah, maatápdih Pablo queétdih jwúub bohénajeh, ã daa peetéj jĩ. Páant ã bohé péaat túttimah, jwiít jwĩ bejep jĩ.

Pablo Troas tútchidih jumni jeh bejnit, Mileto tútchina ã juibíát

¹³Troas tútchidih jumni, Pablo játih jwiít dih Aso tútchina johlitjĩh bejni jááj chóojĩh ã chúuh bej páñat túutup jĩ. Pabloboó namámant ã bejhip jĩ. Pánihna, Pablo ã niijátji pahjeh Aso tútchina caandíh jwĩ jwááap jĩ. ¹⁴Caandíh jwĩ jwáááchah, jwĩ bejni jááj chóodih jwĩjeéh ã waadáp jĩ. Pánihna, caán chóojĩh chúuh bejnit, Mitilene tútchina jwĩ chúuh juibínap jĩ. ¹⁵Caán tútchidih juibí yap bej, biíh yeó jáap dih Quío quewadih jwĩ yap bejep jĩ. Pánih yap bejnit, túttimah bóo yeó jáap dih Samos quewadih páantjeh jwĩ en yap bejep jĩ. Pánih yap bejnit, Trogilio wūt jumni tútchidih ũonitji biíh yeó jáap Mileto tútchina

jwĩ cháh jwibínap jĩ. ¹⁶ Pablo Pentecostés yeó jáapnadih Jerusalén tútchina jwibíhna, Asia baácdih maatápdih ā jumíhcap jĩ. Pánihna, Éfeso tútchidih yoobópdih yap bejnit, Mileto tútchina jwĩ jwibínap jĩ.

Pablo Éfeso tútchidih moón Jesúhwā maátadih ā naáwát

¹⁷ Mileto tútchina jwĩ jwibínachah, Pablo Éfeso tútchidih moón Jesúhwā maátadih ā bid bojop jĩ. ¹⁸ Páant ā bid bojniti jwĩ pebhna ī juyáchah, Pablo queétdih nin pah ā niíj naáwáp jĩ: “Asia baácdih jumna, ded pah wā chājatjidih yeebjéh ñi jéihna caá. ¹⁹ Ñijeéh jumna, dedé biíh pah bóo niiját wihcan, jwĩ Maáh Jesúh túini doonádiwā wā naáwáp jĩ. Yeéb Jesúsdiwā chah ñi jéihyat pínah niijná, wā jūí naáwáp jĩ. ‘Yeéb chah wā jéihna caá’, wā niijcáp jĩ. Wā déewā weemdíh ī yéej chājachah yuhna, Dios ā wēpatjīh wāpí naóh bohénap jĩ. ²⁰ Yeéb Jesúsdiwā chah ñi túi péeat pínah niijná, yeebdíh Dios naáwátadiwā wā naóh beedánap jĩ. Cáacwā ī enechah, ñíih munáboobút yeebdíh wā bohénap jĩ. ²¹ Judíowādiwā, judíowā nihcannitdiwā biíc yoobó Dios naáwátadiwā wā wēp bohénap jĩ. ‘Ñi yéej chājatdiwā cádahnit, jwĩ Maáh Jesúsdiwā ñi túi jenah joyoó’, wāpí niíj naáwáp jĩ. ²² Pánihna, buu Túini Espíritu ā wutat pahjeh tih Jerusalén tútchina bejna caá wā chājap. Caanná jwibínit, ded pah wā yapat pínahdiwā wā jéihcan caá. ²³ Obohjeéhtih, tútchi jummat pah Túini Espíritu weemdíh nin pah ā niíj jéihyanap be: ‘Jerusalén tútchiboó jumnit, meém yeejép ma yapbipna caá. Meemdíh nemat muúboó ī nembipna caá’, ā niijíp be. ²⁴ Obohjeéhtih, túini dooná, Dios ā oyat doonádiwā jwĩ Maáh Jesús weemdíh ā naáwát túutap jĩ.

Páant ã wutajidih wã teo péa jwuhbipna caá. Caandíh wã teo péa beedánit, wã wunat pínahdih wã úumcan caá.*

²⁵ “Pánihna, ñijeéh jumna, Jesús maáh ã jummatdih wãpí naáwáp jĩ. Obohjeéhtih, chéneji jwí jwúub míic encat pínahdih wã jéihna caá. ²⁶⁻²⁷ Pánih jéihna, buu nin pah yeebdíh wã naóhna caá: Nihat Dios naáwát-dih yeebdíh wã túi naóh beedánap jĩ. Pánihna, ñijeéh moón Dios naáwát-dih náahcannit ï jumuchah, weémboodíh peéh chājat ã wihcan niít. ²⁸ Yeebjéh ñi túi jenah joyoó. Jesúhwã Túini Espiritu yeebdíh ã en daawát túutnitdih ñi túi en dawaá. Ovejawādih en daonít ï en dawát pah Jesúhwādihbut yeéb ñi túi en dawaá. Dios wūúh wunna, áih meépjh queétdih áihwã pínah át jíib chājjip taga. ²⁹ Weém ninjth wã bejat túttimah, jiwá ovejawādih ï mawat pah, bita yeejépwāboó Jesúhwādih yéjanadih ï jūóhbirna caá. Pánihna, queét Jesúhwādih ñi túi en dawaá. ³⁰ Túttimah, bita ñijeéh jummitboó ‘Jesúhwã jwí jumna caá’, niijná yuhna, queétboodíh ï péeat pínah niijná, bita Jesúhwādih yeenit, biíh naáwát-dih ï joyát túutbirna caá. ³¹ Pánihna, jñi túi chāja chaáh! Yeó jáap jummat pah, chei jummat pahbut jūinít, biíc peihcanni jópchi pohba, Dios naáwát-dih yeéb nihatdih, wã wēp bohénap jĩ. Caandíh ñi túi náhninaá.

³² “Buu jwuh bejna, ‘Paá, queétdih ma túi en dawaá’, Diosdih wã niíj úúbhna caá. ã oyatdih jenah joinít, ñi túi jumbipna caá. Dios naáwát wēpép caá. Pánihna, caandíh yeó jáap jummat pah ñi jepahachah, yeebdíh ã teo wáacbirna caá. Pánih jepahnit, Dios pebhboó nihat ã ñíonit bícdih ájeéh ñi jumbipna caá. ³³ Ñijeéh jumna, ñíih dinerodih, ñíih yéguehdihbut wíih pínah wãpí úúhcap jĩ. ³⁴ Obohjeéhtih, weemjéh teonit, wíih pínahdih wã jíib chājap jĩ. Pánihna, wã náahatdih, wājeéh jummit ï

* 20:24 2Ti 4.7

náahatdihbut wā tewat jíibjīh wāpí jíib chājar jī. Páant wā chājatjidih ñi jéihna caá. ³⁵ Maatápdih ñijeéh jumna, búdí wā tewechah, ñi enep jī. Pánih ennitji moh yéejnitdih teo wáacat túut niijná, yeebbút bífc yoobó ñi chājaá. Jwī Maáh Jesús nin pah ā niijátjidih ñi túi náhninaá: **‘Ded biíhdih teo wáacna, chah búdí ā wēibipna caá. Obohjeéhtih, áihdihjeh ubna, nump ā wēibipna caá’,** āt niijíp wut jī”, Pablo Éfeso tútchidih moón Jesúíhwā ĩ maatadih ā niijíp jī.

³⁶ Páant niij péanit, Pablo queét bícdih bódicha caj yoh ñajnit, Diosdih ĩ úúbup jī. ³⁷ Páant ĩ úúbh péanachah, queét nihat Pablodih oina, pin teonit, jūinít, áih púo tíibdih ĩ nomop jī. ³⁸ “Yeebdíh chéneji wā encan niít”, ā niijíchah joinít, queét búdí ĩ jíghap jī. Pánihna, caán jélitna jwī dei bejchah, jwíjeéh queét nihat ĩ pée dei bejep jī.

21

Pablo Jerusalén tútchina ā jwúub bejat

¹ Mileto tútchimant bejna, Jesúíhwā maáta Éfeso tútchimant junítjidih “Jwī bejna caá”, niijnít, johlitjīh bejni jāáj chóodih waadnít, Cos wūt jumni quewaboó jwī chúuh juibínap jī. Pánih juibínitji daanimant bóo yeó jáapdih Rodas wūt jumni quewadih chúuh juibí, yap bejnit, Pátara wūt jumni tútchidih jwī juibínap jī. ² Pátara tútchidih juibínitji Fenicia baácboó bejni pínah jāáj chóodih jwī bid juyúp jī. Pánihna, caán chóodih waadnít, caanná jwī bejep jī. ³ Pánih bejna, Chipre wūt jumni quewa wáyámant bóo bawámant ā jígohochah, en yap bejnit, Siria baácdih Tiro wūt jumni tútchina jwī chúuh juibínap jī. Pánih chúuh juibínit, bí déedih ĩ ub aabánachah, caanjīh jwī chāo jwúuhup jī. ⁴ Páant ĩ

aabáát pónih, jwiítboó tútchi tacna bejnit, Jesúhfwādh jwī jwāáap jī. Pánih jwāáhnit, bíc semana ĩjeéh jwī chāo jwáhup jī. Pablo ded pah Jerusalén tútchiboó ā yapat pínahdih Túini Espíritu queétdih át jéihyanap tajī. Pánihna, “Jerusalénna ma bejca bojoó”, caandíh ĩ niijíp yuh jī. ⁵ Obohjeéhtih, queétdih jepahcan, jwī bejat pínah yeó jáapdih tútchimant jwī jwáhuh dei bejep jī, páant muntih. Nihat Jesúhfwā, ĩ weha mána yaádhjīh, ĩ wehjīhbut jwiítdih búdí muj jwéejdih bóo jélit óon coahna ĩ pej jum dei bejep jī. Pánihna, nihat óon jumupboó dei juibínit, bóodicha caj yoh ñajnit, Diosdih bícdih jwī uhúp jī. ⁶ Pánih uhúh péanit, “Jwī bejna caá”, niijnít, queétdih pin teo péanit, jwī jūóhniji jááj chóodihjeh muntih jwī jwáhuh waadáp jī. Jwī jwáhuh waadáchah en péanit, Jesúhfwā ĩh munná ĩ jwáhuh aab béjep jī.

⁷ Pánihna, Tiro tútchimant bej, Tolemaida wūt jumni tútchina jwī chúuh juibínap jī. Caanná chúuh juibínit, Jesúhfwādh jwāáhnit, muj teo, bíc yeó jáap ĩjeéh jwī chāo jwáhup jī. ⁸ Cheibit caán tútchimant bej, Cesarea tútchina aab juibínit, Felipe pebhboó jwī juibínap jī. Caán Felipe Jesúh túini doonádih wēp naóhni ā jumup jī. Jerusalén tútchiboó Jesús ā naáwát túutnitdih teo wáacnit pínah siete neonádih ĩ ñío láa, Felipedihbut ĩt ñíwip wut jī.* ⁹ Ā weh yatá chéneña míc yaádh, áa wihcannit, Dios naáwátdih naóh yapanit ĩt jumup jī. ¹⁰ ĩjeéh daocánni yeó jáap jwī jum jwuhuchah, Agaboboó Judea baácmant jūóhni ā dei juyúp jī.* ¹¹ Pánihna, jwī pebhna juinít, Pabloíh juyáát tōpdih ubnit, caan tōpjīh áih téihya áih jítchadihbut ā míc chéwep jī.

—Nin pah Túini Espíritu ā niijná caá: ‘Jerusalén tútchidih moón judíowā nin juyáát tōp mínahdih ĩ chéo-

* 21:8 Hch 6.5; 8.5 * 21:10 Hch 11.28

bipna caá. Pánih chéonit, judío nihcannitdih caandíh ï wǎh**b**ipna caá, ã niijná caá, Agabo ã niijíp jĩ.

¹² Páant ã niijíchah joinít, “Jerusalén tútchina ma bejca bojoó”, jwiít nihat Pablodih jwĩ wǎp niijíp yuh jĩ.

¹³ Obohjeéhtih, Pabloboó jwiít**d**ih nin pah ã niijíp jĩ:

—¿Dépanih tigaá ñi jüí? Weemdíh ñi jígahaca bojoó. Jesúh túini doonádih wā naáwát jíb nemat muúboó ï nemíhna, ï neme naáh. Weemdíh ï mawíh**n**abut, ï mawa naáh. Weémboó wā úumcan caá, ã niijíp jĩ.

¹⁴ Páant jwĩ naáwáchah yuhna, Pablo ã jepahcah ennit, jwĩ cádahap jĩ.

—Dios ã náahatdihjeh ã chāja naáh, jwĩ niijíp jĩ.

¹⁵ Túttimah, jwíh bíí déedih jwúub ámoh péanit, Jerusalén tútchina jwĩ aab béjep jĩ. ¹⁶ Bita Cesarea tútchidih moón Jesúhwābut jwiít**d**ih pej jum bejnit, Mnasón wūt jumni pebhna jwiít**d**ih ï numah juibínap jĩ. Mnasón Chipre quewadih bóo jonjeh Jesús**d**ih jepahni át jumup wut jĩ. Pánihna, ã pebh jwĩ jumup jĩ.

Pablo Santiagodih enedih ã bejat

¹⁷ Jerusalén tútchina jwĩ juibínachah, Jesúhwā wēinit, jwiít**d**ih ï jwāáh muj tewep jĩ. ¹⁸ Bíih yeó jáap Santiago pebhna Pabljih enedih jwĩ bejep jĩ. Nihat Jesúhwā**d**ih waóh**n**it ã pebh juibínit, ït páñap tajĩ. ¹⁹ Pánihna, Pablodih ï muj teo péanachah, judíowā nihcannitjeéh jum láa, Dios caandíh ded pah ã chājat tútatjidih Pablo queé**d**dih ã naóh beedánap jĩ. ²⁰ Páant ã naáwáchah joinít, nihat bíic**d**ih Dios**d**ih bá**d**í ï weñep jĩ. Túttimah, Pablodih nin pah ï niij naáwáp jĩ:

—Jwĩ dée Pablo, ma joyoó. Dawá judíowāboó Jesús**d**ih túi jepahnit, Moisés ã wutatjidih páantjeh nihat ï jepahna caá. ²¹ Pánihna, bita nih yáanit, nin pah queé**d**dih ït niij naáwáp wut be. ‘Pablo judíowā**d**ih bohéna, Moisés

ã wutatjidih ãt jepahat túutcap wut be. Judíowãdih ã wehdih quehli nah yapat chóodih ãt bóodat túutcap wut be. Jwĩ ñowãji ded pah ã chãjatjidih ãt chãjat túutcap wut be', ãt niijíp wut be. ²² Queét judíowã Jesúsdiñ jepahnit ninjĩh ma juyát doonádih ã joimí nacaá. ¿Pãnihna, queét ã ãjcat pínah niijná, ded pah tigaá jwĩ chãjbi? ²³ Nin pah ma chãjaá: Jwĩjeéh moón chéneña míc Jesúsíhwã 'Nin pah wã chãjbipna caá', Diosdih ãt niijíp wut jĩ. Obohjeéhtih, páant niijnítji ã péa jwahcan caá. ²⁴ Pãnihna, queétdih ñumah bejnit, Moisés ã wutatji pah ma chãjaá, 'Queét túinit caá bũca', Dios ã niiját pínah niijná. Moisés ã wutatji pah, ã niiját péaat júutat pínah niijná, ã waó bojat pínah jíib meémboó ma jíib chãjaá. Meém páant ma chãjachah ennit, 'Jwĩ joiní dooná yoobópdiñ ãt niñcan tagaá', jwĩ déewã ã niij jéihbipna caá. Páant niijnít, Moisés ã wutatjidih ma túi jepahatdih queétjeh ã jéihbipna caá.* ²⁵ Obohjeéhtih, judíowã niñcannit Jesúsíhwãboodíh ã jéihyat pínah niijná, jwíftjeh jwĩ jenah joyátidih jáantjeh nin pah queétdih jwĩ niij daác wahap jĩ: 'Pãpnidih wũhniñi jeémátidih ñi jeémpca bojoó. Meépdihbũt ñi babhca bojoó. Ñũñúpwãdih jõp teonit maonidih ñi jeémpca bojoó. Ñi áa niñcannitjĩh ñi yéej chãjca bojoó', queétdih jwĩ niijíp jĩ, Pablodih Jesúsíhwã maáta ã niijíp jĩ.*

Dioíh mũũ díftna Pablodih ã tewat

²⁶ Páant ã niijichah joinít, Pablo cheibit queét chéneña míc neonádih ñumah bejnit, "Queét túinit caá", Dios ã niiját pínah niijná, Moisés ã wutatjidih ã chãjap jĩ. Pãnihna, Dioíh mũũná waadnít, ã péaat pínah yeó jáapdiñ, Diosdih ã wũhat pínah yeó jáapdiñbũt sacerdotewãdih ãt naáwáp wut jĩ.

*

21:24 Nm 6.2-21

*

21:25 Hch 15.29

²⁷ Moisés ã wutajti pah siete yeó jáap ã chãjat pínahdih ã péa jũúwúchah, biquína judíowã Asia baácmant caandíh ñũún jũóhnit, Dioíh muú díftna Pablodih ãt enep wut jã. Pánih ennit, Pablodih ã íjat pínah niijná, dawá cáacwãdih ãt yee naáwáp wut jã. Páant ã yee naáwáchah, Pablodih íjnit, ãt tewep wut jã. ²⁸ “Yeéb jwã déewáá, jwiít dih ñi teo wáac jũúwú. Nin nihat baácboó jib bohéna, jwiít judíowãdih, Moisés ã wutajtidih, nin Dioíh muúdíhbat nihat cáacwãdih yeejép ãpí bohéna caá. Judíowã nihcannitdih buu Dioíh muúdíh numah waadnít, nindih ã yéejana caá”, ã niáj ñaacáp jã.

²⁹ Játih Pablo judío nihcanni Trófimo wút jamni, Éfeso tútchidih bóodih Jerusalén tútchidih ã numah jibichah, ãt enep wut jã. Páant ã numah jibichah ennitji “Pablo judío nihcannidih Dioíh muú díftna ãt numah waadáp tagaá”, ãt niáj jenah joiáj tagaá. Obohjeéhtih, páant ã niáj jenah joyát yoobópdih nihcap jã.*

³⁰ Páant ã niáj ñaacáchah joinít, nihat caán tútchidih moón íjnit, ñáo waad béj, Pablodih teonit, Dioíh muú díftmant ãt wái bac bejep wut jã. Páant ã wái bac bejchahjeh, jécidih ãt ñũún nemep wut jã. ³¹ Pánih wái bac bejnit, caandíh mao yohíhna, tubit ã ñaacát dooná Romano soldadowã ã maáhdih ãt juibínap wut jã. “¡Nihat Jerusalén tútchidih moón ñaac peét bejna caá ã chãjap!” ãt niájip wut jã. ³² Caán doonádih joinítjeh, Pablodih pũinit pebhna áih soldadowãdih ã numah ñáo juyáp jã. Pánihna, queét ã juyúchah ennit, Pablodih ã pũi cádahap jã. ³³ Queét pebhna jwinít, soldadowã ã maáh Pablodih nemat muúboó nemat túut niijná, chéne ãtah tãpnajih caandíh ã chéwat túutur jã. Pánih chéonit, caandíh pũinitdih nin pah ã niáj uúbh joyóp jã: “¿Déhe tigaá nin? ¿Dedé tibeé

* 21:29 Hch 20.4

ã chãj?” ã niijíp jĩ. ³⁴ Biquína wáac jwinít mácah jũih ñaac, bita mácah ĩ jũih ñaacáp jĩ. Páant ĩ ñaacáchah, soldadowã ĩ maáh ded pah ĩ niiját dih át beh joicáp wut jĩ. Pánihna, yoobóp dih jéihíhna, Pablodih ĩih muú díitna soldadowã dih ã ub waad béjat túutup jĩ. ³⁵ Íih muuná ĩ ub púuh laab béjehah ennit, íijna, cáacwã caandíh ĩ teo bid ñuún péenap jĩ. Pánihna, cáacwã ĩ jwúub dúuc wáicat pínah niijná, páantjeh ĩ beo púuh laab béjep jĩ. ³⁶ Páant ĩ bejehah, dawá queétdih ñuún péenit, “¡Caandíh ñi mao yohoó! ¡Caandíh ñi mao yohoó!” ĩ niij ñaacáp jĩ.

“Yeejép wã chãjcap be”, Pablo ã niiját

³⁷ Pánihna, Pablodih ĩih muuná ĩ ub waad béjehahjeh, Pablo soldadowã ĩ maáhdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Weém meemdíh bainí wã naáwíhna caá, Griego wéheatjĩh át niijíp wut jĩ.

—¿Dépah meém Griego wéheatdih jéihni níit? ³⁸ ¿Meém Egipto baácdih bóo jwĩ maátadih yohíhna, cáacwãdih maonitdih muú wihcapboó cuatro milwã duó wáini nihcan níit? soldadowã ĩ maáh Pablodih át niij úubh joyóp wut jĩ.

³⁹ —Caán nihcan caá. Weembút judío mun tigaá. Cilicia baácdih Tarso tútchidih bóo caá. Caán tútchi oboh jumni tútchi nihcan caá. Pánihna, queét cáacwãdih weemdíh ma naáwát túutú, Pablo át niijíp wut jĩ.

⁴⁰ Páant ã niijíchah joinít, Pablodih át naáwáp túutup wut jĩ. Pánihna, Pablo púuh laab béjat cáyahdih ñuhnit, ĩ yayát pínah niijná, áih téihyajĩh ã júutup jĩ. Páant ã júutuchah, ĩ ñaac yayáchah ennit, Pablo queétdih ĩih wéheatjĩh ã naáwáp jĩ.

22

¹ “Yeéb wā déewāá, yeéb behnitbut ñi joyoó. Ded pah wā chājatji yeebdíh wā naáwát túut caá”, Pablo ã niijíp jĩ.

² Pablo íih wéheatjĩh ã naáwáchah joinít, laihtanjeh í joi ñéhup jĩ. Pánihna, Pablo nin pah queétdih ã niíf naóh yoobánap jĩ:

³ “Weembút judío mun tigaá. Tarso tútchidih wāt cáac jumup jĩ. Obohjeéhtih, Cilicia baácdih bóo yuhna, nin Jerusalén tútchidih wā behep jĩ. Nihat Dios naáwát-dih, Moisés ã wutatjidih, jwĩ nuowā í naáwátjidihbut Gamaliel weemdíh ã bohénap jĩ. Nihat Dios ã wutat pah, yeéb ñi chājat pahjeh muntih, weembút wāpí chājap jĩ.*

⁴ Pánihna, Jesúsdi h jepahnitdih eníhcan, queétdih mao ñúun péena, queétdih búdí pohba wā moh yééjanap jĩ. Queétdih ñúun teo chéonit, neoná, yaáhdhíhbut nemat muúboó wāpí nemat túutup jĩ. Bitadihbut wāpí mao yohat túutup jĩ. ⁵ Pánihna, jwíih sacerdotewā í maáh, nihat bita jwí maátabut páant wā naáwát pah muntih queébtut bíic yoobó í naóhbipna caá. Queét jíí Damasco tútchidih jumnit judíowā í maátadih wā júutat pínah papélah núodih weemdíh í daác wuhup jĩ. Pánihna, caán núodih ubnit, caánboó jumnit Jesúhwādi h chéonit, wā ub jwúub júúwúchah, queétdih í peéh chājat pínah niijná, Damasco tútchina jwí bejep jĩ.*

*Pablo ded pah ã túut nuumátjidih ã naáwát
(Hch 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Damasco tútchina toáh juibínachah, yeó jáap tac yoób, báadhajeh wépép yeh iigát weemdíh ã yeh iig jáhanap jĩ. ⁷ Caandíh en wúhi bejnit, baáboó wā buugúp jĩ. Pánih buugnít, wéheatdih wā joyóchah, weemdíh nin

* 22:3 Hch 5.34-39 * 22:5 Hch 8.3; 26.9-11

pah áí niijíp jĩ: ‘¡Saulo, Saulo! ¿Dépanih tigaá weemdíh ma mawíh ñúún péé?’ á niijíp jĩ. ⁸ Páant á niijíchah joinít, nin pah wā niij jepahap jĩ: ‘¿Maá, meém déhe tigaá?’ wā niijíp jĩ. ‘Weém Jesús Nazaret tútchidih bóo ma mawíh ñúún péeni caá’, weemdíh á niij jepahap jĩ. ⁹ Wā pej jumnit caán yeh iigát dihjih it enep wut jĩ. Obohjeéhtih, weemdíh á wéheatboodíh it joicáp wut jĩ. ¹⁰ Pánihna, nin pah wā jwúub niij úúbh joyóp jĩ: ‘¿Maá, ded pah wā chājatdih tigaá ma náah?’ Jesús dih wā niijíp jĩ. ‘Ma ñah ñúúú. Damasco tútchiboó ma waad béjeé. Caanjíh ma jumuchah, ded pah ma chājat pínahdih meemdíh naóhni ma pebhna á juibí bipna caá’, Jesús weemdíh á niijíp jĩ. ¹¹ Pánihna, caán wépép yeh iigát dih enni ji wā jéih encah, wā pej jumnit weemdíh téhiyamant wáinit, Damasco tútchina í ub bejep jĩ.

¹² “Caanjíh bíc newé Ananías wút jumni át jumap tajĩ. Caán Dios dih túi wéi úúbhni, nihat Moisés á wutatjidih túi chājni, caanjíh moón judíowā caandíh í túi wéi enni tajĩ. ¹³ Pánihna, wā pebhna juí ñúh nit, caán Ananías nin pah weemdíh á niijíp jĩ. ‘Wā dée Saulo, buu ma jwúub enbipna caá, páant muntih’, á niijíp jĩ. Páant á niijíchahjeh, jwúub ennit, caandíh wā enep jĩ. ¹⁴ Nin pah Ananías weemdíh á jwúub niijíp jĩ: ‘Jwí ñowā í wéini Dios ded pah meemdíh á náah yacat pínahdih ma jéihyat pínah, Jesús túini yoobát dih ma enat pínah, caandíh ma joyát pínahdihbut, meemdíh át níwip taga. ¹⁵ Meémboó áih doonádih nihat cáacwádih bohéna, ma enatjidih ma joyátjidihbut ma naóhbipna caá. ¹⁶ Pánihna, ¿dedédih pái jwuh tigaá ma chāj? ¡Ma ñah ñúúú! Ma yéejatdih cádahnit, Jesús dih jepahni jumna, ma daabáát túutú’, Ananías weemdíh á niijíp jĩ.

Pablo judíowā nihcannitdih á bohéatjidih á naáwát

¹⁷ “Túttimah, nin Jerusalén tútchina jwúub joinít, Dioíh muná úbúdíh wā bejep jī. Páant wā úbát pónih, jáana yuhna, oo júmat pah Jesúsdi h wā enep jī. ¹⁸ Páant wā enechah, nin pah weemdíh ā niijíp jī: ‘Nin Jerusalén tútchidih moón wíih doonádih ma naáwáchah, ī joífhcan níit. Páant ī joífhcah, nin tútchimant waicanjeh ma bac bejeé’, Jesús ā niijíp jī. ¹⁹ Páant ā niijíchah joiná yuhna, nin pah wā jwúub níj jepahap jī: ‘Maá, játih weém wā déewā ī míic wáacat munádih waadníit, míihwādíh nemat muúboó nemíhna, wā mawíh ñuún péeatdih ni hat queétjeh ī jéihna caá. ²⁰ Bita Estebandih ī mawachah, wēi ennit, maonitíh jih ī dúwát chóonadi h wā páñap jī. Páant wā chājatjidih jéihnit, weemdíh yeejép ī chājcan níit’, Jesúsdi h wā niijíp jī.* ²¹ ‘Weemjéh tigaá meemdíh wā wahap, yuúp bóo baácnadi h moón judíowā nihcannitdih wíih táini doonádih ma naáwát pínah niijná. Pánihna, buu weemdíh jepahnit, ma bejeé’, Jesús weemdíh ā niijíp jī”, Pablo queét íjniti d h ā niijíp jī.

Pablo soldadowā ī maáhjih ā míic wéheat

²² Páant ā niijíchah joinít, judíowā nihcannitdih ā naáwátji peéh joífhcan, nin pah ī níj ñaacáp jī: “¡Caandíh ñi mao yohoó! ¡Caandíh ñi mao yohoó! ¡Nin baácboó ā jumuchah, ā túican caá! ¡Caandíh mao yohatjeh caá náahap!” ī níj ñaacáp jī. ²³ Nihat cáacwā búdí ī ñaacáp jī. Pánih ñaacnit, tubit ī íjatdih júutna, biquína jih ī dúwát chóodih ī tóo dug yohochah, bitaboó baácdih júinit, ī waáh yoh ñahanap jī. ²⁴ Páant ī chājachah ennit, soldadowā ī maáh íih muú díitboó Pablodih ā ub waad béjat túutur jī. Caanná waád juibínit, Pablo yoobópdih ā naáwát pínah niijná, nuñup chóo tōpnajih caandíh át puñat túutur wut jī. Judío wéheatdih beh joicán, “¿Dedé

* 22:20 Hch 7.58

peéh tigaá cáacwã caandíh ī jūih?” āt niīj jéihíhip wut jī. ²⁵ Ī maáh páant ā niijíchah joinít, ī pūñat pínah játih soldadowã Pablodih ĩt chéu dodhdop wut jī. Obohjeéhtih, Pablo ā pebh ññhni nump jumni soldado maáhdih nin pah āt niijíp wut jī:

—Weém Roma baácdih bóo wã jumuchah, ded pah wã yéej chājatdih jéihcan yuhna, ¿weemdíh ma pūñat túutmi niít? āt niijíp wut jī.

²⁶ Páant ā niijíchah joinít, caán nump jumni maáh ā maáh pebhna juibínit, nin pah caandíh āt niīj naáwáp wut jī:

—¡Maá, ma túi chājaá! Nin newé ‘Weém Roma baácdih bóo caá’, weemdíh ā niijíp be, āt niijíp wut jī.

²⁷ Páant ā niijíchah joinít, ā maáhboó Pablo pebhna juibínit,

—Weemdíh ma naáwá. ¿Meém yoobópdih Roma baácdih bóo niít? āt niijíp wut jī.

—Jújñh, caanjíh bóo tigaá weém, Pablo āt niīj jepahap wut jī.

²⁸ —Weémboó Roma baácdih bóo jumíhna, queét maátadiah búdí dinero wã wñhup jī, soldado maáh Pablodih āt niijíp wut jī.

—Obohjeéhtih, weémboó jwíih cáac jumna, páant wáát jumup jī, Pablo āt niijíp wut jī.

²⁹ Páant ā niijíchah joinítjeh, ī maáh, caandíh pñíhñit soldadowãbut ĩt doo jwúub ññhup wut jī. Pablo Roma baácdih bóo ā jumuchah yuhna, ā chéwat túutatji peéh búdí āt úumup wut jī.

Pablo judíowã ĩ maátadiah ā wéheat

³⁰ Ded pah Pablodih judíowã tūbit ĩ jūihñatdih soldadowã ĩ maáh yoobát páantjeh āt jéihíhip wut jī. Pánihna, cheibit nihat sacerdotewã ĩ maátadiah, judíowã ĩ maátadiah

yuh buca ãt míic wáacat túutur wut jĩ. Pablodih ub jũúwát túutnit, nihat wáac junít pebhna ãt ub waad béjat túutur wut jĩ.

23

¹ Pablo queétdih jwãáh en ñuhnit, míic wáac junít dih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Wã déewãá, Dios ã enechah, weém wãpí túi chãjap be, ãt niijíp wut jĩ.

² Páant ã niijíchah joinít, sacerdotewã ã maáh, Ananías wũt jumni, páant ã niiját peéh, Pablo pebh ñuhnitdih áih jacdih ãt nem mawat túutur wut jĩ. ³ Páant ã chãjachah, Pablo caandíh nin pah ãt niij jũihñur wut jĩ:

—Meém ma laihca bojoó. Dios meemdíh ã peéh chãjbipna caá. Ninjĩh chúudnit, ‘Meém Dios ã wutatdih yap yohni caá’, weemdíh niijná yuhna, weemdíh páant mawat túutna, meémboó bácah ã wutatdih chah yap yohni caá, ãt niijíp wut jĩ.*

⁴ Páant ã niijíchah, bita ã pebh ñuhnit Pablodih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—¿Sacerdotewã ã maáh Dios ã ñionidih meém yeejép niij jũih níit ma chãjap? ãt niijíp wut jĩ.

⁵ —Wã déewãá, caán sacerdotewã ã maáh Dios ã ñioni ã jummatdih wã jéihcan beé. Jéihna, páant wãta niijcán tagaá. Dios naáwátdih naóh yapanit nin pah ãt niij daacáp tajĩ: ‘Ñi maáhdih yeejép niij wéhca bojoó’, ã niij daacátjidih weembút jepahni caá, Pablo ãt niijíp wut jĩ.*

⁶ Queét míic wáac chúudnit biquína saduceowã, bita fariseowã ã jummatdih jéihnit, Pablo nin pah ãt niij ñaacáp wut jĩ:

—Wã déewãá, weém fariseo wũúh jumna, weembút fariseojeh mun tigaá. Nihat wunnitji ã jwúub boo pud

* 23:3 Mt 23.27 * 23:5 Ex 22.28

jũúwát pínahdih wǎpí páina caá. Caandíh wǎ bohéat jíib weemdíh nemat muúboó nemíhna, ĩ tewep be, át niijíp wut jĩ.*

⁷ Páant ã niijíchah joinít, queétjeh ĩt míic jũih jwíhip wut jĩ. Saduceowǎ fariseowǎjĩh bíic yoobó ĩt jenah joicáp wut jĩ. ⁸ Saduceowǎ nin pah ĩpí niijná caá: “Wǎnnitji ĩ jwúub boo pǎd jũóhcan níit. Ángelwǎ, wǎnnitíh caolihn-abut ĩ wihcan caá”, ĩpí niijná caá. Obohjeéhtih, fariseowǎboó mácah jenah joinít, “Wǎnnit ĩ jwúub boo pǎd jũóhbirna caá. Ángelwǎ, wǎnnitíh caolihnabut ĩ jumna caá”, ĩpí niijná caá.* ⁹ Pánihna, queét míic wáacnit tǎbit jũihna, chah pohba ĩt míic jũih ñaacáp wut jĩ. Biquína Moisés ã wutatjidih bohénit fariseowǎ ñah ñǎhnit, nin pah wǎpép ĩt niij ñaacáp wut jĩ:

—“Nin newé yeejép chǎjni nihcan caá’, jwiít jwí níj jenah joiná caá. Bíic wǎnniíh caolih, bíic ángel caandíh ã naóh dée caá. Páant ã naáwáchah, jwiít nindih peéh chǎjnit, Diosdih jwíta yap yoh tagaá. Pánihna, jwí peéh chǎjca boj jíih bǎca, ĩt niijíp wut jĩ.

¹⁰ Chah yeejép pohba ĩt míic jũihñup wut jĩ. Páant ĩ míic jũihñuchah ennit, soldadowǎ ĩ maáh úumna, nin pah át níj jenah joyóp wut jĩ: “Pablodih yeejép ĩ chǎjmi dée caá”, níj jenah joinít, ĩ míic wáac jǎyúpmant Pablodih íih muúná soldadowǎdih át ub waadáat túutur wut jĩ.

¹¹ Caan chéijeh Jesús Pablo pebh jígohnt, caandíh nin pah át niijíp wut jĩ: “**Ma** úumca bojoó. Wíih túini dooná Jerusalén tǎtchidih moondíh ma naáwát pahjeh mǎntih Roma tǎtchidih moondíhbut ma naáwáp”, át niijíp wut jĩ.

Pablodih judíowǎ ĩ mao yohíhat

* 23:6 Hch 26.5; Fil 3.5 * 23:8 Mt 22.23; Mr 12.18; Lc 20.27

¹² Cheibitjeh, biquína judíowã míc bih wáac j̄inít, nin pah ït niíj míc wéhenap w̄ut j̄i: “Jwiít Pablodih jwí maocah, jwiít dih Dios ã mawa naáh. Pablodih jwí mawat pínah j̄átih, jeémpcan, jwí babhca boj j̄íh”, ït míc niij̄p w̄ut j̄i. ¹³ Cuarenta judíowã chah pohba Pablodih mawíh-nit páant niijnít w̄ut j̄i. ¹⁴ Páant niijnít, sacerdotewã ï maáta, bita ï maáta pebhna j̄uibínit, queétdih nin pah ït niíj naáwáp w̄ut j̄i:

—Nin pah jwí niíj míc wéhenap be: ‘Jwiít Pablodih jwí maocah, Dios jwiít dih ã mawa naáh. Pablodih jwí mawat pínah j̄átih, jeémpcan, jwí babhca boj j̄íh’, jwí míc niij̄p be. ¹⁵ Pánihna, jwiít judíowã nihat jwí maáta ñi míc wáacapoó Pablo ã jwúub j̄úwát pínah niijná, yeebjéh soldadowã ï maáhdih dooná ñi wahaá. Nin pah caandíh ñi niij̄i. ‘Pablodih jwí jwúub úbh joífhna caá, páant m̄untih’, ñi niij̄i. Pánihna, jwiítboó míc bih páinit, ñi pebhna ã j̄yát pínah j̄átih, caandíh jwí maobipna caá, ï maátadih ït niij̄p w̄ut j̄i.

¹⁶ Obohjeéhtih, Pablo jwan w̄úh ded pah ï ch̄ajat pínah doonádih át joyóp w̄ut j̄i. Pánih joinít, soldadowáih m̄uná waád j̄uibínit, ã joyátjidih Pablodih át naáwáp w̄ut j̄i. ¹⁷ Pánihna, Pablo bíc n̄amp j̄umni maáhdih bid bojnit, nin pah caandíh át niij̄p w̄ut j̄i:

—Nin jáap behnidih ma maáh pebhna ma úb bejeé, ded pah ã joyátjidih caandíh ã naáwát pínah niijná, át niij̄p w̄ut j̄i.

¹⁸ Pánihna, caán soldado ã maáh pebhna caandíh át n̄umah bejep w̄ut j̄i. N̄umah j̄uibínit, nin pah ã maáhdih át niij̄p w̄ut j̄i:

—Pablo nemat m̄úboó j̄umni nin jáap behnidih ma pebhna weemdíh ã n̄umah j̄úwát t̄úut̄up be, ded pah ã joyátjidih meemdíh ã naáwát pínah niijná, át niij̄p w̄ut j̄i.

¹⁹ Pánihna, ã maáh bita wihcapboó caán joiníjidih téihyamant teo wái bejnit, nin pah át niíj wúbh joyóp wut jĩ:

—¿Dedédih tigaá weemdíh ma naáwíh? át niijíp wut jĩ.

²⁰ —Judíowã ĩ maáta cheibit meemdíh Pablodih ĩ pebhna ĩ wah bojat túutbipna caá, caandíh jwúub wúbh joí enat túut niijná. ²¹ Obohjeéhtih, bita caandíh mawíhna, ĩ míic bih páibipna caá. ‘Pablodih jwí mawat pínah játih, jeémpcan, jwí babhca boj jíh’, ĩt míic niijíp wut be. Páant niijnítji ma jepahat pínahdih buu páina caá ĩ chájap. Pánihna, ĩ wúbatdih ma jepahca bojoó, Pablo jwan wúúh soldadowã ĩ maáhdih át niijíp wut jĩ.

²² —Weemdíh ma naáwátjidih bitadih ma naóhca bojoó, soldadowã ĩ maáh át niijíp wut jĩ. Páant niíj péanit, caán jáap behnidih át jwúub bejat túutur wut jĩ.

Maáh Félix pebhna Pablodih ĩ wahat

²³⁻²⁴ Pablo jwan wúúh ã jwúub bejat túttimah, soldadowã ĩ maáh chénewã ã nump jumnit maátadih ã pebhna át bid bojop wut jĩ. Páant ã bid bojnit ĩ juibínachah, nin pah queétdih át niíj naáwáp wut jĩ: “Doscientos soldadowã yáac chũi bejnit pínahdih míic wáacnit, ñi ámohat túutú. Bitá setenta soldadowã caballowájih bejnit pínah, bita doscientos soldadowã ĩtah tóopdih ubnit pínahdihbut míic wáacnit, ñi ámohat túutú. Pabloh caballowã pínahdihbut ñi ámoh wúhuú. Míic ámoh péanit, buu chei las nueve, púú Cesarea tútchi, Maáh Félix pebhna Pablodih ñi túi ub bejeé”, át niijíp wut jĩ.

²⁵ Pánihna, caán maáh nin pah Maáh Félixdihi át niíj daacáp wut jĩ:

²⁶ “Weém, Claudio Lisias meém wã maáh Félixdihi wã daác wahna caá. ¿Ma túi jum níit? ²⁷ Nin tútchidih moón judíowã nin newé Pablo wut jumnidih íjnit,

caandíh maona ĩ chãjap be. Páant caandíh ĩ mao yohat déedih, ĩ pebhna wíih soldadowãjĩh enedih wã bejep be. Caánboó Roma baácdih bóo ã jumuchah jéihnit, caandíh ĩ maocat pínah niijná, jwĩ dúuc wáyap be. ²⁸ Páant ĩ mawíhichah ennit, ded pah ĩ jũih ñaacát dih jéihíhna, ĩ maáta ĩ míic wáacapoó caandíh wã numah bejep be. ²⁹ Caánboó jwĩ jumuchah, queét judíowã ĩ wutatdihjeh ĩ jũihñup be. Obohjeéhtih, dedé ã yéej chã-jatji jíib wunat pínah, nemat muúboó nemat pínahbut caandíh ã wihcan beé. ³⁰ Bita míic bih páinit mawíhat doonádih joinít, waícanjeh ma pebhna caandíh wã wahap be. Pánihna, caandíh naóh yacnitdih ma pebhna wã bejat túutbipna caá, meémboodíh ĩ naóh yacat pínah niijná”, soldadowã ĩ maáh Maáh Félix dih át niij daacáp wut jĩ.

³¹ Queét soldadowã ĩ maáh ã wutatdih joinít, chei Pablodih numah bejna, púú Antípatris tútchina ĩt juibí- nap wut jĩ. ³² Cheibit queét jítchajĩh bejnit soldadowã Jerusalén tútchina ĩt jwúub bejep wut jĩ. Obohjeéhtih, bita caballowãjĩh bejnitboó Pablodih ĩt numah bejep wut jĩ. ³³ Pánih bejna, Cesarea tútchina juibí, Maáh Félix pebhna waád juibínit, ĩ maáh ã daácniji papélah núodih wũhnit, Pablodihbut caandíh ĩt wũhup wut jĩ. ³⁴ Pánihna, caán núodih en péanit, Félix Pablo ded baácdih bóo ã jumatdih át úbh joyóp wut jĩ. Cilicia baácdih bóo ã jumatdih jéihna, nin pah Pablodih át niijp wut jĩ:

³⁵ —Meemdíh naóh yacnit ĩ juyúchah, queétdih wã joibípna caá, át niijp wut jĩ. Páant niijnít, caandíh ĩ wapat pínah niijná, Maáh Herodesjĩh muuná Félix soldadowádih át ub bejat túutup wut jĩ.

24

Pablo Maáh Félixdiĥ “Wã yéej chãjcan beé”, ã niiját

¹ Biícjĩĥ bóo téihya yeó jáap túttimah, sacerdotewã ĩ maáh Ananías, bita judíowã maáta biícđiĥ Cesarea túttchina ĩt ñũũn déi juibínap wut jĩ. Roma baácđiĥ moón ĩ maáta ĩ wutatđiĥ jéihni Tértulo wũt jum̃nibũt ĩjeéĥ át juibínap wut jĩ. Tértulo judíowã ĩ naóĥ yacatđiĥ naóĥ yapani pínah wut jĩ. Pániĥna, Pablodiĥ ĩ peéĥ chãjat pínah niijná, Maáh Félix pebhna ĩt waad juibínap wut jĩ. ² Páant ĩ waád juibíát túttimah, soldadowã Pablodiĥ caanná ĩ ũb waád juibínachah, Tértuloboo judíowã ĩ naóĥ yacatđiĥ nin pah át niij naóĥ yapanap wut jĩ:

—Meém túini maáh caá. Jwĩ maáh ma jum̃uchah, dedé tac bũugát wihcan, jwĩ túi jum̃na caá. Túi jéihni jum̃na, niĥat jwĩĩĥ baácđiĥ moondĩĥ ma túi teo wáacna caá. ³ Pániĥna, niĥat jwĩĩĥ túttchidiĥ moón meemdĩĥ bádi jwĩ wéina caá. ⁴ Meém jíġah enni ma jum̃atđiĥ jéihna, meemdĩĥ maatápđiĥ tac bũugáát túut páant jwĩ niijcán caá. Ma jéihyat pínah niijná, bainjeh meemdĩĥ jwĩ wéheĩĥna caá. ⁵ Nin cáacwãđiĥ tũbit ã tac bũugána caá. Niĥat baácboó ded pah bohénit, judíowãđiĥ ĩ míic enĩĥcat chãjna caá ã chãjap. Jesús Nazaret túttchidiĥ bóodiĥ péenitđiĥ waóĥni caá. ⁶ Dioĩĥ mũũná judíowã niĥcannitđiĥ ñũmah waadnĩt, caán mũũđĩĥ ã yéejanap be. Páant ã chãjachah ennit, caandĩĥ teona, jwĩ ñuwã ĩ wutatđiĥ ã yap yohatji jíib jwĩ peéĥ chãjĩĥip yũĥ be. ⁷ Obohjeéĥtiĥ, maáh Lisias áĩĥ soldadowãđiĥ ñũmah jũóĥnit, caandĩĥ jwĩĩtđiĥ ĩ dúuc wáyap be. ⁸ Pániĥ dúuc wáiniġi ma pebhna jwĩĩtđiĥ ã naóĥ yacat túutũp be. Pablodiĥ ũũĥ joĩ enna, niĥat jwĩ naóĥ yacat yoobópđiĥ ã jum̃atđiĥ meém ma jéihbiġna caá, Tértulo Félixdiĥ át niijíp wut yũĥ jĩ.

⁹ Ājeéh jwibínit judíowābūt Pablodih biíc yoobó Félix dih ĩt yee naóh yacap wūt jī. ¹⁰ Páant ĩ naóh yacat túttimah, Félixboó Pablo ā naáwát pínah niijná, caandíh át júut jáhanap wūt jī. Páant ā júut jáhanachah ennit, Pablo nin pah át niij naáwáp wūt jī:

—Dawá jópchina jwíih baác dih moón jwī naóh yacat dih mapí túi joiná caá. Páant ma jummat dih jéihna, ma túi jéihyat pínah niijná, wēinit, meemdíh yoobópdih wā naóhbipna caá. ¹¹ Doce yeó jáap játihjeh Jerusalén tútchina Dios dih weñedih wā jwibínap be. Bitadilh wúbh joiná, ma jéihbipna caá. ¹² Biíhdih wāpí jūihcap be. Dioíh mūdíh míc wáacnit dih wā míc jūihñat túutcap be. Judíowā ĩ míc wáacat mūú dítna, tútchiboobút wā míc jūihñat túutcap be. ¹³ Páant ĩ naóh yacachah yuhna, bitadilh wúbh joí enna, ĩ yee naóh yacat dih meém ma jéihbipna caá. ¹⁴ Obohjeéhtih, būū meemdíh yoobópdih wā naóhna caá. Dios jwī nūowāji ĩ wēinidih weembút wāpí wēina caá. Pánihna, Jesús dih jepahna, weém Dios dih wā weñechah, ‘Mácah ā bohéna caá’, queét ĩpí niijná caá. Obohjeéhtih, wā bohéat mácah nihcan caá. Nihat Moisés ā wutatjidih jepahnit, nihat Dios naáwátdih naóh yapanit ĩ daacátjidihbut wāpí jepahna caá. ¹⁵ Dios nihat wūnnit dih ā jwūub booaat pínah yeó jáap dih wāpí páina caá. Túinit dih, yeejépwādhbut biíc yoobó ā jwūub boobipna caá. Páant ā booaat pínah dih nihat judíowābūt biíc yoobó ĩpí páina caá. ¹⁶ Pánih páina, túinijeh wāpí chājna caá, ‘Caán túini caá’, Dios weemdíh ā niiját pínah, cáacwābūt biíc yoobó ĩ niiját pínah niijná.

¹⁷ “Dawá jópchina biíh baácna jibniji wā déewā jígah náah jumnit dih dinerodih wūhat túut niijná, Dios dihbut wēi wūhat túut niijná, Jerusalén tútchina wā jwūub jwibí-

nap be, páant muntih. ¹⁸ Pánihna, Diosdih wā wūhat pínah játih, ‘Caán túini caá’, Dios ā niij enat pínah niijná, ded pah Moisés ā wutatjidih wā chājap be. Páant wā chājat túttimah, Dioíh muú dítna jumna, caandíh wā wūhuchah, bita judíowā Asia baácdih moón weemdíh ít enep tabe. Páant ī enechah, wājeéh míc wáacnit wihcan, míc jūihñatbut ā wihcap be. ¹⁹ Pánihna, weém yeejép wā chājatdih enna nihna, queét Asia baácdih moónboó ma pebhna naóh yacadih ī jūúwú naáh.* ²⁰ Jwī maáta wáac junít, weemdíh ī wūbh joí enechah, ded pah wā yeej chājatjidih enna nihna, queétjeh naawádih ī jūúwú naáh. ²¹ Nin pahjeh ī niijmí nacaá: ‘Pablo jwī míc wáacapoó jumnit, nin pah ā niij ñaacáp jī: “Wunnitjidih Diosboó ā jwūb booaatdih jwípí páñatdih wā bohéatji jíb nemat muúboó weemdíh ī nemat túutur jī”, ā niij ñaacáp jī’, queét ī niijmí nacaá”, Pablo Félix dih át niijíp wut jī.*

²² Páant ā niijíchah joinít, Félix, Jesús íh doonádih jéihnit, ī naawát dih át cádahat túutur wut jī. Pánih cádahat túutnit, Pablooodíh nin pah át niijíp wut jī:

—Maáh Lisias ā juyúchah, dedé peéh chājat pínah ā jumuchah, meemdíh wā naóhbipna caá, át niijíp wut jī.

²³ Páant niij péanit, Pablodih ub jūóhni soldadowā ī maáhdih nin pah át niijíp wut jī: “Maátaíh muúná jwūb ub bejna, míh soldadowā caandíh ī túi wapa naáh. Obohjeéhtih, ā náahat pah ā chāja naáh. Det ā chéenwābut caandíh teo wáacadih ī juyú naáh”, át niijíp wut jī.

²⁴ Daocánni yeó jáap túttimah, Félix ájeéh bóli Drusilajíh ī míc wáacat tólihna át juibínap wut jī. Drusila judío wili wut jī. Pánih juibínit, Jesús íh doonádih joíhna, Pablodih át bid bojop wut jī. ²⁵ Páant ā bid bojochah, Pablo queétdih nin pah át niij naóh bohénap wut jī: “Bitadih túi

* 24:19 Hch 21.17-28 * 24:21 Hch 23.6

chājat caá náahap. Yéej chājat jenah joyátdih yap yohat caá náahap. Cáacwā yeejép ĩ chājatjidih Dios búdí ā peéh chājbipna caá”, queétdih át niijíp wut jī.

Páant ā niij naáwáchah, joí wáhi bejnit,

—Páant bóojeh tigaá. Ma bejeé. Biíh yeó jáap meemdíh wā jwúub bidbipna caá, páant muntih, Félix caandíh át niijíp wut jī.

²⁶ Pablo ā míc jíib chāj bacat pínah dinerodihbut Félix át bidip wut jī. Pánih bidnit, dawá láa Pablodih míc wéheat túut niijná, Félix ā pebhna át jūúwát túut wut jī.

²⁷ Obohjeéhtih, chéne jópchi túttimah, Félix maáh jumni át bacap wut jī. Pánihna, judíowādih weñaíhna, Félix Pablodih nemat muúboojéh át cádahap wut jī. Porcio Festo wút jumni át jwúub túut nuúm maáh waadáp wut jī.

25

Pablo Maáh Festodih ā naáwát

¹ Caán baácna Maáh Festo juibíniji biíc peihcanni yeó jáap túttimah, Cesarea tútchimant Jerusalén tútchina át aab béjep wut jī. ² Caanná ā aáb juibínachah, queét sacerdotewā ĩ maáta, bita judíowā ĩ maáta biícđih ā pebhna bejnit, Pablodih yeejép ĩt jwúub naóh yacap wut jī. ³ Caan pébhna ĩ bejat pínah játih queétjeh nin pah ĩt míc niijíp wut jī: “¿Pablodih mawat pínah niijná, cáacwādih míc bih páinit, mawat túut jííh?” ĩt míc niijíp wut jī. Páant niij jenah joinít, nin pah Maáh Festodih ĩt niijíp wut yuh jī:

—Nin Jerusalén tútchiboó Pablodih ma wah aabá bojoó, ĩt niijíp wut jī.

⁴ Obohjeéhtih, Festo nin pah queétdih át niij jepahap wut jī:

—Pablo páantjeh Cesarea tútchidih nemat muúboó ā jumna caá. Buutéh caánboó wā jwúub dei bejbipna caá,

páant muntih. ⁵ Pánihna, Cesarea tútchina ñi maáta weemdíh í pej jum dei bej jwuhu naáh, Pablo ã yéej chājachah nihna, caandíh í naóh yacat túut niijná, át niijíp wut jī.

⁶ Ocho yeó jáap túttimah, Maáh Festo Cesarea tútchina át jwúub dei bejep wut jī. ã jwúub dei juibíni daan-
imant, í naóh yacachah joyát túut niijná, peéh chājnít
í naáwápboó át waád juibí chūudup wut jī. Caánboó
chūudnit, Pablodih át bid bojop wut jī. ⁷ Pablo ã pebhna
ã juibínachah, Festojeéh Jerusalén tútchimant dei juibínit
judíowā caán táahmant ít ñuh púuda bojop wut jī. Pánih
ñuhnit, dawá yeejép dooná ít naáwáp wut jī. Obohjeéhtih,
páant í naáwáchah yuhna, í yee naáwát dih Festo át jéih-
cap wut jī. ⁸ Páant í naáwáchah joinít, Pablo nin pah át niij
naóh yoobánap wut jī:

—Jwiít judíowā jwī wutatdih, Dioíh mūudíh, Roma
tútchidih moón í maáhdihbut yeejép wā chājcap be, át
niijíp wut jī.

⁹ Obohjeéhtih, Festo judíowādih weñáihna, nin pah
Pablodih átih niijíp wut yuh jī:

—¿Jerusalén tútchina ma jwúub aab bėjíhcan níit?
Caanná juibínit, míih doonádih jéihíhna, weemjéh tigeá
wā jwúub joibíp. Yeejép ma chājachah nihna, ma yéejat
peéh wā naóhbipna caá, át niijíp wut jī.

¹⁰ Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, Pablo nin pah
át niij jepahap wut jī:

—Maáh César ã wēpat ninjīh meém ma bíbohna caá.
Pánih bíbohna, ninboó wā jumuchah, dedé wā chājatji
peéh, ma jéih naóhna caá. Judíowādih dedé wā yéej chāj-
catdih ma túi jéihna caá. ¹¹ Pánihna, yéej chājna nihna, wā
yéej chājat jīb weemdíh í mao yohatdih wā úumcan caá.
Obohjeéhtih, í naóh yacat yoobóp dih nihcah, weemdíh
queétdih páantjeh ma wūhuchah, ã túican níit. Pánihna,

Roma tútchi jwĩ chah maáh César pebhna weemdíh ma wahaá, Pablo Festodih át niijíp wut jĩ.

¹² Páant ã niijíchah joinít, Festo caandíh teo wáacnitdih míic wéhe péanit,

—Caán láa bácah, César pebhna meemdíh wã wahbipna caá, át niijíp wut jĩ.

Pablo ã chājatjidih Festoboó Maáh Agripadih ã naáwát

¹³ Daocánni yeó jáap túttimah, maáh Agripa ã jwan Berenicejih Festo jáap maáh ã waadáchah, Cesarea tútchina caandíh muj tewedih ít dei juibínap wut jĩ.

¹⁴ Pánih dei juibínitji maatápdih ít jum jwuhup wut jĩ. Biíc yeó jáap Pabloih doonádih Agripadih Festo nin pah át níj naáwáp wut jĩ:

—Félix nemat muúboó ã cádahni, Pablo wūt jumni, ã jumna caá. ¹⁵ Jerusalén tútchiboó wã juibínachah, sacerdotewã ít maáta, bita judíowã ít maátabut caandíh wã peéh chājatdih náahna, wã pebhna yeejép dooná naáwádih ít juyúp jĩ. ¹⁶ Obohjeéhtih weém nin pah queédih wã niijíp jĩ: ‘Jwiít Roma baácđih moón ít maáta nin pah jwĩpĩ chājna caá: Det naóh yacnitdih jwĩpĩ jwíh naáwát túutna caá. Páant ít naóh yacatdih joinít, ít naóh yacniboodíh jwuh jwĩ jwúub naáwát túutna caá. Jwiít Romanowã páant jwĩ chājcah, caandíh naóh yacnitdih jwĩpĩ wūhcan caá’, queédih wã niijíp jĩ. ¹⁷ Pánihna, nin Cesarea tútchina wājeéh ít juyát túttimah daanimant bóo yeó jáapjeh peéh chājat naáwát muúboó chúudnit, ít naóh yacnidih wã bid bojop jĩ. ¹⁸ ‘Queét judíowã búdí ã yéej chājatjidih ít naóh yacmi dée caá’, wã níj jenah joyóp yuh jĩ. Obohjeéhtih queét naóh yaquíhnitji bũca dedé ã yéej chājatjidih ít jéih naóhcap jĩ. ¹⁹ ‘Jwíh Dios ã wutajjidih bíaboó caá ã bohénap’, niijnít, ít íjip jĩ. Biíc newé, Jesús wūt jumni, wūnniji yuhna, ã jwúub boo pud jūwátjidih Pablo ã

bohéatjidihbut ī ijip jī. ²⁰ Weémboó nihat ī naáwátjidih wā beh joicáp jī. Pánih beh joicán, ‘¿Jerusalén tútchiboó ma aab béjīhcan níit? Míih doonádih caanná wā joííhna caá, páant muntih’, Pablodih wā niijíp jī. ²¹ Obohjeéhtih, ‘Maáh César pebhna weemdíh ma wahaá, wíih doonádih caánboó ā joyát pínah niijná’, weemdíh ā niijíp jī. Páant ā niijíchah joinít, jwī maáh pebhna wahat túut niijná, caandíh nemat mūúboó soldadowādih wā páñat túutur jī, Festo Agripadih āt niijíp wut jī.

²² Páant ā niijíchah joinít, Agripa Festodih nin pah āt niijíp wut jī:

—Ā naáwátidih weembát wā joííhna caá, āt niijíp wut jī.

—Cheibit caandíh ma joibípna caá, Festo Agripadih āt niijíp wut jī.

²³ Pánihna, cheibit Agripa Berenicejīh búdí míic wáacat tólihna juibínit, it waad béjep wut jī. Páant ī waad béjehchah, nihat cáacwā queédih ennit, búdí it weñep wut jī. Nihat soldadowā ī maáta, nihat caán tútchidih moón maátabut caán mūuná ijeéh it waad béjep wut jī. Túttimah, Festo Pablodih āt ub jūúwát túutur wut jī.

²⁴ Pánihna, Pablo ā waád juibíát túttimah, Festo queét míic wáacnitdih nin pah āt niij naáwáp wut jī:

—Maá Agripa, nihat yeéb jwíjeéh jumnitbut nin newédih ñi enna caá. Jerusalénboó wā jumuchah, ninboó wā jumuchahbut, nihat judíowā weemdíh nindih búdí ī naóh yacap jī. Túbit ñaácnit, ‘Caandíh ma mao yohoó’, chah pohba ī niijíp jī. ²⁵ Obohjeéhtih, weémboó ded pah ā yéej chājatjidih wā jéihcap jī. Ā yéej chājatji jíib mao yohat ā wihcap jī. Pánihna, caanjéh tibeé jwī maáh Césardih naáwát túut niijná, ā pebhboó ā bejat pínahdih ā úúbúp jī. ²⁶ Obohjeéhtih, jwī maáh Césardih ded pah wā naóh daacát déedih wā jéihcan caá. Pánih jéihcan,

yeéb nihat, Agripa biícdih ñi pebhna caandíh wã jũúwát túttup be. Pánihna, caandíh joinítji jwĩ míic wéheat túttimah, ded pah caandíh wã naóh daacát pínahdíh wã jéihbipna caá. ²⁷ Ded pah ã yéej chājatjidih naóhcah, nemat muúboó jumnidih César pebhna wã jéih wahcan caá, Festo queétdih át niijíp wut jĩ.

26

Ded pah ã chājatjidih Pablo Maáh Agripadih ã naáwát

¹ Túttimah, Maáh Agripa Pablodih nin pah át niijíp wut jĩ:
—Buu míih doonádih jwiítdih ma naáwá, át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, Pablo maátadih uúbhna, áih téihyajíh át júut ñahanap wut jĩ. Pánih júut ñahanit, áih doonádih át naóh jwíhip wut jĩ. ² “Maá Agripa, wã déewã ã maáta yeejép weemdíh ã naóh yacatjidih wã naóh yoobáat pínahdíh buu meém ma joyát pínahdíh wã wéina caá. ³ Nihat jwiít judíowã ded pah jwĩ chājatdih, ded pah jwĩ bohéatdihbut meemjéh ma túi jéihna caá. Pánihna, nihat wã naáwát pínahdíh ma túi joyoó”, Pablo át niijíp wut jĩ.

Pablo Jesúsdih ã jepahat pínah játih ded pah ã jum jwuhatjidih ã naáwát

⁴ “Nihat judíowã wíih baácboó ã cātíh wébít jum jwuhna, ded pah wã jumatjidih ã jéihna caá. Túttimah, Jerusalénboó ded pah wã jumatjidihbut ã túi jéihna caá. ⁵ Maatápdih fariseowājeéh wã jumup jĩ. Jwiít fariseowā Moisés ã wutatjidih chah jepahnit jwĩ jumna caá. Pánihna, queét judíowã naáwíhna, ‘Yoobópdih caá ã niiját’, ita jéih niij tágaá.* ⁶ Dios jwĩ nhowādh ‘Nihat cáacwã ã boo pud jũóhbipna caá’, ã niijátjidih wã páñat jíib, buu ã naóh

* 26:5 Hch 23:6; Fil 3:5

yacni ninboó wã ñũhna caá. ⁷ Nihat jwiít doce judíowã poómpbut ã naáwátdih joinítji jwĩ páina caá. Yeó jáap, cheibut Diosdih jwĩpí túi wēi wũhna caá. Pánihna, Maá Agripa, jwĩ maátaboó caandíh wã páñat jíib weemdíh ĩ naóh yacap jĩ. ⁸ ¿Dépanihna ‘Dios wannitdih ã jéih jwúub boocan niít’, ñi niíj jenah jóí?

⁹ “Jon játih ‘Jesús Nazaret tátchidih bóodih jepahnitdih weemdíh cádahat tútat caá náahap’, wã niíj jenah joyóp jĩ. ¹⁰ Páant niíj jenah joinít, Jerusalén tátchidih moón dawá Jesúsdi h jepahnitdih teonit, sacerdotewã ĩ maáta ĩ wútatdih joinít, nemat muúboó wã nemat tútup jĩ. Pánihna, queétdih ĩ mao yohíhichah, weembát biíc yoobó wã mao yohat tútup jĩ. ¹¹ Maatápdih jwiít judíowã jwĩ míic wáacat muúdíh Jesúíhwã ĩ míic wáacachah, waadnit, queétdih wã jígah náah chãjap jĩ. Jesúsdi h jepahatdih wã cádah tútup yuh jĩ. Pánihna, búdí íijna, biíh baácna jweí peétnit Jesúíhwãdih ñũunnít, wã moh yééjanap jĩ”, Pablo át niijíp wut jĩ.*

*Jesús caandíh ded pah ã niijátjidih Pablo ã naáwát
(Hch 9.1-19; 22.6-16)*

¹² “Pánih Jesúíhwãdih ñũunná, sacerdotewã ĩ maáta ĩ wēpatjĩh ĩ wútatji pah chãjat tút niijná, biíc yeó jáap Damasco tátchina wã bejep jĩ. ¹³ Yeó jáap tac yoób namáboó jwĩ bejehah, yeó ã yeh iigát chah jeámant yeh iíg jéenanachah, jwĩ enep jĩ. Weemdíh, wãjeéh bejnitdihbut ã túi yeh iig yóh jwejep jĩ. ¹⁴ Páant ã yeh iiguíchah, en wáhi bejnit, jwiít nihat baácboó jwĩ buug ñájap jĩ. Pánih buug ñájnit, wéheatdih wã joyóp jĩ. Jwíih wéheatjĩh nin pah weemdíh áí niijíp jĩ: ‘**Saulo, Saulo, ¿Dépanihna íjnit, wííhwãdih mawíh ñũún** pée tigaá ma

* 26:11 Hch 8.3; 22.4-5

chāj? Wíihwādh pánih chājna, weemdíh caá páant ma chājap. Pánih chājna, meemjéh míc yéejana caá ma chājap. Nuñúpdih ñi chéwechah, íijnit, míc tūpúna, ā míc yéejat dée pah meembút ma míc yéejana caá, ā niijp jī. ¹⁵ ‘¿Maá, meém déhe tigaá?’ wā niijp jī. **‘Weém Jesúsjuh tigaá, ma ñuún mawíh péeni.** ¹⁶ Buu ma ñah ñuhuu. Weemdíh teo wūhni ma jummat pínah niijná, meemdíh wā jígohna caá. Ma enatjidih bitadh ma naáwát pínah niijná, meemdíh wā ñíona caá. Ded pah wā jummatdih meemdíh wā jwúb jéihyaat pínahdihbut ma naóhbična caá. ¹⁷ Buu meemdíh jígohnit, judíowādh, judíowā nihcannitdihbut wíih doonádh ma naáwát pínah niijná, meemdíh wā wahna caá. Pánih wahnit, í jéih yéej chājcat pínah niijná, meemdíh wā túi wapbična caá. ¹⁸ **Judíowā nihcannitdih ma naáwáchah, queét dupúat** panhipboó jumnitji í yéej chājatdih cádahnit túut nuumná, baabát panhipboó í bejbipna caá. Pánihna, Satanás ā maáh jumupmant queét-dih ub bacanit, Dios ā maáh jumupboó wā waadábipna caá. Pánih chājnit, weemdíh jepahnitdih í yéejatdih wā yohochah, queét Dios ā ñíonitjeéh í jumbična caá, Jesús weemdíh ā niijp jī”, Pablo át niij naáwáp wut jī.

Pablo Jesúsdh ā jepahatjidih ā naáwát

¹⁹ “Páant Jesús ā naáwáchah joinit, caandíh wā yap yohcan jí. ²⁰ Pánihna, Damasco tútchidih moondíh wā jwíh naáwáp jī. Túttimah, Jerusalén tútchidih moondíh, Judea baácdih moondíh, judíowā nihcannitdihbut naóh-nit, ‘Ñi yéejatdih cádahnit, Diosdh bidnit, ā náahat pahjeh ñi chājaá. Pánih chājnit, “Yoobópdih Diosdh jepah tigaá í chājap”, bita í niijbipna caá, wápí niijp jī.* ²¹ Páant wā niij bohéatji peéh nit judíowā Dioíh muú díitna weemdíh teonit, í mao yohíhip yah jī. ²² Obohjeéhtih,

* 26:20 Hch 9.20,28-29

jon, bũubũ Dios weemdĩh ã teo wáacap be. Páant ã teo wáacachah, weém ninjĩh ñũhñit, nihat maátadih, oboh jũmñitdihbũt yoobópdi h wã naóhna caá. Moisés ã wũtatjidi h, Dios naáwát di h naóh yapanit ï daacátjidi h bũt wãpĩ bohéna caá. ²³ Nin pah ït niij daacáp taji: ‘Cristo Dios ã wahni pínah yeejép yapnit, ã wũnbipna caá. Páni h wũññiji, ã waóh boo pũd jũóhbi pna caá. Páni h jwũub boo pũd jũóhñit, yeh iigní panihni ni hat judíowã, judíowã nihcannitbũt ï yéejat peéh iiguípna ï bejat déedi h tũi ùbni pínah ã jũmbipna caá’, ït niij daacáp taji.* Páant ï niij daacátji pah weembũt biíc yoobó wãpĩ bohénap jĩ”, Pablo ãt niijíp wũt jĩ.

Pablo Agripadi h Diosdi h ã jepahat tũũtat

²⁴ Páant Pablo ã naáwáchahjeh, Festo nin pah ãt niij ñaacáp wũt jĩ:

—jPablo, meém náhni joyát bũud béjni caá! Maatápdih ma bohéátji jĩib, náhni joicánni caá bũca, ãt niij ñaacáp wũt jĩ.

²⁵ —Nihcan caá, Maá Festo. Ná hni joicánni nihcan caá weém. Yee wéheni nihcan caá. Yoobópdi h tigaá wã naáwáp. ²⁶ Nin Maáh Agripa ni hat wã naáwát di h ã beh joiná caá. Páni hna, ùũmcanjeh caandĩh wã naóhna caá. Ni hat wã chãjat bi h naáwát nihcan beé. Ni hat ded pah wã chãjatji doonádi h Agripaboó ãtát joijí tagaá, ãt niijíp wũt jĩ.

²⁷ Páant niij péanit, Agripadi h jwũh nin pah ãt jwũub niijíp wũt jĩ:

—Maá Agripa, meémboó Dios naáwát di h naóh yapanit jon játih ï daacátjidi h ‘Yoobópdi h tigaá’, ¿ma niij jenah joí niít? Páant ma jenah joyát di h wã jéihna caá, ãt niijíp wũt jĩ.

* 26:23 Is 42.6; 49.6; 1Co 15.20

28 —¿Ma naáwátjĩh waícanjeh weemdĩh Jesúsdih ma jepahat túutĩh niít? Agripa Pablodih át niíj jepahap wut jĩ.

29 —Waícanjeh ma jepahachah, túttimah ma jepahat doonádihbut joiná, wā wēibipna caá. Meém Jesúsdih ma jepahat pínah, yeéb nihat buu weemdĩh joinítbut caandĩh ñi jepahat pínahdih wā náah yacna caá. Pánih náah yacna, Diosdih yeebdĩh wāpí úúbhna caá. Weém wā jumap pah yeéb nihatbut ñi jumap pínahdih wā náah yacna caá. Nin ítah tōpdih wā dūwát pah niijná wā chājcan caá, át niijíp wut jĩ.

30 Páant ā naáwáchah joí péanit, Maáh Agripa, Berenice, Maáh Festo, caánboó chūudnitbut ñah ññhnit, bícdih ít bac bejep wut jĩ.

31 Pánih bac bejnitji nin pah ít niíj míic wéhenap wut jĩ:

—Nin newé ā chājatji jíib, mawat, nemat muúboó waadaátbut caandĩh ā wihcan caá, queétjeh ít míic niijíp wut jĩ.

32 Maáh Agripa Maáh Festodih nin pah át niíj naáwáp wut jĩ:

—Maáh César pebhna Pablo ā wahat túutcah nihna, jwíta jéih baca tagaá. Obohjeéhtih, caanná ma wahat pínahdih ā úúbat túttimah, caandĩh jwí jéih bacacan caá, Festodih át niijíp wut jĩ.

27

Pablodih Roma tútchina ĩ wahat

1 Roma tútchidih moón ĩ Maáh César Italia baácdih át jumap wut jĩ. Pablodih, bita nemat muúboó jumnitdihbut Festo soldadowā ĩ maáh Julio wut jumnidih át wapat túutap wut jĩ. Pánihna, johlitjĩh bejni jāáj chóojĩh queétdih Italia baácna Julio ā numah bejep jĩ. Caán Julio cien soldadowā ĩ maáh ā jumuchah, áih soldadowā César

Augustoíhwã wût jumnitbut ï bejep jĩ. ² Pánihna, weém Lucasbut Pablojeéh wã bejep jĩ. Aristarco, Macedonia baác Tesalónica tútchidih bóobut jwiít dih ã pej jum bejep jĩ. Pánihna, Adramitio wût jumni tútchimant jũóhni jãáj chóodih jwĩ waadáp jĩ. Caán chóa Asia baác dih bóo jélitna yoobó aab béjni chóa pínah tajĩ. ³ Pánih bejnit, cheibit Sidón wût jumni jélitna jwĩ jwibínap jĩ. Julioboó Pablodih en daoná, ã tái chãjap jĩ. Pánih tái chãjnit, caanjĩh moón ã chéenwã dedé ã náahatdih ï wũhat pínah niijná, ï pebhboó Pablodih ã aabát túutap jĩ. ⁴ Caanjĩh aabnitji jwũub dei jwinít, caán chóodihjeh muntih jwũub waadnít, jwĩ bejep jĩ, páant muntih. Jwĩ bejat déemant johlit ã jwãáh johochah, Chipre wût jumni quewa ã tái jáhat pínah niijná, caan quéwadih wáyámant bóo bawámant jwĩ en yap bejep jĩ. ⁵ Caan quéwadih yap bej, chúuh bejnit, Cilicia baác ñaj deyatdih yap bej, Panfilia baác ñaj deyatdihbut yap bej, Licia baác dih jumni Mira tútchina jwĩ jwibínap jĩ.

⁶ Jwĩ bejni chóa caán tútchidih ã chãwát pínahdih jéih-nit, Julio bíh jãáj chóa, Italia baácboó bejni pínah chóodih ãt bid juyúp tajĩ. Caán ã bid jwiní chóa Alejandría wût jumni tútchimant jũóhni chóa tajĩ. Pánih bid jwinít, caán chóoboó jwiít dih ã nũmah waadáp jĩ. ⁷ Johlit ã jwãáh joh bũug lájachah, páant muntih, wépép jéih bejcan, chãihjeh jwĩ bejep jĩ. Pánih bejnit, Gnido wût jumni tútchidih jwĩ tóah jwibínachah, johlitboó jwiít dih tacboó ã ub joh páud baca bojop jĩ. Pánihna, yoobóp dih bejcanjeh, Salmón wût jumni pióh ñajatdih yap bejnit, Creta wût jumni quewadih jéihyepmant bóo bawámant jwĩ en yap bejep jĩ. ⁸ Pánihna, johlit páantjeh yeejép ã johochah, caan quéwa bawá dih chãihjeh bejnit, Túini jélitna páud bacapdih jwĩ chão páh jwũhũp jĩ. Caán jélit Lasea wût jumni tútchi pehbbit ã jumũp jĩ.

⁹ Pánih chahjeh jwĩ bejchah, mah noój láa, jááj chóojih bejat tobohat láa ã tóah jũwúp jĩ. Pánihna, jwiít dih numah bejnit dih Pablo nin pah ã niój naáwáp yah jĩ:

¹⁰ —jWeemdih ñi joyoó! Bũ jwĩ bejchah, ã túican niít. Mah noój láa ã jumuchah, nin jááj chóo ã bũdbípna caá. Pánihna, nihat ñi ãb bejnibat, jwiítbut jwĩ daáb bũdbípna caá, ã niijp jĩ.

¹¹ Obohjeéhtih, caán chóo mínah, caán chóodih íoh teonibat Pablodih ĩ jepahcap jĩ. Juliobut Pablodih joyáh bojnit, queétboodih ã jepahap jĩ. ¹² Caán ĩ chãoní jélitboó mah noój láa jááj chóo ã chãwáchah, ãpĩ túicap wut jĩ. Pánihna, nihat caán chóodih bejnit caan quéwadihjih tih biíh tútchi, Fenice wūt jumni tútchi jélitna ĩ bejhip yah jĩ, mah noój ã yapatdih juibí pái jwuhat tút niijná. Fenice jélitdih yeó dei bejepmant jááj chóo waadát át jumap wut jĩ. Pánihna, “Caánboó juibínit, mah noój láa jwĩ túi pái jwuhbipna caá”, ĩt niój jenah joyóp wut yah jĩ.

Búdí mujdih nolihat ã jũwát

¹³ Chóop yapapmant johlit ã túi jũwúchah, caán chóodih teonit ĩ túi bejat pínah niijná, ĩ yoh báahani chodóp dahdih ĩ jwúub ãb yacap jĩ, páant muntih. “Jwĩ túi jéih jááj juibípna caá”, niój jenah joinít, jwiít dih ĩ numah bejep yah jĩ. Pánih bejna, Creta quewa pebhjeh jwĩ jáaj béjep jĩ. ¹⁴ Obohjeéhtih, túttimahbitjeh caan quéwa chũhup yoób yeó aáb jũwúpmant johlit búdí ã joh jũwúp jĩ. ¹⁵ Caán johlit jwíih jááj chóo bũwámant tubit ã joh jáhanachah, jwĩ bejatji dée yoób jwĩ jéih bejcap jĩ. Pánih johna, caán chóodih ã páah joh púud baca bojop jĩ. ¹⁶ Pánihna, Cauda wūt jumni quewadih jéihyepmant bóo bũwámant jwĩ yapap jĩ. Caan quéwa jwiít dih chibít johlitdih ã jáhap jĩ. Páant ã jáhachah, jwĩ wáini bainí jááj

chóodih, búdí chóo díftna ĩ ʉb yacap jĩ. Johlit nolihatjĩh páantjeh búdí ă tobohochah yʉhna, ĩ jéih ʉb yacap jĩ. ¹⁷ Caán chóodih ámoh yac péanit, búdí chóo ă búuh bejcat pínah niijná, queét jǎáj chóodih teonit buujcánni tǒpnajĩh caán chóodih ĩ nah chéwep jĩ. Pánih nah chéu péanit, “Libia baácboó jwĩ juibími dée caá. Caanjĩh óon yehbenibit Sirte wũt jumapboó buug lájat jwiít dih tũbit tobohna caá”, niij jenah joinít, jǎáj chóo wépép ă bejcat pínah niijná, johlit dih teoni búdí yégueh chóodih ĩ ʉb deyanap jĩ. Páant ĩ ʉb deyat túttimah, jǎáj chóodihjeh johlit ă ʉb joh bojop jĩ. ¹⁸ Caán johlit dedé ă yaicáp jĩ. Pánih joh yaicán, chah pohba ă yoób johop jĩ. Páant ă johochah, nolihat búdí jũóhnit, jǎáj chóodih tũbit ă buug lájap jĩ. Pánihna, jih buugjéh ă pahat pínah niijná, túttimah bóo yeó jáap dih ĩ ʉb bejniji bií déedih ĩ yoh báaha jwíhip jĩ. ¹⁹ Túttimah bóo yeó jáap dih johlit teoni yégueh chóona, chéwat tǒpna, máa nahnadihbut ĩ yoh báhanap jĩ. ²⁰ Maatáp dih yeodíh cúiwá dihbut jwĩ encap jĩ. Johlit nolihatbut dedé noón yaicáp jĩ. Yeó jáap jumat pah chah pohba ă tobohohop jĩ. Páant ă tobohochah, “¿Nin búdí mujboó jwiít jwĩ buudmí naniít?” jwiítjeh jwĩ niij jenah joyóp jĩ.

²¹ Pánihna, búdí teona, maatáp dih ĩ jéih bid jeémpcap jĩ. Páant ĩ bid jeémpcat dih enna, Pablo ĩ cǎtĩh juí ñuhnit, queétdih nin pah ă niij naáwáp jĩ:

—Wǎ naáwáchah, yeéb ñi joicán beé. ‘Cretamant jǎaj béjcat caá náahap’, wǎ niijíp yʉh be. Jwĩ jũóhcah, nin pah ăta yapcan tagaá. Jwĩ jũúwátji jíibjeh nin pah ă yapna caá. ²² Obohjeéhtih, buu yeebdíh wǎ jwúub naóhna caá, páant muntih. Ñi úumca bojoó. Jwiít jwĩ buudcán niít. Obohjeéhtih, nin jǎáj chóo pohba ă búuh peét bejbipna caá. ²³ Dios wǎ maáh wǎ wěini weemdíh ă jéihyaat pínah niijná,

áih ángeldih át wahap tabe. Caán ángel weemdíh buu chei jígonhit, jwí buudcát pínahdih ã naáwáp be. ²⁴ Wá pebh júnít, nin pah ã niijíp be: ‘Pablo, ma úumca bojoó. Meém Romanowã ã maáh César pebhna juibínit, ded pah ma chājatjidih ma naóhbipna caá. Dios túini jumna, ma bejni jāáj chóodih moondíhbut biíc yoobó ã wapbipna caá’, weemdíh ángel ã niijíp be. ²⁵ Pánihna, ñi úumca bojoó. Diosdih túi jenah joinít, ‘Ángel ã niiját biíc yoobó ã yapbipna caá’, wã niij jéihna caá. ²⁶ Obohjeéhtih, jwíih jāáj chóodih johlit biíh quewãboó ã ub joh dodhbipna caá, queétdih Pablo ã niijíp jī.

²⁷ Pánih johna, chéne semana wēpép ã johat túttimah, chei, Adriático wūt jumni búdí mājdi h jwí jwaoh chúuh bejep jī. Pánih bejna, chei tac yoob póhba caán chóodih teonit “¿Yehbenapboó jwí juibími naniít?” queétjeh ít niij jenah joyóp tajī. ²⁸ Pánihna, “Débóo cah ninjīh ã numah”, niijná, ã jenah enep jī. Páant ã jenah enechah, treinta y seis metros pohba caanjīh át numahap wūt jī. Maátcanbitjeh ã jwúub jenah enechah, veintisiete metros caanjīh át numahap wūt jī. ²⁹ Páant ã yehbe bejehah ennit, búdí ít úumap wūt jī. “¿Quewa púud bacapdih bóo jeenádih jwí buug lájmi naniít?” ít niij jenah joyóp tajī. Pánihna, caán chóo ã bejcat pínah niijná, chénena míic chodóp dahna méimant ã yoh daabánap jī. Pánih yoh daabánit, “Waícanjeh ã baabá naáh”, queét ã niijjéhep jī. ³⁰ Biquína caán chóodih teonit, jweíhna, caán bainí chóodih chéwat tōpdih watnit, ã wat deya pahanap jī. Pánih chājnit, nin pah ã yee niijíp jī: “Caán bainí chóodih waadnít, biíh chodóp dahnadi h wawápmant jwí yoh daabábipna caá”, ã niijíp jī. ³¹ Obohjeéhtih, soldadowã ã maáhdih, soldadowãdihbut Pablo nin pah ã niijíp jī:

—Nit nin chóodih teonit ã bejehah, yeebbút ñi daab

wánbipna caá, ã niijíp jĩ.

³² Páant ã niijíchah joinít, teonit ĩ jweicát pínah niijná, soldadowā bainí chóodih chéwat tōpnadih ĩ dúuc bóodop jĩ. Páant ĩ dúuc bóodochah, caán chóo ã daabáh bejep jĩ.

³³ Baabát pínah játih, Pablo queétdih nin pah ã niij naáwáp jĩ:

—Yeéb náhni dahwanit ñi jeémpcah, chéne semana ã yapna caá. ³⁴ Pánihna, buu yeebdíh búdí wã jeémát túutna caá, ñi túi wēp yaáát pínah niijná. Ñi náhninaá, bíc jwĩ buudcán niít, ã niijíp jĩ.

³⁵ Páant niijnít, Pablo pandih ubnit, “Paá, jwiít dih nin jeémátdih ma túi wãhna caá”, Diosdih niijnít, jwiít nihat jwĩ enechah, pandih ã jeémép jĩ. ³⁶ Páant ã jeéméchah ennít, jwiítbut wēinit jwĩ jeémép jĩ. ³⁷ Jwiít caán chóodih jumnit doscientos setenta y seis cáacwã jwĩ jumup jĩ. ³⁸ Pánih jeémp péanit, nihat jwĩ wud jumát túttimah, caán chóo ã chodcat pínah niijná, páantjeh jumni trigo wuh wuúhnadih búdí mujboó ĩ yoh báaha beedánap jĩ.

Pablowã ĩ jumni jááj chóo ã daabát

³⁹ Túttimah, baáb jéenechah, pehbbit jumni baácdih beh encan yuhna, túi óon ñaj dei púud bac júúwát, jee dáhna wihcapdih ĩ wēi enep jĩ. Pánih ennít, “¿Con óonna jwĩ buug ñáj juibí jíih?” ĩ niijíp jĩ. ⁴⁰ Pánihna, jááj chóo ã túi bejat pínah niijná, chodat dahnadih chéwat tōpnadih ĩ dúuc bóod yohop jĩ. Páant ĩ dúuc bóod yohat pónih, íoh tewat túut niijná, bitaboó íoh tewat pínah meenát naanádi h chéwat tōpnadih ĩ wat deyanap jĩ. Caán túttimah, waáwápmant bóo johlit teoni bainí yégueh chóodih ĩ wái aabánap jĩ. Pánih bejna, caán óon coahna ĩ juibíhip yuh jĩ. ⁴¹ Obohjeéhtih, jwĩ bejep yoób yehbenibit bíih óon poómp át jumup tajĩ. Pánihna, jwíih jááj chóo waáwápmant bóo caán óondih ã báagh yoh bejep jĩ. Páant

ã báagh yoh bejehah, búdí nolihat ã bũug lájachah, jwíih jááj chóo méimant ã búuhah bejep jĩ.

⁴² Páant ã búuhuchah ennit, queét soldadowā nemat mũudíh moonjí ĩ yaáh jweicát pínah niijná, queétdih ĩ mao yohíhip yuh jĩ. ⁴³ Obohjeéhtih, soldadowā ĩ maáh Pablodih túi chājihna, soldadowādih queét nemat mũudíh moonjídih ã mawat túutcap jĩ. Pánihna, jwéejna ĩ yaáh ñáan bejat pínah niijná, jéih yaáhnitdih ã jwíih ñáap báahaat túutcap jĩ. ⁴⁴ Jéih yaáhcannitdih jááj chóodih bóo máa naanádh teonit, ã yaáh ñáan bejat túutcap jĩ. Pánih bejnit, nihat jwĩ túi yaáh ñáan juibínap jĩ.

28

Pablo Malta wūt jumni quewaboó ã jumat

¹ Páant jwĩ ñáan juibínachah, caan quéwadih moón jwiítdih jwāáh muj teo péanit, “Nin Malta wūt jumni quewa caá”, jwiítdih ĩ niij naáwáp jĩ. ² Caan quéwadih moón jwiítdih túi teo wáacnit, páantjeh mah ã bũugúchah, jwĩ cúbuhachah ennit, ĩ tũu cáo wũhup jĩ. ³ Queét ĩ tũu wawachah ennit, Pablobut tũu wawadih bejnit, ã juí cáwap jĩ. Páant ã cáwachah, tũu chāha bac jũóhni mai Pabloíh téihyadiah ã chāacáp jĩ. ⁴ Páant ã chāác ñũhuchah ennit, caan quéwadih moón nin pah ĩ míic niijíp jĩ: “¿Nin newé cáacwādh mao jweiní naniít? Pánih tigaá búdí nolihatdih ã jweí jũúwúchah yuhna, ã mao jweyátji jíib caandíh peéh chājna caá ã chājap. Pánihna, bũu ã wunbipna caá”, ĩ míic niijíp jĩ. ⁵ Obohjeéhtih, Pabloboó caán maidih tũu cúutna ã wimp yoh cáwap jĩ. Pánihniiji ã tubacap jĩ.

⁶ Páant ã chājachah ennit, caanjíh moón nin pah ĩ míic niijíp yuh jĩ: “Caandíh ã chalanachah, ã wun bũugbípna caá”, ĩ niijíp jĩ. Obohjeéhtih, maatápdih ĩ en ñũhuchah

yuhna, dedé ã tubacap jĩ. Páant ã tubacat enna, ĩ jenah joyátdih jwúub túut nnumnít, nin pah queétjeh ĩ míc niijíp jĩ: “¿Caán jwĩpĩ pãp úubhni poómpdih bóona niít?” ĩ niijíp jĩ.

⁷ Publio wút jumni, áih jummat jwĩ aabápmant bahnibit-jeh át jumap jĩ. Publio caanjĩh moón ĩ maáh tajĩ. Pánihna, caán jwiítdih dooná ã wahachah, áih muná jwĩ aab béjep jĩ. Caanná jwĩ juibínachah, jwiítdih ã túi wēi jwāáap jĩ. Pánih wēi jwāáhnit, bíic peihcanni yeó jáap ájeéh jwĩ jumuchah, jwiítdih ã túi chājap jĩ. ⁸ Publio íp pahat yoyóp wunna, ã lajachah, Pablo caandíh enedih ã bejep jĩ. Á pebh juibínit, teo jáha úubhnit, caandíh ã boonanap jĩ. ⁹ Páant ã booaat doonádih joinít, bita caanjĩh moón wunnit, ã booaat pínah niijná, Pablo pebhna ĩ juyúp jĩ. Pánih junítdihbut teo jáha úubhnit, ã boonanap jĩ. ¹⁰ Pánihna, bádí wēinit, jwiítdih ĩ túi teo wáacap jĩ. Túttimah, caan quéwamant jwĩ bejat túut chājachah, jwĩ bejni pínah jááj chóodih dedé jwĩ náahatdih wūhna, ĩ túi yac beedánap jĩ.

Pablo Roma tútchina ã juibíat

¹¹ Bíih bádí jááj chóo Alejandría tútchimant jūóhniiji caan quéwadih mah noój láa át chāo jwúhup tajĩ. “Nin jááj chóodih teonitdih wapnit pínah”, niij jenah joinít, caán chóo wúúcdih chéne ĩ pãpniiji Cástor, Pólux wút jumnidih ĩ búúdhnit ĩ ñuhup jĩ. Pánihna, caan quéwadih jwiít bíic peihcanni widh jumnitji, bejna, caán chóodih waadnít, jwĩ chúuh bejep jĩ. ¹² Pánih chúuh bejnit, Siracusa wút jumni tútchidih juibínit, bíic peihcanni yeó jáap jwĩ chāo jwúhup jĩ. ¹³ Caán chóodih jwúub waadnít, púú Regio wút jumni tútchina yoobópdihjeh jwĩ chúuh juibínap jĩ. Cheibit chóop yapapmant joh jūóhni johlit jwiítdih ã túi ub bejep jĩ. Chéne yeó jáap túttimah, Puteoli wút

jumni tátchina chúuh juibínit, jwĩ aab béjep jĩ. ¹⁴ Caanjíh moón Jesúhwa jwiít dih wēi jwāáh nit, ijeéh jwiít dih biíc semana ĩ chāo jwáhat túutap jĩ. Biíc semana túttimah queétdih cádah nit, Roma tátchina jwĩ yoób aab béjep jĩ. ¹⁵ Roma tútchidih jwĩ toáh bejehah, Roma tútchidih moón Jesúhwa jwĩ bejat doonádih joinít, biíc poómp Foro de Apio wūt jumni jíib chājatboó jwiít dih jwāáat túut niijná, ĩt juí páñap tajĩ. Túttimah, biíh poómp Romadih moonbát Tres Tabernas wūt jumni úwat pebhboó ĩt juí páñap tajĩ. Pánih queétdih jwāáh nit, búdí wēina, “Paá, weemdíh ma túi chājna caá”, Pablo Diosdih ā niijíp jĩ. ¹⁶ Roma tútchidih juibínit, Julio ā maáhdih Pablodih ā wūhup jĩ. Caánboó Pablodih nemat muúboó nemcanjeh, biíh muúboó ā jummat túutap jĩ. Obohjeéhtih, ā jweicát pínah niijná, biíc soldadodih ā wapat túutap jĩ.

Pablo Roma tútchidih moondíh Jesúh doonádih ā naáwát

¹⁷ Biíc peihcanni yeó jáap túttimah, Pablo caanjíh moón judíowā ĩ maátadih ā pebhna át bid bojop wut jĩ. Páant ĩ míic wáac juyúchah, Pablo queétdih nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

—Wā déewāá, weémboó jwĩ déewādih wā yéej chājcap jĩ. Jwĩ nūowā ĩ wutatjidihbut yeejép wā niijcáp jĩ. Obohjeéhtih, Jerusalén tútchiboó wā jumuchah, biquína jwĩ déewā weemdíh teonit, Romanowā ĩ maátadih nemat muúboó ĩ nemat túutap jĩ. ¹⁸ Pánihna, weemdíh úubh joinít, queét Romanowā ĩ maáta weemdíh ĩ bacañhip jĩ. “Nin newé ā yéej chājatji peéh mao yohat ā wihcan caá”, ĩ niijíp jĩ. ¹⁹ Obohjeéhtih, jwĩ déewā ĩ maáta weemdíh bacaat túutcan, úijnit, Romanowā ĩ maátadih ĩ jepahcap jĩ. Páant ĩ jepahcah ennit, nin pah Romanowā ĩ maátadih wā niijíp jĩ: “Maáh César pebhboó weemdíh ñi wahaá”,

wã niijíp jĩ. Obohjeéhtih, weémboó wã déewãdih wã naóh yaccan niít.* ²⁰ Pánihna, yeebdíh eníhnit, ñijeéh míc wéheíhna, wã bid bojop be. Jwiít judíowã jwípí páini Cristo ã boo p̄ud j̄uúwátidih wã naáwát peéh nin chéoni itah tōpdih wã ðuoná caá, át niijíp wut jĩ.

²¹ Páant ã niijíchah joinít, queét caandíh nin pah it niij jepahap wut jĩ:

—Conmant moón jwí déewã míh doonádih jwiítidih daác wahcan, dedé yeejép doonádihbut ĩ naóhcan be. ²² Obohjeéhtih, nihat tútchinadih moón Jesúsdi h jepahnitidih ĩ íij enatdih jwiítboó jwí jéihna caá. Áih jáap bohéatdihbut yeejép ĩpí naóhna caá. Pánihna, dedé ma naáwát pínahdih jwí joíhna caá, Pablodih it niijíp wut jĩ.

²³ Bíh ĩ jenahni yeó jáapdih dawá Roma tútchidih moón judíowã Pablo ã jumni m̄uuná it j̄uibínap wut jĩ. Páant ĩ j̄uibínachah, túi cheibitjeh jwíih naóh jwíihniiji p̄úú cheyhna Pablo queétdih át naóh cádahap wut jĩ. Moisés ã w̄utatjidih, Dios naáwátidih naóh yapanit ĩ daacátjidihbut át naáwáp wut jĩ. Pánih caandíh naóhna, Dios ã wahní, judíowã ĩ páini Jesús ã jummatdih jéihna, caandíh ĩ jepahat pínahdih queétdih át náah yacap wut jĩ. ²⁴ Biquína ã naáwátidih it jepahap wut jĩ. Obohjeéhtih, bitaboó it jepahcap wut jĩ. ²⁵ Pánihna, ĩ bacat pínah j̄átih, queétjeh ĩ míc íijanachah ennit, Pablo nin pah queétdih át niij naáwáp wut jĩ:

—Jon j̄átih jwí ñuowã ĩ jepahcatji bíc yoobó yeebbút ñi jepahcan caá. Dios naáwátidih naóh yapani Isaíasji, Túini Espíritu ã jéihyanachah, nin pah jwí ñuowãdih át niij naóh daacáp tajĩ:

* 28:19 Hch 25.11

²⁶ ‘Nit pebhna bejnit, queétdih ma naáwá: “Maatápdih joiná yuhna, ñi beh joicán niít. Maatápdih enna yuhna, ñi beh encan niít”, ma niijí.

²⁷ “Maatápdih wā naáwáchah yuhna, joíhcan, yoobópdih ī beh joicán caá. Queétdih wā booanachah, enna yuhna, ī beh encan caá. Jéihíhna nihna, yoobópdih īta beh en tagaá. Pánih beh enna nihna, ī jeh nah joyátdih īta túut nuum tagaá. Páant ī túut nuumúchah nihna, queétdih ī yéejatdih wāta yoh tagaá”, Dios ā niijná caá’, Isaías át niij daacáp tajī.
(Is 6.9-10)

Yeebbút biíc yoobó jepahcannit ñi jumna caá. ²⁸ Pánihna, yeéb wā déewáá, nindih ñi jéihyeé. Buu Dios cáacwā ī yéejat yohat pínah doonádih judíowā nihcannitdih ā wahna caá. Pánihna, queétboó caandíh joinít, ī jepahbipna caá, queétdih át niijíp wut jī. ²⁹ Páant ā niijíchah joinít, íjna, míic wéhenit, queét judíowā it bac bejep wut jī.

³⁰ Páant ā yapat túttimah, chéne jópchi caanjíh Pablo ā jumup jī. Dedé ā náahatnadih caanjéh ā jíib chāj beedánap jī. Pánihna, nihat caandíh enedih jubínitdih wéinit,

³¹ Dios maáh ā jumat doonádih, Jesucristoíh doonádihbut úumcanjeh, āpí naáwáp jī. Ded caandíh naáwát túutcanni ā wihcap jī.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

Lucas

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2